

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Megindftották 1862-ben WAGNER KAROLY és DIVALD ADOLF

Főszerkesztő

BIRÓ ZOLTÁN

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

DR. ING. MIHÁLYI ZOLTÁN

LXXVII. ÉVFOLYAM

1938. ÉV

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám

(Távbeszélő: 123-722)

(Postatakarékpénztári csekkszám: 23.602.)

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.

TARTALOMJEGYZÉK

az Erdészeti Lapok LXXVII. évfolyamához.

(Inhaltsverzeichnis zu Bd. 77. — Table des des matières

77me année. — Index to vol. LXXVII.)

1938

TANULMÁNYOK:

(Aufsätze. — Essais. — Articles.)

	Füzet	Old.
Krónika. (<i>Chronik. — Chronique. — Editorials.</i>) I. 1, II. 113, III. 202, IV. 305, V. 412, VI. 500, VII—VIII. 598, IX. 693, X. 833, XI. 925 és	XII.	1041
Ajtay Viktor: Összefoglalás. (<i>Zusammenfassung. — Résumé. — Summary.</i>)	III.	218
— — Átmeneti vágásforduló. (<i>Übergangsumtrieb. — Révolution transitoire. — Temporary rotation.</i>)	XI.	938
Dr. Aujezky László: Az erdők jelentősége a világ energiagazdaságának jövője szempontjából. (<i>Die Bedeutung der Wälder mit Rücksicht auf die Zukunft der Energiewirtschaft der Welt. — L'importance des forêts pour le régime futur des énergies naturelles dans le monde. — The importance of forests with respect to the future of world energy economy.</i>)	IV.	315
Ifj. Béky Albert: Az erdőmérnök gyakorlati kiképzése és jövője. (<i>Die praktische Ausbildung und Zukunft des Forstingenieurs. — Formation pratique et recrutement des ingénieurs forestiers. — Practical training and future of the forest-engineer.</i>)	VI.	553
Dr. vitéz Bokor Rezső: Adatok az akácnak nitrogén-gyűjtő baktériumokkal való oltásához. (<i>Beiträge zur Impfung der Robinie mit Bacillus radicicola. — Contribution à la vaccination des robiniers avec Bacillus radicicola. — Contribution to inoculation of locust with Bacillus radicicola.</i>) VII—VIII. 623 és	IX.	711
Braxatoris Zoltán: Az erdőbirtokossági társulatokról. (<i>Die Waldgenossenschaften. — Les syndicats forestiers. — Forest associations.</i>)	II.	150
— — Az erdőrendészeti áthágásokról. (<i>Über forstpolizeiliche Übertretungen. — Sur les contraventions de police forestière. — Forest offences.</i>)	VI.	

	Füzet	Old.
<i>Dietl Agoston: Az erdész és a vadász. (Forstmann und Jäger. — Sylviculteurs et chasseurs. — Forester and Hunstmann</i> VII—VIII.		632
<i>Fekete Zoltán: A sűrűség és záródás hatása az akácgyved fejlődésére. (Einfluss von Dichte und Schluss auf die Entwicklung des Akazienstammes. — L'influence de la densité et de la clôture sur le développement de la tige d'acacia. — The influence of density and closeness on the development of locust trees.)</i> I.		8
— — <i>Az erdőgazdasági üzemterv rajzábrás mintái. (Die Graphika des Wirtschaftsplanes. — Les graphiques du plan d'aménagement. — The graphica of working plan.)</i> IV.		323
— — <i>Erdőrendezési utasításunknak a fatermési táblákra vonatkozó rendelkezései. (Die Ertragstafeln betreffenden Bestimmungen der Forsteinrichtungs-instruktion. — Les dispositions concernant les Tables de rendement dans les Instructions sur l'aménagement des forêts. — The decisions concerning the yield tables of the forest organization instruction.)</i> V.		419
— — <i>A részletes erdőleírás alakja és tartalma. (Form und Inhalt der ausführlichen Bestandesbeschreibung. — Forme et contenu de la description détaillée des peuplements. — Form and content of detailed description of stands.)</i> VII—VIII.		613
— — <i>A sűrűségi és záródási viszonzyszám helyes értelmezése. (Die richtige Deutung von Dichte und Schlussgrad. — La vrai sens de densité et de degré de clôture. — The right interpretation of stock- and crown density.)</i> X.		841
— — <i>Az erdő gazdasági beosztása és a jövőbeli gazdaság alapelveinek megszabása. (Wirtschaftliche Einteilung des Waldes und Grundsätze der Zielsetzung. — La division de la forêt en vue de l'exploitation et les principes des buts assignés à l'exploitation. — Economic arrangement of woods and the principles of future management.)</i> XII.		1052
<i>Dr. Kovács Ernő: Adalékok az akác-állományok becsléséhez. (Beiträge zur Schätzung von Robinienbeständen. — Contributions à l'estimation des peuplements de robiniers. — Contributions to estimation of locust stands.)</i> V.		445
<i>Kövesi Antal: Az ember munkájának gazdasági hatásoka és élettani értéke. (Wirkungsgrad und physiologischer Wert der menschlichen Arbeit. — Rendement et valeur physiologique du travail humain. — Degrees of effect and physiological value of human work.)</i> VII—VIII.		636 és 739
<i>Magyar János: Egyszerű eljárás a termőhelyi osztályoknak aránylagos különbségekkel való átalakítására. (Einfaches Verfahren zur Bildung von Standortsklassen mittels proportionalen Differenzen. — Une méthode simple pour la formation des stations au moyen des différences proportion-</i>		

	Füzet	Old.
<i>nelles. — A simple method to form quality classes on the basis of proportional differences.)</i> . . .	IV.	330
Dr. Magyar Pál: A kanadainyár-kérdésről. (<i>Zur Frage der kanadischen Pappel. — Les question du Peuplier du Canada. — The question of Canadian poplar.</i>)	V.	432
— — Elegyes erdők, idegen fafajok. (<i>Mischwälder, fremde Holzarten. — Peuplements mixtes et essences étrangères. — Mixed stands and exotics.</i>)	IX.	724
Martinkovics Antal: Adatok a magángazdaságok erdészeti számviteléhez. (<i>Beiträge zur forstlichen Rechnungsführung der Privatbesitze. — Contribution à la comptabilité forestière des domaines privés. — Contribution to book-keeping in private forestry.</i>) X. 862 és	XI.	974
Dr. Mihályi Zoltán: A német erdészeti felsőoktatás reformja. (<i>Reform der deutschen forstlichen Hochschulbildung. — La réforme de l'enseignement forestier supérieur en Allemagne. — Reform of Germany Forestry Universities.</i>)	I.	30
— — A gyakorlati kiképzésről. (<i>Die Frage der praktischen Ausbildung. — La question de la formation pratique. — Practical Training.</i>)	III.	233
Dr. Pally Nándor: Tájékoztató vizsgálatok a kanadai és robusztanyár műszaki tulajdonságairól. (<i>Orientierende Untersuchungen über die technischen Eigenschaften der kanadischen und Robusta-Pappel. — Recherches préliminaires sur les propriétés techniques du Peuplier du Canada et du Peuplier Robuste. — Informatory researches about the technical qualities of Populus canadensis and P. robusta.</i>) X. 850 és	XI.	962
Péterfy József: Időjárás és vadszaporodás. (<i>Witterung und Wildzuwachs. — Les conditions atmosphériques et la multiplication du gibier. — Weather and increase of game.</i>)	IV.	335
— — Időjárás és vadszaporodás 1938-ban. (<i>Witterung und Wildzuwachs in 1938. — Les conditions météorologiques et l'accroissement du gibier en 1938. — Weather and increase of game in 1938.</i>)	XII.	1080
Réz Endre: Az erdészeti felsőoktatás reformja. (<i>Zur Reform der forstlichen Hochschulbildung. — Sur la réforme de l'enseignement forestier supérieur. — Reform of Forest University Education.</i>)	III.	247
Rikly István: Az Ajtay-féle «természetes vágássorrendszám» grafikus meghatározása. (<i>Graphische Bestimmung der V. Ajtayschen natürlichen Hiebsfolgezahl. — Détermination graphique du nombre Ajtay de l'ordre naturel des coupes. — The graphical determination of V. Ajtay's natural felling serial number.</i>)	I.	23
Rónai György: Magyar erdészeti szakkifejezések. (<i>Ungarische forstliche Fachausdrücke. — Terminologie hongroise de la sylviculture. — Hungarian forestry terms.</i>)	VI.	522

	Füzet	Old.
Roth Gyula: A berlini nemzetközi vadászati kiállítás. (<i>Die Internationale Jagdaustellung in Berlin. — L'Exposition Internationale Cynégétique à Berlin. — The International Hunting and Shooting Exhibition in Berlin.</i>) II. 130 és	III.	254
viléz Tikos Béla: Szíkfásítási kísérletek. («Szik»-Aufforstungsversuche. — Essais de boisement des terres alcalines. — Afforestation experiments on «szik»-soils.)	VI.	514
Vági István: Az erdei talajok könnyen felvehető P_2O_5 tartalmának évi változásairól. (<i>Die jährlichen Änderungen des leicht löslichen P_2O_5-Gehalts der Waldböden. — Les variations annuelles de la teneur des sols forestiers en anhydrique phosphorique très soluble. — Yearly changes of the easily soluble P_2O_5-content of forest soils.</i>)	II.	125
Zólogy Imre: Telepítsünk-e kanadai nyárt? (<i>Sollen wir kanadische Pappeln pflanzen? — Devons-nous planter des Peupliers du Canada? — Ought we to plant Canadian poplars?</i>)	V.	456
Zügn Nándor: Soproni erdészeti régiségek. (<i>Forstliches aus dem alten Sopron. — Les forêts du vieux Sopron. — Forestry of old Sopron.</i>)	XII.	1064

ÉRTESÍTÉSEK:

(Ankündigungen. — Informations. — Informations.)

Dr. Marschall Ferenc az új földművelésügyi miniszter Meghívó az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának f. évi július hó 6-án Esztergomban tartandó ülésére V. 405 és	III.	201
Meghívó az Országos Erdészeti Egyesület f. évi július hó 6-án Esztergomban tartandó rendes közgyűlésére V. 406 és	VI.	493
A közgyűlés napirendje V. 407 és	VI.	494
A m. kir. földművelésügyi miniszter úr válasza az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésének üdvözlő táviratára VII—VIII.		495
		597

EGYESÜLETI KÖZLEMENYEK:

(Vereinsnachrichten. — Nouvelles de l'Association. — Society notices.)

Az Országos Erdészeti Egyesület elnöksége és igazgatóválasztmányára	I.	46
Jegyzőkönyv az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának 1937. évi december hó 21-én tartott üléséről	I.	48
Jegyzőkönyv az Országos Erdészeti Egyesületnek Budapesten 1937. évi december hó 21-én tartott rendes közgyűléséről	I.	52

	Füzet	Old.
Jegyzőkönyv az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának 1938. évi március hó 7-én tartott üléséről	IV.	351
A számvizsgáló bizottság jelentése az Országos Erdészeti Egyesület 1937. évi zárószámadásáról és javaslata az 1939. évi költségvetéséről	VII—VIII.	644
Jegyzőkönyv az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának 1938. évi augusztus hó 6-án Esztergomban tartott üléséről	IX.	747
Jegyzőkönyv az Országos Erdészeti Egyesületnek 1938. évi augusztus hó 6-án Esztergomban tartott rendes évi közgyűléséről	IX.	750
Jegyzőkönyv az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának 1938. évi november hó 22-én tartott üléséről	XII.	1095

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK:

(*Amtliche Mitteilungen. — Communications officielles. — Official communications.*)

Az Államerdészeti Tisztviselők Gyermekeinek Nevelését Segélyező Alap zárószámadása az 1936/37. évről	II.	156
A m. kir. földművelésügyi miniszter 34.279/1938. II—2. számú rendelete a külföldön feladott tűzifaszállítványok szállítási igazolványainak érvényességi határideje tárgyában	II.	159
Mikor alkalmazható jogosan a 24.300/1937. K. K. M. és 35.300/1937. K. K. M. rendeletek alapján kiszámított legmagasabb leadóállomási ár, ha az meg is haladja a külföldi tűzifára érvényes árat?	II.	159
A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 3294/VI/1938. számú rendelete a belföldi és külföldi tűzifa fuvardíjkiegészítéséről tárgyában	II.	160
A m. kir. földművelésügyi miniszter 103.176/II—2. 1937. számú rendelete az 1935. IV. t.-c. 39. §-ának 4. pontja alá tartozó 20 kat. holdat meg nem haladó erdőkben gyakorolható fahasználatok tárgyában	III.	271
A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 4801/1. A. 1938. számú rendelete a tűzifaárak megállapítása tárgyában kiadott 24.300/1937. K. K. M. számú rendelet kiegészítése tárgyában	III.	272
A miskolci m. kir. erdőigazgatóság közleménye elvesztett erdőőr-i szakvizsga-bizonyítvány tárgyában	III.	272
Kedvezményes tűzifaszállításra jogosult újabb vasúti feladóállomás	III.	272
A m. kir. minisztérium 2222/1938. M. E. sz. rendelete a tűzifaügyek intézéséről	IV.	358
A m. kir. pénzügyminiszter 45.216/1938. XII. fő. számú rendelete a tűzifa behozatalának a határszéli forgalomban való megkönnyítése tárgyában	IV.	360
A m. kir. földművelésügyi miniszter 36.500/1938. II—2. számú rendelete a tűzifa behozatalának a határszéli forgalomban való megkönnyítése tárgyában	IV.	361

	Füzet	Old.
Kedvezményes tűzifaszállításra jogosult újabb vasúti feladóállomások	IV.	361
Felhívás az Allamerdészeti Tisztviselők Gyermekeinek Nevelését Segélyező Alapból az 1938/39. tanévben kiosztható segélyek ügyében	VI.	539
Kedvezményes tűzifaszállításra jogosult újabb vasúti feladóállomások	VI.	541
Kimutatás az állami élőtényészvad-juttatásról	VI.	542
A m. kir. minisztérium 4650/1938. M. E. számú rendelete a tűzifaárak szabályozása tárgyában kiadott 4450/1937. M. E. számú rendelet és a tűzifaügyek intézéséről szóló 2222/1938. M. E. számú rendelet hatályon kívül helyezése tárgyában	VII—VIII.	650
A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 28.500/1938. számú rendelete a tűzifaárak megállapítása tárgyában kibocsátott kereskedelem- és közlekedésügyi miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezéséről	VII—VIII.	650
A m. kir. földművelésügyi miniszter 39.281/1938. F. M. számú rendelete a belföldi származású tűzifa értékesítésének előmozdítása céljából szükséges egyes rendelkezések tárgyában kiadott 1710/1934. M. E. számú rendelet 7. §-ában nyert felhatalmazás alapján kiadott rendeletek hatályon kívül helyezéséről	VII—VIII.	651
A m. kir. minisztérium 4860/1938. M. E. sz. rendelete a belföldi származású tűzifa értékesítésének előmozdítása céljából szükséges egyes rendelkezések tárgyában kiadott 1710/1934. M. E. sz. rendelete 7. §-ának és ugyanezen rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 6600/1934. M. E. számú rendelet hatályon kívül helyezése tárgyában	VII—VIII.	653
Elveszett erdőőri szakiskolai bizonyítvány	VII—VIII.	654
A m. kir. minisztérium 5920/1938. M. E. számú rendelete a tűzifára vonatkozóan létrejött adásvételi szerződések bejelentése tárgyában	IX.	774
A m. kir. földművelésügyi miniszter 17.181/1938/III. B. számú rendeletével kiadott hirdeteménye a vadőri szakvizsgára való jelentkezés tárgyában	IX.	775
A m. kir. minisztérium 7150/1938. M. E. számú rendelete a belföldön kitermelt faanyagok (szerfa, tűzifa, faszén és tölgykéreg) kötelező bejelentése tárgyában	X.	878
A m. kir. földművelésügyi miniszter 97.812/1938. III. B. 3. számú rendelete a vérfrissítés céljaira szolgáló kedvezményes áru tenyészvad-juttatás tárgyában	XI.	994
A m. kir. földművelésügyi miniszter 155.000/1938. VIII. A. 2. számú rendelete az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél az 1939. évre eszközrendő kötelező balesetbiztosítások tárgyában	XI.	997
A m. kir. földművelésügyi miniszter 124.096/1938. II. 1. számú rendelete a darnói, a kőkúti és a parádi m. kir. erdőhivatalok megszüntetéséről	XII.	1103
A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 50.288/1938. számú rendelete a hazai és külföldi		

	Füzet	Old.
tüzifára fennálló díjkedvezmény érvényének meghosszabbítása tárgyában	XII.	1103

IRODALOM:

(Literatur. — Bibliographie. — Literature.)

<i>Tome</i> : Enquête internationale sur la correction des torrents et sur la restauration des montagnes en Europa	I.	81
<i>Dr. Farkas László</i> : Vedres István mérnök élete és működése. (Mihályi.)	II.	161
<i>Pintér Jenő</i> : Magyar Nyelvvédő Könyv	III.	273
<i>Major Akos</i> : A belgaóriás és az angóra jövedelmezősége	III.	274
<i>Gróf Festetics Pál</i> : A fácán és fogoly tenyésztése, óvása és vadászata	IV.	362
<i>Faber György</i> : A mezőgazdasági szakemberek érdekképviselete. (M.)	IV.	363
<i>Förster Rezső</i> : A légioltalom magyar irodalma	V.	462
<i>Prof. Ing. Dr. Leo Hauska</i> : Waldeisenbahnbau und Feldbahnen. (M. F.)	VI.	545
— — Der Strassenbau die Fahrzeuge und der Verkehr auf spurfreien Bahnen. I. Abschnitt. Die Fahrzeuge, der Verkehr auf spurfreien Bahnen und die wirtschaftliche Trasseführung. (M. F.)	VI.	546
<i>Pávó Elemér</i> : Idegen-Magyar Műszaki Szótár (M.)	IX.	778
<i>Dr. Kántor E. Ödön</i> : A negatív elektromos földszugárzás káros hatása emberre, állatra, növényvilágra és az ellene való védekezés. (M.)	IX.	780
<i>A. Lang</i> : Die Fichten-Sortentafel der württembergischen Forsteinrichtungsanstalt	IX.	781
<i>Dr. Luncz Géza</i> : Forêts privées. (M.)	X.	884
Annuaire International de Statistique Forestière 1933—1935. Volume II. Amérique. (M.)	XI.	999
<i>W. v. Wettstein</i> : Die Vermehrung und Kultur der Pappel. (M.)	XI.	1000
<i>M. Zeyher</i> : Beiträge zur Fällungstechnik im Hauungsbetrieb. (M.)	XI.	1001
<i>Dr. W. Płonski</i> : Tablice zasobności i przyrosta drzewostanów. Sosna. (M.)	XI.	1001
Magyar Kultúrszemle	XI.	1002
Erdészeti Kisérletek. XL. évf. 1938. 1—4. sz.	XII.	1104
<i>Dr. Fehér Dániel</i> : Beszámoló a M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Erdőmérnöki Osztálya Növénytani Intézetének kutató munkásságáról, a kritikai megjegyzések figyelembevételével. (M.)	XII.	1107
<i>v. Laer</i> : Formhöhenreihen. (M.)	XII.	1109
<i>Rozsondai Károly—Sáimeghy József</i> : Sopronbánfalva	XII.	1112
Külföldi lapszemle: I. 82, II. 164, III. 274, IV. 364, V. 462, VI. 549, VII—VIII. 655, IX. 781, X. 887, XI. 1003 és	XII.	1113

KÜLÖNFÉLÉK:

(Verschiedenes. — Divers. — Notes.)

Halálozások: I. 100, II. 179, III. 289, IV. 381, V. 472, VI. 564, VII—VIII. 669, IX. 815, X. 900, XI. 1020 és	XII.	1134
Személyi hírek: I. 102, II. 180, III. 289, IV. 383, VI. 565, VII—VIII. 670, IX. 815 és	XII.	1134
Tagdíjsökkentés a Magyar Mérnök- és Építész Egy- let-be belépő tagjaink részére	I.	102
Adatok a fák villámsújtottságának gyakoriságához . .	I.	103
Munkatársaink figyelmébe!	II.	181
Újabb adatok a sudarakácról. (Mihályi)	II.	181
Emlékezzünk a régiekről. (M.)	II.	184
Műszaki magyar nyelvünk	II.	186
Levél a főszerkesztőhöz	II.	190
Tagtársaink szíves figyelmébe	III.	289
Továbbképző tanfolyam a bécsi főiskolán	III.	290
Erdészeti államtitkár Ausztriában	III.	291
Jövedelmet biztosít a házinyúltenyésztés (Major Akos)	III.	292
A vezető egyéniségek kiképzése	III.	294
A Technológiai Könyvtár Barátainak Egyesülete köz- gyűlése	III.	295
Rönkök és szálfák gyakorlatias köbözése (Kováts József)	IV.	383
«Emlékezzünk régikeről» (Fritsch Antal)	IV.	388
Néhány szó a mezőgazdasági kiállításról és az agancs- bemutatóról	IV.	390
Hírek a szomszédból	IV.	392
«A magyar energiagazdálkodás és a törvényhozás» (Ja- kobovits Dániel előadása)	IV.	394
Az első fagáz által hajtott autobus Magyarországon . .	IV.	394
Ismét a tagdíjhátralékokról!	IV.	395
Az első erdőmérnök-továbbképző tanfolyam (M.)	V.	473
A köbözés legegyszerűbb kulcsszámjai (Fekete Z.) . . .	V.	475
A gyakorlatias köbözésről (Oláh József)	V.	478
Magvizsgálat biokémiai alapon (M.)	V.	481
Selmeci találkozót Budapesten V. 482 és	VI.	584
Felhívás (Czillinger János)	V.	483
Ipari forrás- és adattudakozó központ alakul	V.	483
Vörösfenyőmag vetése és a vetés kezelése (K. R.)	V.	484
Helyreigazítás	VI.	565
A baranyai erdőtisztli értekezlet (M.)	VI.	566
Melyik köbözés gyakorlatiasabb? (Kovács József)	VI.	567
Kanadainyár-megfigyelések egy dunamenti ártéri erdő- gazdaságban (Tóth Imre)	VI.	571
Vadászattani intézet — Németországban! (M.)	VI.	574
Boroshordók — akácfából!	VI.	575
Erdőgazdasági perek	VI.	576
Elvesztett lapszámok pótlása	VI.	585
Új erdőmérnökök VII—VIII.		673
Észtergomi közgyűlésünk (Mihályi) VII—VIII.		673
Az erdőmérnök-továbbképző tanfolyam VII—VIII.		678
Újabb adatok az akácfából készült boroshordók használ- hatóságáról VII—VIII.		679

	Füzet	Old.
Kúriai döntvény a nagyvad által okozott kár megtérítéséről	VII—VIII.	680
Okleveles gazdák találkozója Kolozsváron	VII—VIII.	683
Az első erdőmérnök-továbbképző tanfolyam mérlege (<i>Mihályi</i>)	IX.	816
Ami kimaradt a közgyűlési beszámolóból (<i>M.</i>)	IX.	821
Egy új köböző átlaló (<i>M.</i>)	IX.	822
Új erdőmérnökök	X.	900
Nyilatkozat (<i>Dr. Fehér Dániel</i>)	X.	900
A vágásforduló fogalmának meghatározása (<i>Zóltomy Imre</i>)	X.	901
Lengyelországi utam emlékei (<i>Mihályi Zoltán dr.</i>)	X.	903
Az akácfa egyik elhanyagolt változata (<i>Baranyai Miklós</i>)	X.	914
Nyilatkozat (<i>Vági István</i>)	XI.	1021
Elveszett lappéldányok pótlása	XI.	1021
A vadászati törvény revíziójának kérdéséhez (<i>Diell Ágoston</i>)	XI. 1021 és XII.	1135
A vadkár-kérdéshez (<i>Kovács József</i>)	XI.	1025
Néhány szó a továbbképző-tanfolyamról (<i>Ágfalvi Imre</i>)	XI.	1028
A fatermelés gazdaságosságának fokozása (<i>Pierre de la Tramerye gróf</i>)	XI.	1030
Időjósítás — 10 napra!	XI.	1031
Külön akadémiát kaptak az olasz erdészeti milícia tisztjelöltjei	XI.	1032
«Az erdő mint élmény»	XI.	1033
A hitbizományok feloszlata Németországban	XI.	1033
Az elhanyagolt akácfa-változatról (<i>vitész Tikos Béla</i>)	XII.	1139
Az ipari és kereskedelmi vállalatok vezetéséről (<i>H. Whitehead</i> előadása)	XII.	1141
A frankfurti «Birodalmi Arboretum» társaság	XII.	1143
A csuka mint madárrabló	XII.	1144
Fogházbüntetés az erdőben való dohányzásért	XII.	1144
Új rovat lapunkban	XII.	1145

FA- ÉS ÉPÍTÉSI ANYAGOK TÁJÉKOZTATÓ ÁRAI:

(*Holz- und Baumaterialpreise. — Prix du bois et des matériaux de construction. — Prices of wood, lumber and building materials.*)

1938. évi január hónapban	I.	105
1938. évi február hónapban	II.	192
1938. évi március hónapban	III.	296
1938. évi április hónapban	IV.	396
1938. évi május hónapban	V.	486
1938. évi június hónapban	VI.	586
1938. évi július—augusztus hónapokban	VII—VIII.	684
1938. évi szeptember hónapban	IX.	823
1938. évi október hónapban	X.	916
1938. évi november hónapban	XI.	1034
1938. évi december hónapban	XII.	1146

HIRDETÉSEK:

(Anzeigen. — Annonces. — Advertisements.)

1938. évi I. sz. I—IV., II. sz. I—VI., III. sz. I—V.,
 IV. sz. I—VI., V. sz. I—V., VI. sz. I—VII., VII—
 VIII. sz. I—VI., IX. sz. I—VI., X. sz. I—VII.,
 XI. sz. I—V., XII. sz. I—IV.

MELLÉKLETEK:

(Beilagen. — Suppléments. — Supplements.)

A. Műegyetem soproni Nyári Egyetemének és Erdömér- nök-Továbbképző Tanfolyamának értesítője	V.
Hirdetmény. Díjkedvezmények a vasúti áruforgalom- ban	VII—VIII.
Erdészeti Rendeleték Tára. I. (1938.)	X.

ERDÉSZETI LAPOK

LXXVII.
ÉVF.
 AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
K Ö Z L Ö N Y E
1.
FÜZET.

KIADJA AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Megindították 1862-ben WAGNER KÁROLY és DIVALD ADOLF

Felelős szerkesztő:

DR. ING. MIHÁLYI ZOLTÁN

Főszerkesztő:

BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díja: egész évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagdíj fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, V., Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.

(Telefon : 123-722.)

Krónika

Az újév küszöbén.

Ködös, havas Szilveszter-estén önkéntelenül réved vissza szemünk a multba, mérlegre téve az elmúlt év eseményeit és eredményeit.

A kép — sajnos — nem túlzottan vigasztaló.

Meddő harcok, késhegyig menő küzdelmek és apró részleteredmények.

Nem hiányoznak a megkésett, vagy részben elhibázott intézkedések sem, amivel szemben sajnálatosan hiányzik az egész jövődőt felölelő céltudatos munkaprogramm.

Megvan a törvényes alap, amelyiken fel lehetne a jövődőt építeni, de nem látjuk eléggé azt az erős akaratot, azt a határozott intézőkezet, amelyik az építést megindítani, foganatosítani és a lehető legrövidebb időn belül befejezni hivatott volna.

Trianoni elesettségünkől 17 esztendő szaladt el immár, s ezeknek az eredményeit nem tekinthetjük kielégítőnek.

A törvényalkotás terén elértük, amit lehetett, sőt azt hisszük, hogy néhány évtizeddel megelőztünk olyan államokat, amelyeknek gazdasági élete a miénknél hasonlíthatatlanul fejlettebb.

Hol vagyunk azonban ettől a gyakorlati eredmények terén?

Allami feladatok egész tömege áll megoldatlanul tisztán azért, mert hibásan értelmezett takarékoság nem gondoskodik a munkák elvégzéséhez szükséges hitelfedezetről.

Másodízben gyűlnek már pénztári feleslegek címén jelentős összegek az állam kasszájában, s ezzel szemben évről-évre hiányzik az a két, két és félmillió a költségvetésből, amire szükség volna, ha az erdőgazdaságot arra a szintre akarnók emelni, amelyiken annak a köz érdekében állni kellene.

Számadatokkal bizonyítottuk már akárhányszor, hogy ezeket az összegeket olyan beruházásokra lehetne felhasználni, amelyek az egyéb hasznoktól eltekintve tisztán a kereskedelmi mérleg megjavítása, új iparágak, új munkalehetőségek teremtése, az állami adóbevételek fokozása révén 2—3 évtizeden belül a befektetett tőkék sokszorosát hoznák meg évi eredmény gyanánt.

Rémütattunk nem egyszer arra, hogy nálunk sokkalta erősebb, erdőben gazdagabb gyarmatokkal rendelkező, tengerekkel körülvett, s így sokkal könnyebben mozgó nemzetek milyen óriási áldozatokat hoztak és hoznak a jövő erdőgazdasága érdekében.

Ezzel szemben sajnálattal kell látnunk azt, hogy az utolsó másfél évtized eredményeit a magyar erdőgazdaság terén félmarékkal is könnyen összefoghatjuk.

Nyugodt lelkiismerettel állítjuk azt, ha meg lett volna a hajlandóság és áldozatkészség azokra, vagy még az azokon túlmenő támogatásokra, amiket az Alföld-fásításra vonatkozó törvény kilátásba helyez, ma már az ujonnan keletkezett erdők 10.000 holdjai előhasználati fatömeg gyanánt is jónéhány ezer waggon fával apasztanák a terhes külföldi behozatalt, s további egy évtizeden belül már 10.000 waggon számra állna a többlet rendelkezésünkre.

Kétségtelen, hogy ez az elgondolás természetes függvénye az újabbi időkben az egész világgazdaságot irányító önellátási törekvéseknek.

Igen gyakran halljuk ezzel szemben, hogy vissza kell térni a békebeli állapotra, s a nemzetek között való szabadforgalom az az ideális állapot, amelyik az annyira kívánatos jólétet és békés megnyugvást megteremtheti.

Nyíltan megvalljuk, hogy bármilyen kívánatosnak tartjuk is ennek az állapotnak a visszatérését, a nemzetek biztonsága, az ország jövője és gazdasági boldogulásunk érdeke mégis az önellátást állítják, mint elérendő célt szemeink elé.

Nézzük a gazdasági élet bármelyik ágazatát, azt fogjuk látni, hogy a törekvései két fő cél felé irányulnak, s ezek a célok a függetlenség és a biztonság.

A függetlenség az idegen akaratok befolyásától.

De vajjon lehet-e gazdasági függetlenségről beszélni akkor, amikor igen fontos, sőt nélkülözhetetlen szükségletek egész tömegének az ellátása attól függ, vajjon a szomszéd államok hajlandók-e nyersanyag- vagy félgyártmány-feleslegeiket rendelkezésünkre bocsátani?

Amikor termésfeleslegeink elhelyezése a szomszédos országoknak — akárhányszor a politika által irányított — vásárlási hajlandóságától függ.

Lehet-e biztonságról beszélni akkor, amikor egyszerű határozással vagy forgalmi intézkedésekkel egyik-másik szomszéd-állam 100.000 magyar kézből veheti ki a munkakereső szerszámot, vagy még több 100.000 munkájának az eredményét szállíthatja le a nullára?

Mi ezt elképzelni nem tudjuk.

A mi meggyőződésünk szerint a belső válságnak első és legfontosabb oka a belső fogyasztóképesség mérhetetlen lecsökkenése.

Ha el tudnók érni azt, hogy belföldi termelésünk tudná az ipart nyersanyaggal ellátni, s emellett olyan árat tudna elérni, hogy a belföldi ipari termelés készgyártmányainak túlnyomóan nagy részét az őstermelés fel tudná venni, aligha kellene gazdasági válságról, munkanélküliségről beszélnünk.

Pedig ha a célt elérni tán lehetetlen is természeti adottságaink miatt, másrésről éppen ezeknek az adottságoknak a megfelelő felhasználásával nagyon meg lehetne azt közelíteni.

És ennek a megközelítésnek az egyik leglényegesebb eszköze volna éppen az erdőgazdaság fejlesztése.

Hiszen ez az összeg, amit évről-évre a külföldnek fáért kifizetünk, közel 80% erejéig munkabér.

Tehát ha még el is fogadjuk azoknak az érvelését, akik azt állítják, hogy a fabehozatal lecsökkentése esetén mezőgazdasági kiviteleink ütköznének nehézségekbe, akkor is meg kell állapítanunk azt, hogy ennek az óriási munkabértételnek belföldön maradása mérhetetlenül emelné a belföld felvevő- és fogyasztóképességét éppen mezőgazdasági terményekben és a magyar mezőgazdasági termelés a bizonytalan külföldi fogyasztó helyett bőségesen kapna feltétlenül ő rá utalt belföldi fogyasztókat.

Rámutattunk már a lap hasábjain arra is, mennyire fontos volna nemcsak magyar, de világviszonylatban az energiaforrásoknak az erdőgazdaság fejlesztésével való szaporítása.

Hiszen ez az egyetlen mód arra, hogy a földi élet legfőbb mozgatóerejét, a nap melegét könnyen kezelhető, hosszú ideig eltartható, bármikor felhasználható alakban raktározzuk.

Akárhány olyan terület van a Csonkaországban, amelyeknek a jövedelmét — az előállított termékek használati értékének figyelembevételével — meg lehetne kétszerezni, vagy háromszorozni és ugyanaz áll a magyar erdőterületeknek legalább 70%-ára is.

Energiaszükségleteinknek ma kb. 20%-át látja el a fa, mint tüzelőanyag, de valószínűnek kell tartanunk, hogy a statisztikailag fel nem dolgozott, s így be nem számított apró esetleges használatok betudásával még ennél jóval többet.

Mit jelentene, ha a magyar erdőgazdaság termelését néhány évtizeden belül a háromszorosára, vagy négyszerezésére tudnók felfokozni? Pedig erre minden lehetőség meg-

van, csak a feltétlenül szükséges anyagi eszközök hiányoznak már több, mint másfél évtized óta.

Elveszett idő, amelyet visszahozni, s amelyek az eredményeit pótolni lehetetlen.

Vajjon az új évben feltámad-e az a nemzeti lelkiismeret, amelyik nem kérni, de követelni fogja ezeknek a céloknak a komoly akarattal, megfelelő eszközökkel való szolgálatát.

Vajjon fog-e az új esztendő reménységet, bizakodást önteni azokba a csüggedt lelkekbe, akik könnyfátyolos szemmel nézték az utolsó évek eredménytelen küzdelmeit.

Reméljük igen.

Mi bízunk abban, hogy az a miniszter, aki tető alá hozta az új erdőtörvényt, aki annyiszor tett a nyilvánosság előtt tanubizonyságot nemzeti gondolkozásáról és a nemzet jövőjéért való aggodásáról, az új esztendőben, mint a legfőbb vezetőhatalom birtokosa, igenis elő fogja teremteni azokat az eszközöket, amelyek ezeknek a céloknak az elérésére feltétlenül szükségesek.

Mert újból hangsúlyozni kívánjuk, hogy itt nem lehet akadály az, hogy az eredmények csak évek, esetleg évtizedek múlva fognak mutatkozni. Sőt ez csak még erősebb indítók arra, hogy a munkát minél előbb kezdjük el, mert enélkül eredményt elérni nem lehet.

2. *Segíts magadon.*

A napokban egyik vidéki kartársunk felesége járt ide-fönn és felvetette az eszmét, nem lehetne-e a magyar állami és magán erdőtisztikar kebelében elhalálozás esetére önsegélyező egyesülést létesíteni.

Néhány szóval vázolni kívánjuk az indokokat, amiket az aggodalom sajtolt ki az indítványozóból.

A mai megélhetési és előlépési viszonyok mellett sem az állami, sem a magán-szolgálatban álló erdőtisztnek nincs módjában, hogy elhalálozása esetére egy kis tartaléktóktét gyűjthessen össze, ami a hátramaradottakat az első nehézségeken átsegítse.

Az a támogatás, amit az állam, vagy más munkaadó

nyújthat, pusztán a temetkezés költségeit is csak szűkösen fedezi.

Hol vannak még most az ilyenkor legtöbbszörre esedékesse váló átköltözés és egyéb súlyos kiadások.

Önkéntelenül merül fel a gondolat, nem volna-e célszerű tisztán az erdőmérnöki kar kebelén belül megszervezni az önszegélyezést olyanformán, hogy bármelyik kartárs elhalálása esetén az életbenmaradottak mindegyike egy minimális összeget (2—3 pengőt) fizetne be az önszegélyező szövetkezet pénztárába, amely összegnek mintegy 80%-át az elhalálózott hátramaradottja kapná meg, míg a fölösse váló 20%-ból lehetne a levelezéssel és ügykezeléssel járó dologi kiadásokat fedezni és valamelyes tartalékot gyűjteni.

A szövetkezet megalakulása alkalmával, vagy később is új tagok fölvétele esetén a belépőknek bizonyos alapdíjat kellene befizetniök, amely alapdíj a jelentkezők kora szerint változnék (pl. 20—30 év között 5 pengő, 30—40 év között 8 pengő, 40—50 év között 12 pengő, 50—60 év között 20 pengő és 60 éven felül 30 pengő), de ezenfelül lehetne a korhatár, vagy a becsületesen bevallott jövedelem szerint a halálózás esetén fizetendő hozzájárulásokban is bizonyos mérsékelt progresszivitást megállapítani, pl. olyanformán, hogy az egy-egy tag elhalálózása esetén befizetendő összeg 2 pengőnél kevesebb és 4 pengőnél több nem lehetne.

Ez az eljárás, ha az összes erdőmérnökök 75—80%-át számítjuk tagnak, lehetővé tenné azt, hogy az elhalálózott tag özvegye, vagy igazolt hátramaradottja a haláleset hivatalos igazolása után azonnal 1000—1200 pengőt kapna segély címén a szövetkezettől, mert a befizetett alapdíjak módot nyújtanak arra, hogy az egyenkénti hozzájárulások bevétele nélkül a temetkezési segély azonnal kifizethető legyen.

A magunk részéről készséggel karoljuk föl a mindenestre erős szociális érzésre valló gondolatot és szívesen vállaljuk az egyesület részéről a pusztai levelezési költségek megtérítése ellenében az előkészítő munkát.

Hozzáfogni azonban a dologhoz csak abban az esetben érdemes, ha legalább 300 jelentkező van, aki a szövetkezetben tagságot vállalni hajlandó.

Azt hisszük, hogy a szövetkezeti tagok között minden évben fognak akadni olyanok, akik az ügyvezetést, a könyveléssel és nyilvántartással járó apró teendőket minden díjazásra való kilátás nélkül ellátni hajlandók.

Ebben az esetben pedig a költségek igazán annyira csekélyek, hogy aránylag rövid időn belül lehet az intézmény megfelelő megerősödésére számítani.

Ezért, amikor az egyesület részéről készséggel vetjük fel a gondolatot és szívesen ajánljuk fel a munkát, egyúttal melegen ajánljuk az egész elgondolást erdőmérnök tagjaink szíves figyelmébe, mert véleményünk szerint itt is áll a magyar közmondás: segíts magadon és az Isten is megsegít.

Arra kérjük ezért azokat a kollégákat, akiknek a gondolkozásával a felvetett eszme egyezik s akik a megalakítandó szövetkezetben résztvenni hajlandók, közöljék ezt az elhatározásukat egy levelezőlapon a lap kiadóhivatalával, s az egyesület készséggel veszi a szervezéssel járó teendőket kezébe, hogy az önsegélyezésnek ezt az igazán egyszerű és gyakorlati módját a megvalósulásig eljuttatni segítse.

B. Z.

*

Chronik. Von Z. Bíró.

Jeder Wirtschaftszweig strebt nach Unabhängigkeit und Sicherheit. Dem zwischenstaatlichen Freihandel stehen politische Schranken im Wege und so gelangt die Selbstversorgung mit jedem Tag zu grösserer Bedeutung. — In Ungarn wurde in dieser Richtung seit Trianon leider sehr wenig getan und besonders ist die stiefmütterliche Behandlung der Forstwirtschaft zu beklagen. Durch grossangelegte Neuaufforstungen — für die der G. A. XIX. 1923. bereits die entsprechenden Grundlagen schuf — und sorgfältige Bestandespflege kömnte die gesamte jährliche Holzernte des Landes in einigen Jahrzehnten auf das drei- bis vierfache der heutigen gehoben werden. Was dies in der Energiewirtschaft bedeuten würde, bedarf keiner weiteren Erörterung.

Der Staatshaushalt weist nun schon zum zweitenmale ansehnliche Überschüsse auf, es ist also berechnigte Forderung der Forstwirtschaft, dass endlich auch ihrer gedacht werde.

*

In Fachkreisen tauchte der Gedanke auf, die Forstbeamten des Landes zur Gründung eines Selbsthilfevereins (zwecks Zuweisung von Bestattungsbeiträgen) aufzufordern. Verf. befür-

wortet das Vorhaben, gibt zur Verwirklichung einige Ratschläge und bietet die Hilfe des Landesforstvereins an.

*

Chronique, par Z. Bíró.

La tendance générale des pays à se suffire eux-mêmes a fait comprendre enfin au gouvernement hongrois la nécessité d'apporter à la sylviculture, traitée jusqu'ici avec parcimonie, l'aide financière qui lui permette de procéder aux investissements productifs indispensables.

Le projet d'une Société de secours mutuel des Fonctionnaires forestiers (en vue d'allocations d'enterrement) est vivement approuvé par l'Auteur.

*

Editorials. By Z. Bíró.

The general endeavour towards being a self-supporting nation prompts also the Government of Hungary to grant finally to the neglected forestry the financial help required as a most useful investment.

To the plan of a funeral benefit society of forest officials the author agrees heartily.

A sűrűség és záródás hatása az akácegyed fejlődésére*)

Irta: **Fekete Zoltán.**

Ismert dolog, hogy a sűrűség és ezzel szoros kapcsolatban a záródás lényeges szerepet játszik a fák fejlődésében. A nemszakember is észreveszi, hogy az erdő szélén álló fák törzse sokkal vastagabb, mint a faállomány belső részeiben nőtt fáké. És ezt természetesnek is kell találnunk, ha meggondoljuk, hogy a szélső fák több napfényt élveznek mint a beljebb állók. Tehát az áthasonítás tekintetében előnyben vannak. Ezenkívül a gyökérzetük is szabadabban terjeszkedhetik s nagyobb területről szállíthatja a törzs számára a táplálóanyagot.

A faállomány belsejében is igen különféle lehet a faegyedek helyzete a szomszédos fákéhoz képest. Az álló-

* A közlemény tartalma lényegileg azonos az 1936. évi II. nemzetközi erdőgazdasági nagygyűléshez benyújtott tanulmány anyagával (*Vergleichende Studien über Form und Masse der Robinie*).

mány sűrűsége és záródása nem teljesen egyenletes. Vannak ritkább és sűrűbb részek. Minden törzsnek más a környezete és nem találhatnánk két faegyedet, melynek a szomszédos fákhöz viszonyított helyzete — a fa állása — teljesen egyenlő volna. A kimagasló fák viszonylagos környezete egészen más, mint az elnyomottaké, még akkor is, ha egyéb ként a faállomány záródása egészbenvéve egyenletes. Nyilvánvaló, hogy rendkívül körülményes megfigyelésekre volna szükség, ha a sűrűségnek (illetőleg záródásnak) és a fa állásának együttes hatását akarnók számszerűen kimutatni a gyakorlati lehetőségek minden átmeneti fokára. Azért helyesebb a sűrűség és a környezeti állás befolyását külön-külön megvizsgálni. Ezáltal az egyes tényezők szerepéről világosabb képet nyerhetünk, mintha egyszerre több hatás együttes eredményét vennők vizsgálat alá.

Jelen tanulmányomban a sűrűség (illetőleg záródás) hatásával kívánok foglalkozni, éspedig az akácra vonatkozó vizsgálataim alapján. Sőt még ebben az irányban is csak a két szélsőséges esetre terjeszkedem ki. Az egyik a teljes sűrűség esete, a másik a szabad állásé.

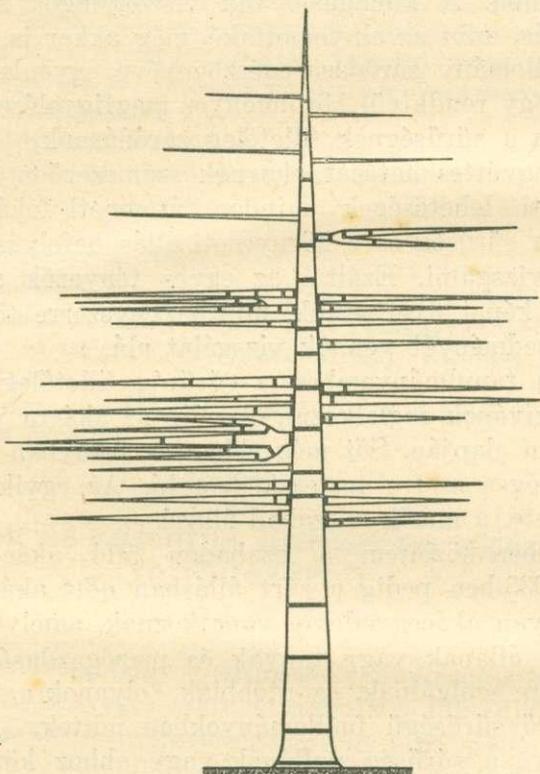
1931-ben közöltem a szabadon álló akác fatömeg-tábláit,* 1935-ben pedig a zárt állásban nőtt akácét.** Az előbbieket olyan akácegyedekre vonatkoznak, amelyek útszéli fasorokban állanak vagy tanyák és mezőgazdasági táblák segélyezésére szolgálnak, az utóbbiak olyanokra, amelyek szabályszerű sűrűségű faállományokban nőttek. Az előbbiekre nézve a sűrűség nullának vagy ahhoz közelállónak vehető, az utóbbiakra nézve teljesnek vagy legalább közel teljesnek. Meg kell itt jegyezni, hogy az akácra nézve a sűrűség és a záródás közti eltérés néha igen erősen jelentkezik. Az akác igen fényigényes fafaj, azért a faállomány záródási viszonyzáma a legtöbb esetben lényegesen mögötte marad a sűrűségnek. Mennél rosszabb a termőhely, annál nagyobb a különbség. Amikor tehát az alábbiakban zárt állásról fogok beszélni, ez alatt nem annyira a teljes záródású, mint inkább a teljes sűrűségű vagy legalább ahhoz

* Az akác sorfa fatömeg- és növekvési táblái. Sopron.

** Akác- fatömegtáblák és szerfabeclési táblázatok. Sopron.

közelálló faállomány záródását kell értenünk, mely az egy-ségnél csaknem mindig kisebb.

A szabadonálló akácot a terebélyes korona, a rövid törzsrész és az alacsonyán kezdődő erős elágazás jellemzi.

72.

1. ábra. Szabadonőtt akác vázlatos képe. — (*Skizze einer freistehenden Akazie. — Acacia croissant isolément. — Sketch of an open grown locust tree.*)

Ilyen törzs vázlatos képét tünteti fel az 1. ábra. (Ezen a vastag vonalak a törzselemzéshez használt korongok helyét jelölik).

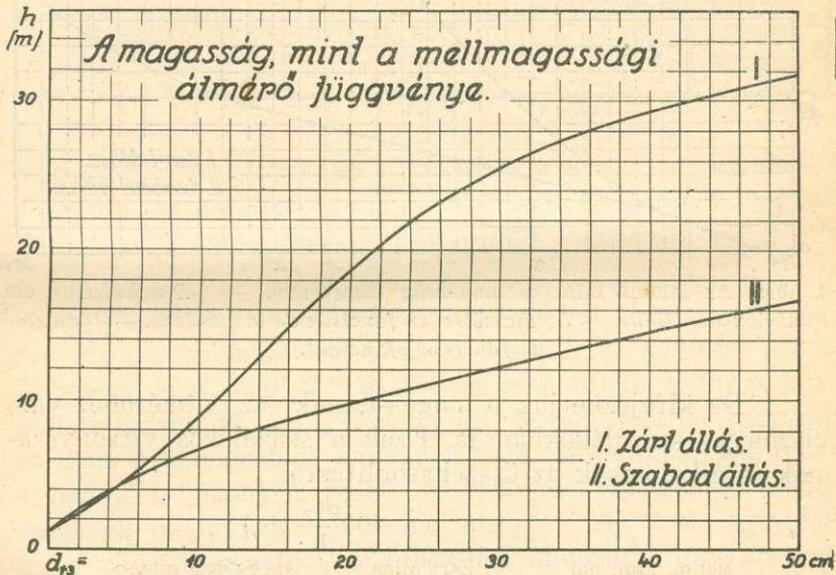
Minthogy az összehasonlításra az idézett fatömeg-táblák adatait használjuk fel, nyilvánvaló, hogy az eredmények is *átlagos* vonatkozásokat fognak feltüntetni. Hiszen maguk a fatömeg-táblák is a megfigyelések nagy tömegéből levezetett átlagos adatokat tartalmaznak.

Vizsgáljuk először a záródásnak a fák *magasságára* gyakorolt hatását. A jó záródásban nőtt akác sudár, magas termetű, míg a szabadonálló fák szétterjedő koronájukkal messze elmaradnak attól magasság tekintetében. A szám-szerű összefüggés a következő:

Mellm. átm. cm	M a g a s s á g (m).	
	I. Zárt állás	II. Szabad állás
10	8.9	6.7
20	18.6	9.7
30	25.5	12.2
40	29.3	14.6
50	31.8	16.7

Amint látjuk, a zárt erdőben nőtt fák hossza a 20 cm-es átmérőtől felfelé körülbelül kétszer akkora, mint a szabadállásúaké. Ezt szemlélteti a 2. ábra is.

78.

2. ábra. A magasság mint az átmérő függvénye. — (Höhe als Funktion des Durchmessers. — La hauteur en fonction du diamètre. — Height as function of diameter.)

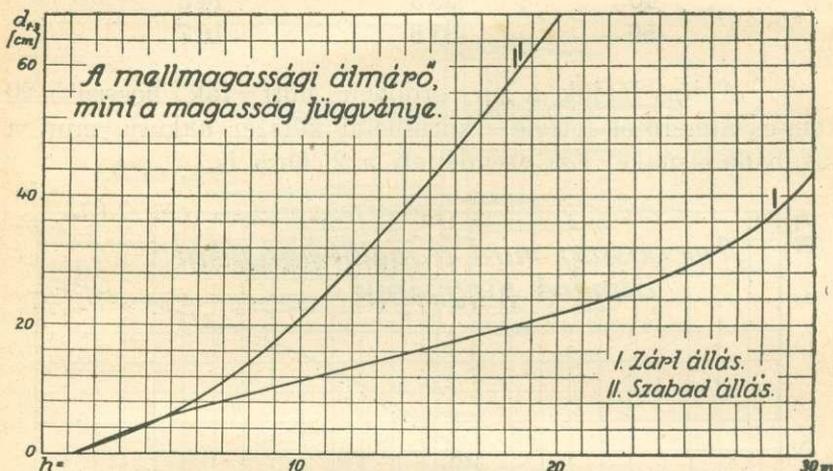
Viszont a törzsvastagság szempontjából fordított az arány. Azonos magasság esetén a szabadon nőtt törzsek

mellmagassági átmérője általában messze felülmúlja a zárt állásúakét. Az átlagos viszony a következő:

Magasság m	Mellmag. átmérő (cm)	
	I. Zárt állás	II. Szabad állás
5	5.8	61
10	11.1	210
15	16.4	423
20	21.8	670

Erre vonatkozik a 3. ábra.

74.

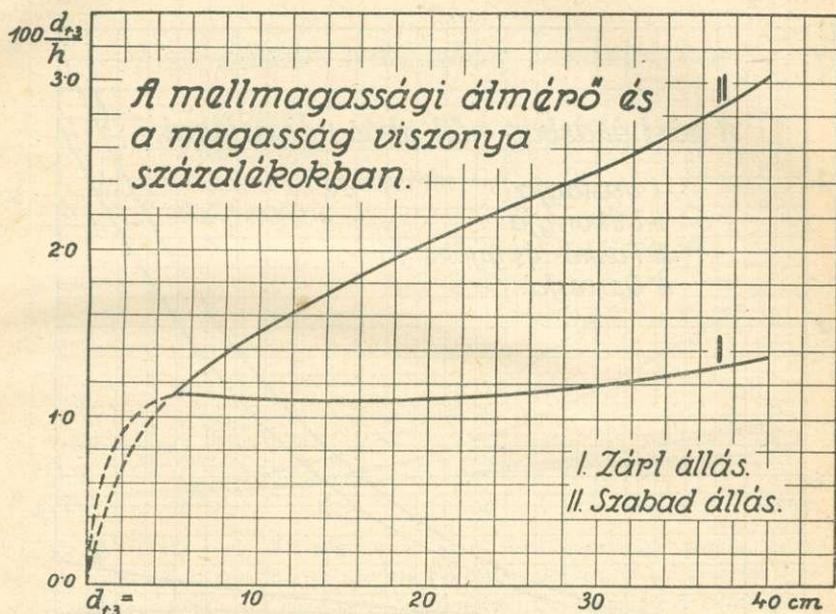
3. ábra. Az átmérő mint a magasság függvénye. — (Durchmesser als Funktion der Höhe. — Le diamètre en fonction de la hauteur. — Diameter as function of height.)

De kifejezhetjük a magasságnak az átmérőhöz való viszonyát százalékokban is. Ezek a százalékos viszonyszámok is alkalmasak az összehasonlításra.

$$100 \frac{d_{1.3}}{h} (\%)$$

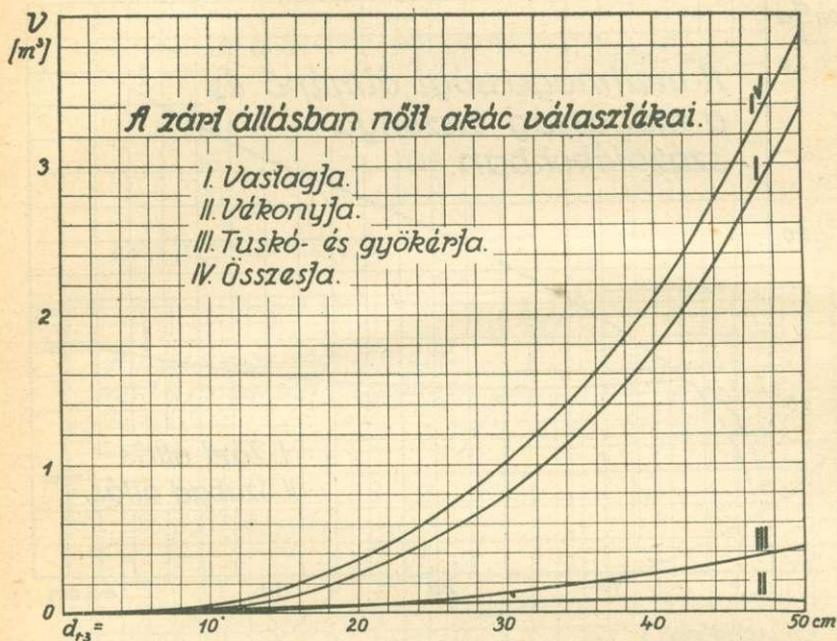
Mellm. átm. cm	I. Zárt állás	II. Szabad állás
10	1.11	1.48
20	1.10	2.05
30	1.20	2.41
40	1.36	3.04

(L. a 4. ábrát).

4. ábra. A $\frac{d}{h}$ viszonzszám mint az átmérő függvénye. — (Verhältnis von $\frac{d}{h}$ als Funktion des Durchmessers. — Le rapport $\frac{d}{h}$ en fonction du diamètre. — Relation $\frac{d}{h}$ as function of diameter.)

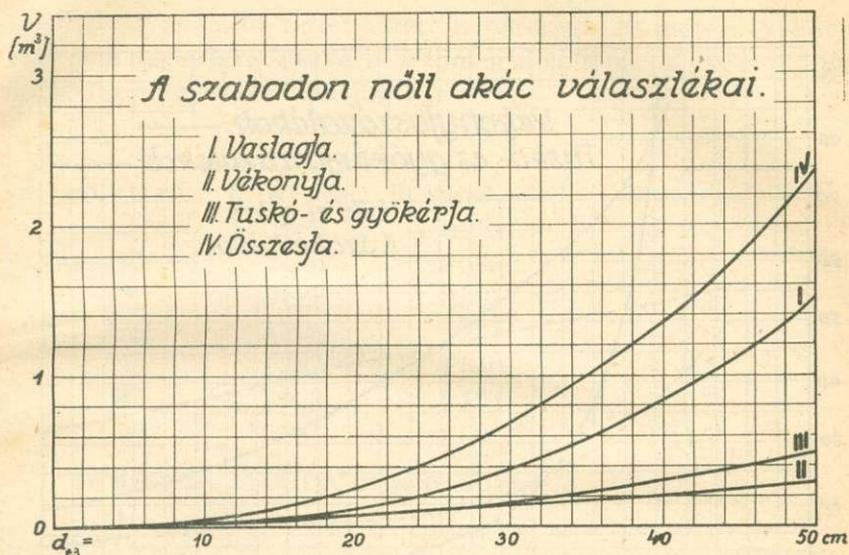
Vizsgáljuk most, milyen viszony áll fenn a szélsőséges záródásban nőtt akáctörzsek különféle választékainak fatömege közt. Ezt természetesen csak olyan határok közt puhatolhatjuk ki, amelyeket az összehasonlítás alapjául szolgáló fatömegtáblák engednek meg. Módunkban áll tehát a vastagfa, vékonyfa, tuskó- és gyökérfa, illetőleg ezek összegének mennyiségi összehasonlítása. A fatömegtáblák kiegészítéséül szolgáló szerfabecslési táblázatok egy kis számítással lehetővé tennék ugyan a szerfamennyiségek összehasonlítását is, ennek azonban nem sok gyakorlati haszna volna, mert a szabadonálló fák rendszerint annyira göcsösek és szerfára alkalmas részük olyan rövid, hogy ebben a tekintetben alig jöhetnek figyelembe. Ezért az összehasonlítást csak a fentemlített négy választékra terjesztettem ki.

5. ábra. A választékok fatömege mint az átmérő függvénye zárt állásban. (Holzmasse der Sortimente als Funktion des Durchmessers im geschlossenen Bestand. — Le volume des catégories en fonction du diamètre dans le massif. — Volume of assortments as function of diameter in close stand.)

Az 5. és 6. ábra a mellmagassági átmérő függvényeképpen mutatja ki a választékok fatömegét a zárt, illetőleg a szabad állásban nőtt akácegyedre vonatkozólag. Látjuk, hogy zárt állásban a vékonyfa, valamint a tuskó- és gyökérfa mennyisége a vastagfához, illetőleg az összesfához képest jóval csekélyebb mint a szabad állásban. Ezzel szoros kapcsolatban az is kitűnik, hogy a vastagfa és az összesfa mennyisége közt a zárt állásban sokkal kisebb a különbség mint a szabad állás esetén.

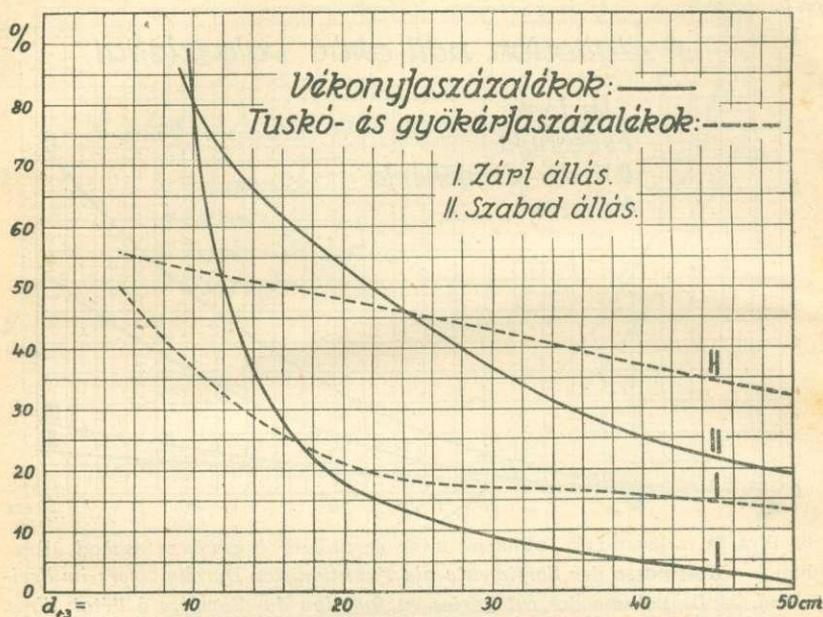
A választékok százalékos megoszlásáról az alábbi kimutatás, a rózsefa-, valamint a tuskó- és gyökérfaszázalékok futásáról pedig a 7. ábra tájékoztat.

6. ábra. A válaszlékek fatömege mint az átmérő függvénye szabad állásban. — *Holzmasse der Sortimente als Funktion des Durchmessers im Freiland.* — *Le volume des catégories en fonction du diamètre à l'état libre.* — *Volume of assortments as function of diameter in the open.*

A válaszlékek megoszlása az összesfa százalékaiban.

Mellm. átmérő	I. Zárt állás				II. Szabad állás			
	Magasság	Vastagfa	Vékonyfa	Tuskó- és gyökérfa	Magasság	Vastagfa	Vékonyfa	Tuskó- és gyökérfa
cm	m	%			m	%		
10	8.9	46.7	36.7	16.6	6.7	42.1	35.1	22.8
15	13.7	63.1	19.9	17.0	8.4	46.7	29.9	23.8
20	18.6	72.8	12.0	15.2	9.7	49.6	26.5	23.9
25	22.6	76.4	9.7	13.9	11.0	52.5	23.6	23.9
30	25.5	78.9	7.3	13.8	12.2	55.7	20.6	23.7
35	27.6	81.0	5.5	13.5	13.4	58.8	17.7	23.5
40	29.3	83.3	3.8	12.9	14.6	61.7	15.3	23.0
45	30.6	85.2	2.7	12.1	15.6	64.0	13.9	22.1
50	31.8	87.3	1.6	11.1	16.7	66.2	12.6	21.2

7. ábra. A vékonyfa-, tuskó- és gyökérszázalékok mint az átmérő-függvényei. — (Reisholz-, Stock- und Wurzelprozente als Funktion des Durchmesser. — Les pourcentages des brindilles, de la sonche et des racines en fonction du diamètre. — Percentage of brush-, stump- and root-wood as function of diameter.)

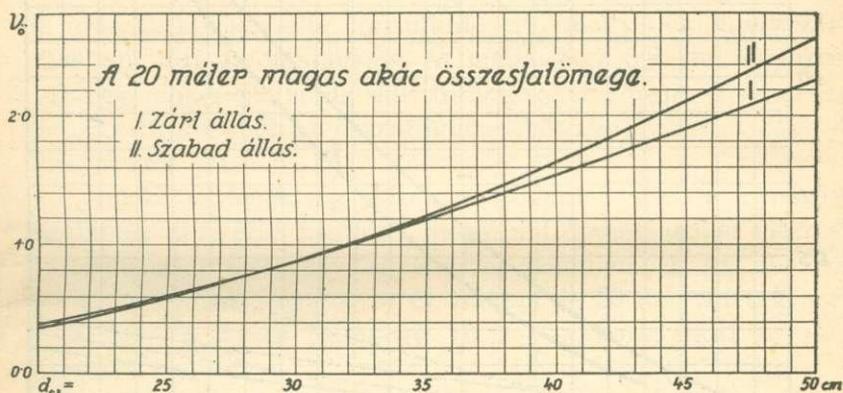
Az előbbieken megadott összefüggések érvénye azonban csak akkor áll fenn, ha feltételezzük, hogy az átmérő és a magasság olyan átlagos vonatkozásban van egymással, mint amelyet a 2. és 3. ábra fejez ki. Hogy tehát például a zárt állásban nőtt 20 cm-es törzs magassága kétszer akkora mint a szabadon nőtt törzsé. Ekkor természetesen a köbtartalmának is megfelelően magasabbnak kell lennie. Hogyha azonban a zárt és a szabad állású fának nemcsak az átmérőjét, hanem a magasságát is azonosnak képzeljük, akkor a köbtartalmak különbsége sem lehet nagyobb, mint amilyent a két szélsőséges állás eltérő alakviszonyai idézhetnek elő.

Legyen a fa feltételezett magassága 20 méter. Akkor erre a magasságra nézve a fatömegtáblákból a következő összesfatömeget olvashatjuk ki:*

Átmérő cm	Összesfa (m ³)		Eltérés %
	I. Zárt állás	II. Szabad állás	
20	0.383	0.365	— 4.7
25	0.610	0.598	— 2.0
30	0.886	0.885	— 0.1
35	1.200	1.231	+ 2.6
40	1.541	1.640	+ 6.4
45	1.903	2.103	+10.5
50	2.281	2.606	+14.2

Ugyanezt mutatja be a 8. ábra.

79.

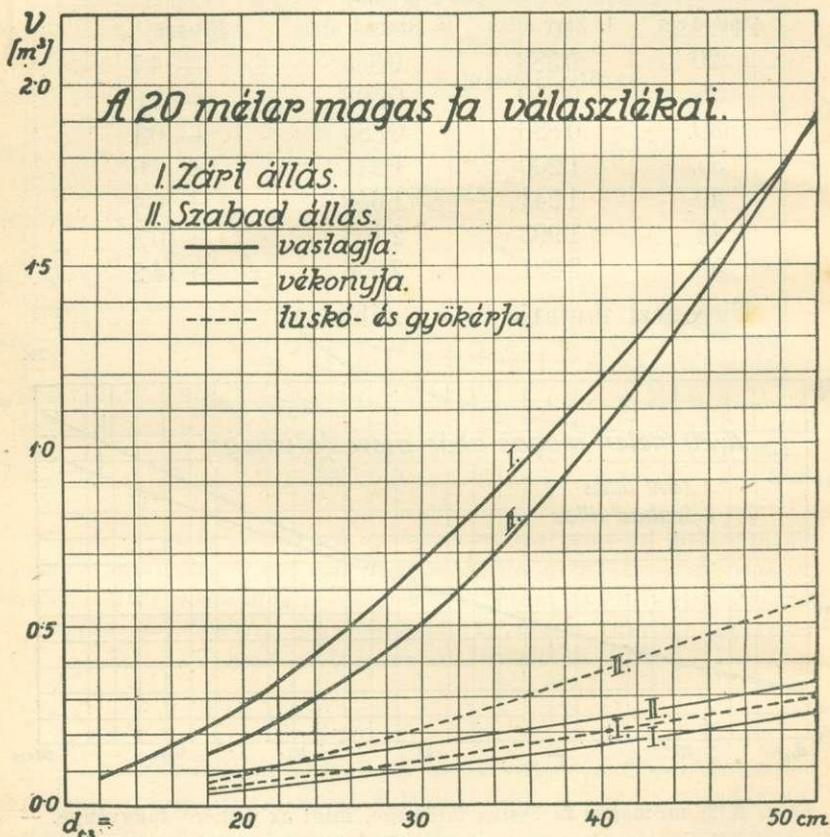
8. ábra. A 20 m. magas fa összes fatömege, mint az átmérő függvénye. — (Gesamte Holzmasse des 20 m. hohen Baumes als Funktion, des Durchmesser. — Volume total de l'arbre de 20 m. de haut en fonction du diamètre. Total volume of the 20 meter high tree as function of diameter.)

A rajz szemlélete meggyőz arról, hogy az összes fatömegben, legalábbis a gyakorlatilag figyelembevehető vas-

* Az akác sorfára vonatkozó táblázatok szerint ezt úgy kapjuk, ha az összesfa címén szereplő adatokhoz a tuskó- és gyökérfát külön hozzáadjuk. A zárt állásban nőtt fák fatömegtáblájában az összesfa már a tuskó- és gyökérfát is magában foglalja.

tagságokon belül nincsenek lényegesebb eltérések (35 cm-nél nagyobb átmérő a zárt erdőben ritkán fordul elő).

A választékok viszonylagos eltérései azonban már lényegesen nagyobbak. Ez kitűnik az alábbi kimutatásból

9. ábra. A 20 m. magas fa választékai, mint az átmérő függvénye. — (Sortimente des 20 m. hohen Baumes als Funktion des Durchmessers. — Catégories de l'arbre de 20 m. de haut en fonction du diamètre. — Assortiments of the 20 meter high tree as function of diameter.)

és a 9. ábrából. A szabad állású fa vastagfatömege kisebb, vékonyfa- és tuskó-gyökérfatömege lényegesen nagyobb a zárt állásúénál.

Bár ennek az összehasonlításnak mindenesetre megvan a maga elméleti jelentősége, a gyakorlatban, különösen

A 20 m magas akác választékai.

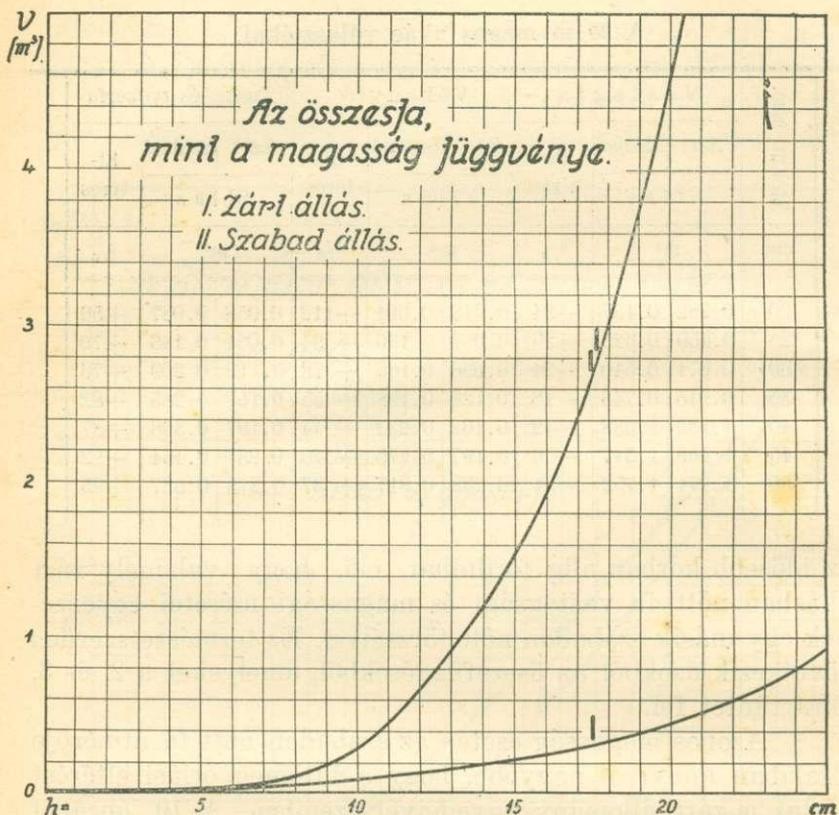
Mellm. átm. cm	Vastagfa			Vékonyfa			Tuskó- és gyökérfa		
	Zárt	Szabad	El- térés	Zárt	Szabad	El- térés	Zárt	Szabad	El- térés
	állás			állás			állás		
	m ^s		‰	m ^s		‰	m ^s		‰
20	0.282	0.187	-34	0.043	0.091	+112	0.058	0.087	+50
25	0.459	0.325	-29	0.067	0.130	+94	0.084	0.143	+70
30	0.671	0.510	-24	0.096	0.166	+73	0.119	0.209	+76
35	0.915	0.748	-18	0.128	0.198	+55	0.157	0.285	+82
40	1.182	1.038	-12	0.162	0.234	+44	0.197	0.368	+87
45	1.469	1.347	-6	0.197	0.275	+40	0.237	0.454	+92
50	1.774	1.752	-1	0.232	0.317	+37	0.275	0.537	+95

az idősebb korban alig fordulhat elő, hogy valamely zárt állásban nőtt fa vastagsági és magassági méretei egyezzenek egy másik szabadon nőtt törzsével. Ez természetesen következik azokból az összefüggésekből, amelyeket a 2. és 3. ábra tüntet fel.

Azonos magasság esetén az szabadon nőtt fa átmérője általában annyival nagyobb, hogy a fatömeg óriási eltérést mutat a zárt állomány egyedeivel szemben. A 10. ábrából például kitűnik, hogy a 20 m. magas és 20 cm. vastag szabadállású fa összes fatömege tízszer akkora, mint a zárt állásúé.

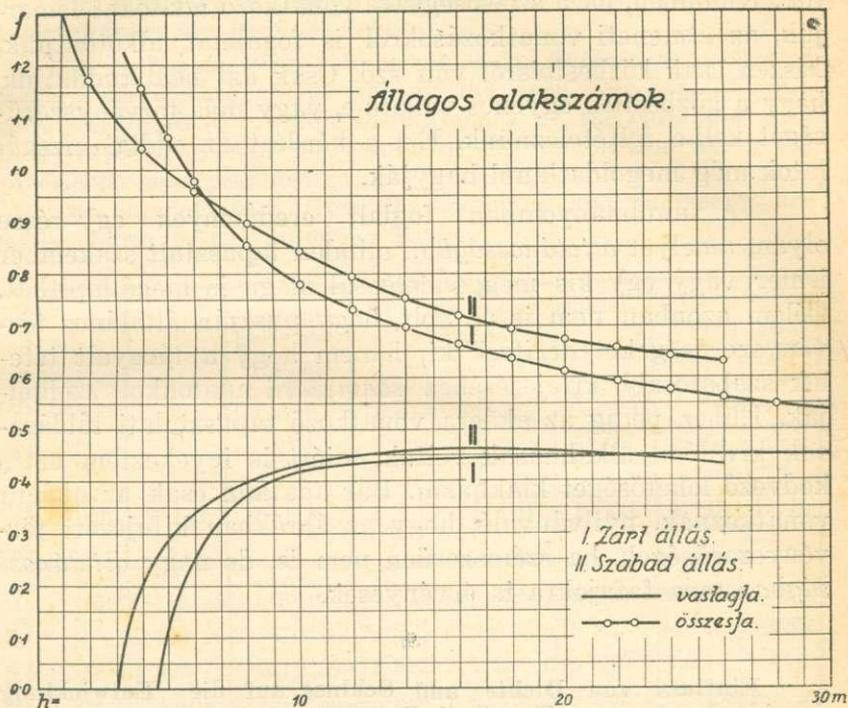
Hasonlítsuk össze végül az alakszámokat is. Erre vonatkozólag az alábbi táblázat és a 11. ábra nyújt átnézetes felvilágosítást.

Magasság m	Vastagfa-		Összesfa-	
	I. Zárt áll.	II. Szabad áll.	I. Zárt áll.	II. Szabad áll.
5	0.115	0.285	1.060	0.995
10	0.415	0.430	0.776	0.841
15	0.440	0.460	0.678	0.732
20	0.446	0.455	0.610	0.672
25	0.450	0.436	0.567	0.635

10. ábra. Az összes fatömeg mint a magasság függvénye. — (Gesamte Holzmasse als Funktion der Höhe. — Volume total en fonction de la hauteur. — Total volume as function of height.)

Az átlagos törzsalakot nincs módomban a hosszszelvény bemutatása alapján összehasonlítani. A zárt állásban nőtt akácot illetőleg nincs ugyan ennek akadály, s akác fatömeg-tábláimban (21. old.) a hosszszelvények rajzát közöltem is, azonban a szabadon nőtt fára nézve ennek legalábbis nem volna valószínű alapja, mert az ilyen fák törzse többnyire már néhány méter magasságban erősen elágazik s így annak közvetlen folytatása a koronában már nem állapítható meg, illetőleg a csúcsig nem követhető. Éppen azért nem is lehetséges megbízható átlagot levezetni a törzs hosszmet-szete számára. Egyébként nyilvánvaló, hogy az ilyen törzs-

11. ábra. Az alakszám, mint a magasság függvénye. — (Formzahl, als Funktion der Höhe. — Nombre caractéristique de fonction de la hauteur. — Form-factor as function of height.)

alaknak telidedség tekintetében a zárt állásúéval szemben vissza kell maradnia: a törzs tömegét a vastag ágak szívják el.

Amint kezdetben megjegyeztem, a tanulmányomban foglalt összehasonlítások csak a sűrűség, illetőleg a záródás két szélsőségére vonatkoznak, anélkül, hogy a fatömegnek és a fatömegtényezőknak a változó sűrűséggel (záródással) kapcsolatos közbeeső fokozataira is kiterjeszkednének. Ezt a kérdést tisztázni pedig azért nem volt lehetséges, mert hiányoztak hozzá a szükséges kísérleti adatok.

Talán majd egyszer ilyen természetű vizsgálatokra is gondolhatnak a kutatóintézetek, ma azonban — legalább nálunk — annyi egyéb fontos feladat vár megoldásra, hogy az ilyen irányú kutatások nem volnának eléggé megokolha-

tók. Különben, ha a szélsőségekre vonatkozó adatokat ismerjük, az átmeneti vonatkozásokról is fogalmat alkothatunk, hiszen csak közbesítésről van szó. Csak azt nem tudhatjuk, hogy a közbesítés egyenes vonalú-e, vagy más törvényszerűséget kell-e feltételeznünk. Ezt a kérdést az eddigi vizsgálatok még megoldatlanul hagyják.

A tanulmányomban foglalt eredmények egy része olyan, amelyet *általánosságban* minden tapasztalt szakember ismer vagy egy kis meggondolással maga is megállapíthat. Célom azonban nem is az volt, hogy pusztán általános törvényszerűségeket derítsek ki, hanem hogy a tárgyalt tételek szabatosabb kifejezéséhez *számszerű* adatokkal szolgáljak. Ehhez pedig az akácra vonatkozó tapasztalati táblázatok kiválóan alkalmasak voltak, miért is igyekeztem ezt a kedvező lehetőséget kiaknázni. Bár adataim csak az akácra vonatkoznak, nyilvánvaló, hogy az ábrákban kifejezett törvényszerűségek, ha számszerűen nem is, de nagy *általánosságban* más fajokra is érvényesek.

*)

Einfluss von Dichte und Schluss auf die Entwicklung des Akazienstammes. Von Prof. Z. Fekete.

Verf. stellte Massentafeln für im geschlossenen Bestand erzogene und freistehende Akazienstämme auf. Die Angaben dieser Tafeln wurden zur Untersuchung des Einflusses des geschlossenen Bestandes bzw. Freistandes benützt und die Ergebnisse des Vergleiches zahlenmässig und zeichnerisch festgelegt.

Die von den Graphika bzw. mittelbar gewonnenen Angaben enthält — teilweise — nachstehende Übersicht.

*

L'influence de la densité et de la clôture sur le développement de la tige d'acacia, par le Prof. Z. Fekete.

L'Auteur a dressé des tables de volume pour les tiges d'acacia croissant en massif clos ou isolées. Il s'en est servi pour étudier l'influence de la clôture respectivement de l'état isolé et il a exposé le résultat de ses recherches sous forme de tableaux et de diagrammes.

Le tableau reproduit ici indique des renseignements tirés des diagrammes ou fournis par d'autres méthodes indirectes.

The influence of density and closeness on the development of locust trees. By Prof. Z. Fekete.

The author drew up volume tables for *Robinia pseudoacacia* trees grown in close stands and in the open. The data of these tables were used to examine the influence of the close and open stand respectively and the results of the comparison are given numerically and graphically.

The data obtained from the graphica and indirectly are partly shown in the following Table.

d _{1,3}	Höhe <i>Hauteur</i> Height (h)		$\frac{d_{1,3}}{h}$		Gesamte Holzmasse <i>Volume total de l'arbre</i> Total volume		Von der ges. Holzmasse <i>Volume des Volume of</i>						Derbholz <i>Troncs</i> Stout- wood		Reisholz <i>Brin- dilles</i> Brush- wood	
							Derbholz <i>Troncs</i> Stoutwood		Reisholz <i>Brindilles</i> Brushwood		Stock- und Wurzelholz <i>Souche et racines</i> Stump- and rootwood		Formzahl <i>Nombre caractéris- tique de la forme</i> Form-factor			
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
em.	m.	‰		m ³		‰						f = 0...				
10	8·9	6·7	1·11	1·48	0·060	0·057	46·7	42·5	36·7	35·1	16·6	22·8	393	293	818	936
20	18·6	9·7	1·10	2·05	0·367	0·264	72·8	49·6	12·0	26·5	15·2	23·9	445	412	628	850
30	25·5	12·2	1·20	2·41	1·021	0·699	78·9	55·7	7·3	20·6	13·8	23·7	450	448	564	790
40	29·3	14·6	1·36	0·4	2·131	1·364	83·3	61·7	3·8	15·3	12·9	23·0	450	458	540	742
50	31·8	16·7			3·886	2·308	87·3	66·2	1·6	12·6	11·1	21·2	450	460	530	709

I. = im geschlossenen Bestand — *dans le massif* — in close stand.
II. = im Freiland — *à l'état libre* — in the open.

Az Ajtay-féle „természetes vágássorrend- szám“ grafikus meghatározása.

Irta: Rikly István.

Az Ajtay-féle természetes vágássorrendszám és „A természetes vágássorrendszámra alapított hozamszabályozás“ nyomán keletkezett vitát figyelemmel kísérve azt láttam, hogy ha az utóbbinál, vagyis a hozamszabályozásnál merültek is fel elvi ellentétek, magát a „természetes vágássorrendszámot“ mindenki, aki hozzászólt a tanulmányhoz, olyannak ismeri el, amelynek úgy az erdőrendező, mint álta-

lában a szakember jó hasznát veheti az egyes faállományok kihasználási sorrendjének a megállapításánál. Kisebb-nagyobb kifogások csak a képletben szereplő φ tényezőnek, mint eredőnek, az összetevőit képező egyes faktorok felvételénél, illetve azok meghatározási módjánál merültek fel.

Miután a „*természetes vágássorrendszámot*“ magam részéről is igen értékes gondolatnak tartom, — anélkül, hogy általánosságban foglalkoznék a tanulmánnyal — annak csak egy részéhez, magának a vágássorrendszámnak a meghatározási módjához szeretnék hozzászólni, annál is inkább, mert ebben a tekintetben az elhangzott vélemények eltértek egymástól.

A vágássorrendszám meghatározására — miután ez csak az *összehasonlítás* célját szolgálja — véleményem szerint azt az eljárást kell használni, mely *egyszerű, gyors* és emellett a gyakorlat céljaira *megfelelő pontosságot* ad. A fenti feltételeknek nézetem szerint legjobban a *grafikus* meghatározás fog megfelelni. Éppen ezért az alábbiakban egy olyan eljárást szeretnék javasolni, amelynél a *korviszonyszámot* (x), a φ tényezőt, továbbá azt az időt, amely alatt valamely faállomány a *vágásérettség küszöbét*, illetőleg a *tartalékolás határát* eléri, végül magát a *vágássorrendszámot* is grafikusán határozzuk meg. Azt javasolnám továbbá, hogy az egyes faállományok helyzetét ne rajzoljuk be a grafikonba, mert sok erdőrészlet esetén ez nem lenne átnézetes. Ehelyett csak keressük fel a grafikonon a „ x “ és „ φ „ értékek mérőhosszúságai alapján az állomány helyzetét és annak eredményét egy megfelelően összeállított táblázatba írjuk be. Ennek meglenne egyrészt az az előnye, hogy az állományokról átnézetes helyzetkép állana előttünk, másrészt pedig a grafikont megfelelő állandóbb formában készítve el, azt több alkalommal is használhatnánk. Az egyes faállományok által elfoglalt helyzetnek magán a grafikonon való feltüntetése ugyanis csak kevés számú erdőrészlet esetén helyénvaló, mert sok erdőrészlet esetén az már nem nyújt átnézetes képet.

A grafikus megoldás céljaira igen megfelelőnek tartom Ajtay második képletét, mely így szól: $N = \sqrt{x^2 + \varphi^2}$.

A fentiek alapján a képletben szereplő egyes tényezők grafikus meghatározását az alábbi módon javasolnám elvégezni.

A viszonyított kor (x) meghatározása.

Az *Ajtay* által felállított fenti képletben szereplő „ x ” tényező ellen senki részéről nem merült fel komolyabb kifogás, tehát azt az eddigiek alapján elfogadhatjuk. A viszonyított kor (x) meghatározása — bármilyen jelenlegi kor és vágási kor mellett — igen egyszerűen határozható meg a milliméter papírosra rajzolt 1. grafikonon. Az „ x ” tengelyen felkeressük a tervezett vágási kort (K_v) a rajzon 1 mm jelent 1 évet), amelynek helyén keresztülmenő függőleges egyenesen mint ordinátán a kor léptékében (1 mm egyenlő 1 év) felkeressük az „ x ” tengelytől felfelé számítva az állomány jelenlegi korát (K_j), amelynek helyét egy tűheggyel jelöljük meg. Majd az így kapott „ a ” ponton és a tengelyrendszer „ 0 ” pontján keresztül fektetve egy vonalzó élét, ez kimetszi a 100 éves kornál levő függőleges egyenesen a keresztelt viszonyított kort. A viszonyított korra kapott „ $100, b$ ” mérőhosszúságnál 1 cm egyenlő az egységgel. Például a vágási kor legyen 80 év, az állomány jelenlegi kora 60 év, akkor a grafikonról leolvasható, hogy „ x ” értéke 75.

Ugyanis: $x = \frac{10 \cdot K_j}{K_v}$ tehát a keletkező hasonló háromszögek alapján $x : 10 = K_j : K_v$; ebből $x = \frac{10 \cdot K_j}{K_v}$ ahol „ K_j ” jelenti az állomány jelenlegi korát, „ K_v ” pedig a vágási kort.

Amint látható, ily módon bármilyen számításba jöhető korok mellett, azonnal megkapjuk „ x ” értékét.

A „ φ ” tényező grafikus meghatározása.

Igaz, hogy a „ φ ” tényezőnek mint eredőnek, az összetevőit képező egyes faktorok meghatározási módját illetően a vélemények nem teljesen megegyezők, tekintettel azonban arra, hogy a „ φ ” tényező értéke mindenkor előállítható két szám viszonyaképpen (például: $\varphi = \frac{f'}{s'}$), azért semmi aka-

dálya nincsen annak, hogy a „ φ “ tényező grafikus meghatározásának módját általánosságban tárgyaljuk.

Az eddigi hozzászólásokból azt láttam, hogy a „ φ “, tényező kiszámítására mindenki alkalmasnak tartotta ezt a formulát: $x = \frac{f'}{s'}$ és csak a képletben szereplő „ f' “ és „ s' “ értékének meghatározási módjában voltak a felfogások különbözőek. A képletben szereplő „ s' “ tehát bizonyos *sűrűségi* viszonyszámot*, „ f' “ pedig a figyelembe jövő többi tényezők *együttes* számszerű értékét jelentik.

Magának a „ φ “ tényezőnek a grafikus meghatározása, „ s' “ és „ f' “ tényezők előzetes számszerű ismerete mellett, a „ x “ tényező grafikus meghatározásához hasonlóan a következőképpen történhetik. Kiindulunk ebből a képletből, hogy $\varphi = \frac{f'}{s'}$. Szorozzuk a jobboldali tört számlálóját és nevezőjét tízzel és akkor:

$$\varphi = \frac{10 \cdot f'}{10 \cdot s'}; \text{ ebből } \varphi : 10 = f' \cdot 10 \cdot s'.$$

A φ tényező értékét ezután az 1. grafikon segítségével a következőképpen határozzuk meg. Felkeressük az „ x “ tengelyen a számításba veendő sűrűség *tízszeres* értékét (*0.1 sűrűségnek 1 cm mérőhosszúság felel meg*), majd ezen a ponton átmenő függőleges egyenesen az „ x “ tengelytől felfelé számítva felkeressük a számításba veendő „ f' “ számszerű értékét, majd az így kapott „ c “ ponton és a tengelyrendszer „ 0 “ kezdőpontján keresztül fektetve egy vonalzót, az kimetszi ugyanazon egyenesen, melyen az előbb „ x “ értékét határoztuk meg, φ értékét. Az eredményképpen kapott „ $100, d$ “ mérőhosszúság adja φ értékét olyan léptékben, hogy az *egységnek a rajzon 1 cm mérőhosszúság felel meg*. Például ha f' értéke 3, a számításba veendő sűrűség $s = 0,7$, akkor a grafikonról leolvashatjuk, hogy $\varphi = 4,3$.

* Sűrűség helyett esetleg a záródást hozhatjuk be és ekkor a sűrűség helyett mindenütt záródás értendő.

vagy milliméterpapírosból kivágott szalagot helyezünk el a rajzon látható módon úgy, hogy a vonalzó mércéjének és a tengelyrendszer kezdőpontjának „0“ pontja egybeessen és erről a mércéről olvassuk le a *vágássorrendszám* számszerű értékét. A vágássorrendszám meghatározását tehát úgy végeztük, hogy a „x“ és a „φ“ értékének mérőhosszúságait egy derékszögű háromszög *bc* fogóinak vettük és ugyanezen háromszög *átfogója* adja a vágássorrendszám mérőhosszúságát. Az „A“ pont helye jelöli egyébként az illető állomány helyzetét a sorrendet illetőleg. A grafikonról leolvashatjuk, hogy a jelen esetben $N = 86$.

Az 1. grafikonba berajzolandó még az *Ajtay* „A vágásérettséget és vágássorrendet meghatározó szám“ című tanulmányának a 3. ábrájában (Erd. Lapok ezévi I. füzetének 47. oldalán) közölt mezőnybeosztás, vagy annak esetleg megfelelően módosított formája. Az így elkészített grafikonon azután világosan látjuk magunk előtt az *egyenkint* felkeresett faállományoknak a grafikonban *elfoglalt helyzetét*, aminek alapján teljes szabatosséggal tudjuk a szükséges adatokat számszerű értékkel egy olyan kimutatásba bevezetni, amely kimutatásnak fejrovatai megegyeznek például az *Ajtay* által megállapított és az előbb említett 3. ábrában jelölt zónák elnevezésével. Természetesen a kimutatásban a többi szükséges adatok részére is nyitunk rovatokat. Ebből a kimutatásból mindig látjuk, hogy a kihasználást illetőleg milyen helyzetet foglalnak el az egyes állományok. Az esetleges vitás kérdéseknél még mindig módunkban áll a „x“ és „φ“ tényezők értékének alapján eldönteni, hogy a besorolásnál melyik állománynak adjunk előnyt a másikkal szemben.

Grafikus meghatározása annak az időnek, amely alatt az egyes faállományok elérik a vágásérettség küszöbét, illetőleg a tartalékolás határát.

Az *Ajtay* elgondolása szerint felvett annak az időnek a grafikus meghatározása, amely idő alatt valamely faállomány eléri a vágásérettség küszöbét, illetőleg a tartalékolás határát, az alábbi egyszerű módon történhetik. Amikor az egyes faállományoknak az 1. grafikonban *elfoglalt helyzetét* az előtt ismertetett módon felkerestük és a szükséges adatokat

az említett kimutatás megfelelő rovataiba bevezettük, körzöbe vesszük az 1. grafikonon feltüntetett „ \overline{Ae} “, illetőleg „ \overline{Ag} “ távolságot, amely egyeneseknek körzöbevétele igen könnyen történhetik, mivel az 1. grafikon *milliméterpapirosra* van rajzolva. Ezután felkeressük az „ x “ tengelyen jelölt 100 éves kornál levő függőleges egyenesen az „ x “ tengelytől felfelé mérve az állomány vágási korát (1 mm jelent az ordinátán 1 évet) és az így kapott „ i “ ponton és a tengelyrendszer „0“ metszéspontján keresztül fektetjük az 1. grafikonon látható módon, egy vonalzó élét, majd a körzöbe vett „ A , e “, illetve „ A , g “ távolságot, a tengelyrendszer „0“ kezdőpontjától az „ x “ tengelyen jobbra felmérve, az így kapott „ l “, illetőleg „ n “ pont és a vonalzó éle közötti „ l , m “, illetve „ n , p “ ordináta adja a keresett kor mérőhosszúságát olyan léptékben, hogy a rajzon *1 mm mérőhosszúságnak 1 év felel meg*. A keresett időt tehát azonnal leolvashatjuk a vonalzó élénél levő „ m “, illetőleg „ p “ pontnál. Példánkban 80 éves vágási kor mellett az „ A “ állomány a vágásérettség küszöbét 125, a tartalékolás határát pedig 48 év múlva éri el.

Felírható ugyanis a keletkező hasonló háromszögek-ből, hogy $H:h = K_v : K_i$, ebből: $K_i = h \frac{K_v}{H}$, ahol „ H “ = 100 „ h “ jelenti az „ A , e “, illetve „ A , g “ távolságot milliméterekben, „ K_v “ a faállomány tervezett vágási kora és „ K_i “ jelenti azt az időt, amely eltelik addig, amíg az állomány a vágásérettség küszöbét, illetőleg a tartalékolás határát eléri, aszerint, hogy melyik időt keressük. Az így kapott időt azután bejegyezzük a már fent említett táblázat megfelelő rovatába.

Nézetem szerint az így elérhető pontosság a gyakorlat részére teljesen elegendő. Előnye ennek az eljárásnak az, hogy a lényegnek mindenkor szemelőtt tartása mellett, az egyes állományok besorolásának sorrendje mégis minden számítás nélkül, mechanikusan történhetik.

*

Graphische Bestimmung der V. Ajtayschen natürlichen Hiebsfolgezahl. Von I. Rikly.

Die Hiebsfolgezahl dient nur zum Vergleich von Beständen mit verschiedener Hiebsreife, ihre Bestimmung soll also möglichst

einfach, und mit genügender Genauigkeit für die Praxis erfolgen.

Verf. empfiehlt zu diesem Zweck ein graphisches Verfahren, usw. aufgrund der *Ajtay*-schen Formel: $N = \sqrt{x^2 + \varphi^2}$.

Auch betont Verf., dass es zweckmässiger ist, statt tatsächlicher Auftragung die mit Hilfe der Werte „ x “ und „ φ “ bestimmte Lage der einzelnen Bestände in einem Verzeichnis festzulegen, da man auf diese Weise vom Graphikon öfters Gebrauch machen kann.

*

Détermination graphique du nombre V. Ajtay de l'ordre naturel des coupes, par I. Rikly.

Se fondant sur la formule $N = \sqrt{x^2 + \varphi^2}$ de M. *Ajtay*, l'Auteur propose un simple procédé graphique pour la détermination de l'ordre des coupes.

*

The graphical determination of V. Ajtay's natural felling serial number. By I. Rikly.

The author suggests for the determination of the felling serial number, on the basis of *Ajtay's* formula: $N = \sqrt{x^2 + \varphi^2}$, a simple graphical method.

A német erdészeti felsőoktatás reformja.

Akik figyelemmel kísérik a „Külföldi lapszemlé“-ben ismertetett közleményeket, tudni fogják, hogy nemesak nálunk követik egymást sűrűn a tanügyi reformok (amelyek az elemi iskolától az egyetemig forgatják fel a régi rendszert, sőt néhányszor az alig egy-két évig fennálló alapokat...!), hanem állandóan időszerű a kérdés Romániától Mexikóig majdnem mindenütt a világon.

Az erdőgazdaság súlyának növekedésével, a nyersanyagpótlás biztosítására és az önellátás kiépítésére való törekvésben szinte magától értetődő következmény, hogy a gazdasági ágak teljesítőképességének növelésére minden ország a legmesszebbmenő intézkedéseket lépteti életbe.

Ezek a rendszabályok kiterjednek a szakoktatásra is, mert hiszen kétségtelen, hogy a gazdaságok sorsának leendő intézőit minél tökéletesebben fel kell fegyverezni a munkájukhoz. Nemesak azért, hogy megállhassák helyüket az egyre élesebbé váló versenyben, hanem *elsősorban azért,*

hogy a gondjukra bízott fontos nemzeti javaknak zavartalan fenntartása, sőt növelése érdekében kellő biztosítékot tudjanak szolgáltatni.

A világháború ebből a szempontból is nagyon tanulságos volt.

Annnyira, hogy még a kimeríthetetlen gyarmati kincsekkel rendelkező Anglia is óriási áldozatokat hoz az anyaország erdőtökéjének gyarapítására. S bár az angol nép konzervativizmusa és az egyéni szabadság iránt érzett tisztelete nehezen tud megbarátkozni az irányított gazdaság elveivel, az erdőtelepítés, -ápolás és -használat érdekében egyre erősebb közeledést látunk a középeurópai viszonyokhoz.

Franciaországban — amint tudjuk — az erdőtisztképzés teljesen katonai jellegű, mert a középkor óriási erdőpusztításai nyomán keletkezett kopárok befásítása elsősorban honvédelmi feladat. Ügyszintén a géperejű járművek üzemének a külföldi nyersanyagtól való függetlenítése. Ezt az utóbbi szempontot nagyon komolyan veszik, amit az a tény is igazol, hogy Franciaországban fut ma — viszonylag is — a legtöbb fagazzal hajtott autó.

Olaszország az ő alig 18%-os erdősültségével ugyan csak nehéz feladat előtt áll a nyersanyag-ellátás kérdésében. De hogy milyen eredményeket tudott *Mussolini* teremőereje alig néhány év alatt az erdőgazdaság terén is elérni, azt legjobban a „*Milizia Forestale*“ fennállásának 10 éves jubileuma alkalmával kiadott emlékkönyvből ítéltjük meg, amelyet lapunk legutóbbi számában ismertettünk.

A német erdőgazdaság tudományos megalapozottság és belterjes kezelés szempontjából kétségtelenül vezetőszerepet játszik nemcsak Európában, hanem világviszonylatban is. Az elért eredményeket elsősorban annak köszönheti, hogy minden időben a *kiváló szakembereknek egész serege* állította a nemzet szolgálatába tudását és munkaerejét.

A németországi 6 erdészeti főiskolát sűrűn látogatták mindig külföldi hallgatók is és a német oklevél egyformán márkát jelentett annak ellenére, hogy szervezetben és tanulmányrendben meglehetősen nagy különbségek állottak

fenn az egyes intézmények között. Három közülük ugyanis (München, Freiburg és Giessen) tudományegyetem keretében működik, mint annak egy-egy önálló kara, illetőleg osztálya. A szászországi Tharandtban lévő főiskolát néhány évvel ezelőtt csatolták szervezetileg a drezdai műegyetemhez. Eberswaldeban és Hann.-Mündenben pedig önálló erdészeti főiskolák működnek ma is.

Az a gyökeres politikai változás, amelyet *Hitler* kancellár uralomrajutása jelent a Németbirodalom történetében, messzemenő átalakulásokat hozott magával a gazdasági életben is. A lefegyverezett és ellenfeleinek teljesen kiszolgáltatott állam bámulatos rövid idő alatt talpraállott és miután katonai tekintetben is megerősödött, minden erőfeszítéssel arra törekszik, hogy gazdaságilag is függetlenítse magát a külföldtől.

Ez a magyarázata annak, hogy az önellátás minél teljesebb mértékű megvalósítását közgazdaságuk sarkalatos tételének tekintik és ennek érdekében a legmesszebbmenő intézkedéseket léptetik életbe.

A 24%-os erdősültséggű Németbirodalom évi fatermése — a fogyasztás óriási mértéke mellett — távolról sem fedezi a szükségletet és a behozatal súlyos milliókkal terheli az államháztartás számláját. Miután pedig a nyersanyagok egész sorának pótlására egyre fokozottabb mértékben veszik igénybe a fát (mesterséges gyapjú, szesz, cukor stb.), érthető, hogy az erdőgazdaság belterjesebbé tétele, a fatőke gyarapítása, a termelés növelése és gazdaságosabb kihasználása elsőrendű *állambiztonsági* feladattá vált.

Ennek a vezérlőgondolatnak kellett alárendelni az autonómiájukon belül meglehetősen külön utakat járó erdészeti felsőoktatásügyi intézményeket, mert a tananyag terjedelmében és elrendezésében, a vizsgarendben stb. mutatkozó eltérések miatt a múltban különböző nehézségek merültek fel. Nemcsak olyan esetben, amikor valaki több főiskolán óhajtott tanulmányait elvégezni, hanem a szolgálatba lépésnél és az előmenetelnél is.

Eberswalde, Hann.-Münden és Tharandt az északnémet fenyő-régió számára neveltek erdőtiszteket, míg a másik há-

rom egyetemi karon főleg a déli és délnyugati viszonyokat tartották szem előtt. Ez volt az oka annak, hogy a két tábort — még bizonyos általános érvényű erdőgazdasági kérdésekben is — sokszor áthidalhatatlannak látszó ellentétek választották el egymástól és a specializálódás nem egy esetben egyoldalúsággá torzult.

Mult évi október hó 25-én jelent meg a birodalmi erdőmesternek a birodalmi közoktatásügyi miniszterrel együttesen kiadott rendelete, amely az erdészeti felsőoktatást közös alapokra fekteti mind a hat főiskolán.

A reform alapelveit a rendelet röviden a következőkben foglalja össze:

„A kiképzés célja kifogástalan jellemű erdőtisztek nevelése, akiknek nemcsak átfogó képzettségről és kellő szaktudásról kell mindig tanúságot tenniök, hanem arról is, hogy mélyen áthatja őket a népi közösség érzése s mint ilyenek, minden tekintetben a néppel és a népért élve, példás magatartással s teljes felelősséggel őrzik és ápolják a rájuk bízott nemzeti vagyont: a német erdőt“.

A rendelet 1. §-a szerint a magasabb fokú erdőtiszti szolgálathoz csak az szerezheti meg a jogosultságot, aki:

1. az erdőtiszti pályán való működéshez engedélyt nyer,
2. valamelyik főiskolán az előírt tanulmányokat, valamint a velük kapcsolatos *gyakorlati tanfolyamot* elvégezte s a szabályszerű két szigorlatot letette,
3. legalább 2½ évig *előkészítő gyakorlati szolgálatot* teljesített,
4. az előírt nagy *államvizsgát* a kinevezett bizottság előtt letette.

Az erdőtiszti pályán való működéshez csak azok nyerhetnek engedélyt, akik:

1. igazolják, hogy német, vagy vele rokon vérből származnak,
2. teljesen megbízhatóknak tekinthetők olyan szempontból, hogy mindig fenntartás nélkül a nemzeti-szocialista állameszmét fogják szolgálni,

, 3. érettségi bizonyítványukat valamelyik német birodalmi középiskolában szerezték, vagy a birodalmi közoktatásügyi miniszter által elismert hasonló képesítést tudni igazolni,

4. a birodalmi munkaszolgálat és a véderő kötelékében az előírt tényleges szolgálatnak eleget tettek,

5. *testi és jellembeli alkalmasságuk*, előéletük és teljesítményeik alapján biztosítékot tudnak nyújtani arra vonatkozólag, hogy *jövendő pályájuk különleges követelményeinek* minden tekintetben meg fognak felelni.

Az egységes tanterv lehetővé teszi, hogy az erdőtisztí pályára készülő ifjúság bármelyik főiskolán végezhessen el tanulmányait.

Népesedéspolitikai szempontból szükségesnek mutatkozott a tanulmányi idő lehető megrövidítése. Mert a középiskolai tanulmányok befejezését közvetlenül követő félévi munkatábori és két évi katonai szolgálat, valamint az államvizsga előtti kötelező gyakornokoskodás úgyis tetemes időt vesznek el egy fiatalember életéből, *már pedig az államnak minden igyekezetével azon kell lennie, hogy a családalapítás lehetősége ne tolódjék el túlkésőre.*

Ez a magyarázata annak, hogy az egész világon általánosan 8 félévben megállapított tanulmányi idő a német reform *7 félévre szállította le.*

A főiskolák részéről kezdetben természetesen erős ellenállás nyilvánult meg a tervezetnek erre vonatkozó rendelkezésével szemben, mert a tudományos színvonal csökkenésétől tartottak. Nem is egészen indokolatlanul, ha szakunk egyes ágainak egyre bővülő ismeretköreire gondolunk.

A német gazdasági élet keretében azonban megoldható volt a probléma. Igaz ugyan, hogy csak a műszaki tárgyak rovására, mert ezek az új tanulmányi rendből jóformán teljesen eltűntek. De Németországban ez nem jelent hátrányt az erdőtiszt-képzés terén, mert az egész birodalomról teljesen új kataszteri térképek állanak a gazdaságok rendelkezésére és a műszaki feladatok elvégzéséhez nemcsak az államnak, hanem a nagyobb magánbirtokosoknak is külön mérnökeik vannak, úgy hogy az erdőtiszt mindennapi gyakorlatá-

ban csak elvétve találkozik kisebb jelentőségű technikai feladatokkal.

A tanulmányi idő két, egymástól élesen elhatárolt részre oszlik.

Az első, három félévre terjedő szakasz az előkészítő tantárgyakat öleli fel, a következő csoportosítással:

Egy általános áttekintést adó „Bevezetés“ mellett tekintélyes óraszámot vesznek igénybe az „Alapvető tantárgyak“ első részét alkotó politikai és közgazdasági ismeretek, amint ezt az új német államforma megköveteli. A rendelet maga is leszögezi, hogy az oktatás a multban tisztára természettudományi alapokon épült fel és az erdőgazdaság a köztudat szerint nem volt más, mint alkalmazott természettudomány. *Az átfogóbb érvényű politikai és nemzetgazdasági szemlélet* éppen ezért meglehetősen idegen volt az erdőtisztek előtt.

Miután azonban az új német állam mindenben a népet, mint a nemzeti lét alapját és végső célját helyezi előtérbe, elkerülhetetlenül szükséges, hogy a nemzeti vagyoni egyik legfontosabb részét jelentő erdőnek a gondozói politikai és közgazdasági szempontból is céltudatos, teljes kiképzést nyerjenek.

Az alapvető tantárgyak második csoportja: a természettudományi ismeretek a hét félév összes óraszámának 28%-át veszik igénybe. A mellékelt kimutatásból látható, mennyire a legszükségesebb tudnivalókra szorítkoznak.

Leglényegesebb változtatás a régi tanrenddel szemben a kötelező gyakorlati kiképzés intézményes rendszerezése.

Eredetileg az volt a terv, hogy a munkatáborban és a katonaságnál eltöltött szolgálat után közvetlenül következék ez a gyakorlat. Miután azonban a pedagógusok joggal kifogásolták, hogy az érettségi vizsgát követő 2½ esztendei, nagyobbrészt testi munkában eltöltött idő amúgyis eléggé kizökkenti az ifjúságot a komoly, tudományos elmélyedésből, igyekeztek más megoldást találni.

Igen figyelemreméltó, hogy a nyári szüenidőben való foglalkoztatásnak még a gondolatát is elvetették. Azzal az

I. Előkészítő tanulmányi idő.

	Átlagos heti óraszám			Megjegyzés
	I. (téli)	II. (nyári)	III. (téli)	
1 6 1 é v				
1. Bevezetés az erdészeti tudományokba	2	—	—	Szabdon vá- lasztható szigor- lati tárgyak: <i>Népsmeretlen</i> <i>Gazdaságtör- lénet</i> <i>Statisztika</i> <i>Földrajz</i> <i>Fizika</i> <i>Idégen nyelvek</i>
2. Alapvető tantárgyak				
<i>a) Államtudományi tantárgyak:</i>				
* { Német jog	2	—	—	} 19 órs = 12 ⁰ / ₀
* { Nép és állam	2	—	—	
* { Nép és faj	—	1	—	
* { Nép és gazdaság	1	—	—	
* { Közgazdaságtan	—	3	—	
* { Közgazdasági politika	—	—	3	
* { Pénzügytan	—	—	2	
<i>b) Természettudományi tantárgyak:</i>				
* { Szervetlen vegytan	3	—	—	} 33 óra = 28 ⁰ / ₀
* { Szerves vegytan (válogatott fejezetek)	—	2	—	
* { Földtan I.: Alapismeretek	3	—	—	
* { Földtan II.: Alkalmazott rész: Ásvány- tan, Kőzetan erdészek részére	—	2	—	
* { Talajtan I.: Alapismeretek	—	3	—	
* { Talajtan II.: Alkalmazott rész	—	—	2	
* { Általános növénytan	3	—	—	
* { Növényrendszertan erdészek részére (Fafajok és termőhely-jellemző növé- nyek)	—	4	—	
* { Az erdei fák felépítése és élete	—	—	2	
* { Állattan erdészek részére	—	4	—	
* { Időjárás (válogatott fejezetek)	3	—	—	
† { Mennyiségtan (válogatott fejezetek)	2	—	—	
Alapvető tantárgyak összesen is:	49	21	19	9
25 ⁰ / ₀ gyakorlat:	13	2	4	7
Heti óraszám összesen:	62	23	23	16

Megjegyzés: A *-gal jelölt tananyag *kötelező*, a †-el jelölt pedig *szabodon választható* szigorlati tárgyköröket jelent.

II. Szaktanulmányi idő.

	Átlagos heti óraszám				Megjegyzés
	IV. téli	V. nyári	VI. téli	VII. nyári	
	f é l é v				
3. Szaktantárgyak:					
<i>a) Erdészeti tantárgyak</i>					
* { Erdőművelés I.: Alapfogalmak	4	—	—	—	
* { Erdőművelés II.: Módszerek	—	4	—	—	
† Termelőhelyismerettan (válogatott fejezetek)	—	—	—	1	
{ Növénykórtan	2	—	—	—	
* { Erdészeti rovartan	4	—	—	—	
* { Általános erdővédelem, madárvédelem	—	—	2	—	
* Erdészeti földméréstan	2	—	—	—	
* { Fatömeg-meghatározástan	2	—	—	—	
* { Növedékszámítástan	—	2	—	—	
* { Erdőrendezéstan I.: Elmélet	—	—	3	—	
* { Erdőrendezéstan II.: Módszerek	—	—	—	2	
* Erdészeti üzemgazdaságtan és erdőértékszámítástan	—	—	4	—	
{ Erdőhasználatlan I.: Faismerettan (a fa erômüvi és vegyi feldolgozása)	3	—	—	—	
* { Erdőhasználatlan II.: A fa kitermelése és közelitése, munkatan	—	3	—	—	
Erdőhasználatlan III.: A fa értékesítése és felhasználása, mellékhasználatok	—	—	2	—	
* Utépités (a fa elszállítá-a)	—	2	—	—	
{ Erdészeti politika, Erdőgazd. földrajz	4	—	—	—	
{ Fapiac-ismerettan	—	2	—	—	
{ Jogi ismeretek erdészek részére I.: Polgári jog	—	2	—	—	
Jogi ismeretek erdészek részére II.: Büntető jog	—	—	1	—	
* { Jogi ismeretek erdészek részére III.: Közigazgatási-tisztviselői-munkás- és biztosítási jog	—	—	3	—	
* Erdészeti történelem	—	—	—	3	
* Erdészeti igazgatás	—	—	—	—	
<i>b) Egyéb tantárgyak:</i>					
{ Vadászat, vadgazdaságtan	—	—	2	—	
* { Vadászati jog	—	—	—	1	
† Halgazdaságtan I.: Alapismeretek	—	—	1	—	
† Halgazdaságtan II.: Alkalmazott rész	—	—	—	1	
† Mezőgazdaságtan	—	—	—	2	
† Természetvédelem	—	—	1	—	
Szaktantárgyak összesen: 67	21	15	19	12	67 óra = 58%
20% gyakorlat 13	3	8	5	10	
20% szeminárium 13	—	—	—	—	
Heti óraszám összesen: 93	24	23	24	22	

indokolással, hogy *a vakációnak teljesen a pihenést kell szolgálna*, mert a léleknek szüksége van azokra a „teremtő-erejű szünetek“-re, amit a szórakozás, sport, utazás és egyéb testi vagy lelki kedvtelés jelentenek. Így került a gyakorlati idő mint közbeiktatott tanulmányi megszakítás az első időszak végére.

Miután a III. (téli) félév februárban végződik, a IV. — ugyancsak téli — félév pedig októberben kezdődik, hétfő egész hónap áll a gyakorlati kiképzés céljaira. Ez teljesen elegendő, mert még az erdőhasználat terén felmerülő munkák bemutatására is bőséges alkalom nyílik az erdőlésekkel kapcsolatosan végzett vágatásoknál, valamint azokban a kerületekben, ahol nyári termelés is folyik.

A rendelet erre vonatkozó szakaszai semmi kétséget nem hagynak bennünk az iránt, *mennyire szükségesnek és fontosnak tartják a német szakkörök az erdőgazdaság terén felmerülő minden legkisebb részletmunkában való jártasságnak az elsajátítását.*

Az erdészeti pályára készülő fiatalságnak már a munkatáborokban eltöltött idő alatt is a lehetőség szerint alkalmat nyújtanak arra, hogy az erdészettel kapcsolatos műszaki feladatokkal (útépítés, vadpártaszabályozás stb.) foglalkozzék és így az állami erdőgondnokságokban előtendő héthónapos gyakorlati kiképzés legnagyobb részét gazdasági munkálatokra vehető igénybe.

Ez az oktatás *az arra kiválasztott állami erdőgondnokságokban és különleges rendeltetésű kiképzőtáborokban történik, gyakorlati erdőtisztek vezetése alatt és egészen kis csoportokra való tagolással.*

Az előkészítő tárgyak hallgatását eredetileg a négy egyetemen akarták kötelezővé tenni. Ez ellen azonban a két önálló erdészeti főiskola olyan élesen foglalt állást, hogy *patinás multjukra és az erdészeti szakképzés terén elért hervadhatatlan érdemeikre való tekintettel az intéző körök a két főiskola részére is meghagyták a teljes kiképzés jogosultságát.*

Csupán a szükséges általános áttekintés megszerzése

és az egyes országokban fennálló különböző erdészeti viszonyok megismerése céljából teszi a rendelet kölesőnösen kötelezővé a hallgatók részére, hogy a tanulmányi időből legalább két félévet egy egyetem, illetőleg főiskola keretében kell lehallgatniok. Mint a cserére legalkalmasabb időt, a IV. és V. (tehát az első két szakbeli) félévet jelöli meg, hangsúlyozván, hogy az utolsó két félévet ajánlatos azon a főiskolán vagy egyetemen hallgatni, ahol a jelölt a II. (szak)szigorlatot óhajtja letenni.

A tulajdonképpeni szaktárgyakat felölelő tanulmányi idő négy félévre terjed.

A kimutatásból látható, milyen következetességgel igyekezett a tervezet a *hallgatóság tehermentesítését* elérni és az erdészeti tudományok óriási anyagából *valóban csak a legszükségesebbet kiválasztani.*

Ennek a törekvésnek a szolgálatában áll az a rendelkezés is, hogy *erdész-tanár csak olyan szakember lehet, aki maga is hosszabb időt töltött gyakorlati szolgálatban.*

Mind az előkészítő, mind pedig a szaktanulmányi idő végén szigorlatot kell tenniök a hallgatóknak a rendeletben megjelölt tárgykörökből, amelyek több tantárgyat is felölelhetnek. Erre való tekintettel a harmadik, illetőleg a hetedik félév óraszámára kevesebb az átlagosnál.

Ezenfelül minden hallgató köteles mind a két szigorlaton *legalább egy-egy szabadon választott tárgyból is vizsgázni* és egyes tudományos részletkérdésekkel való foglalkozását legalább *két szeminárium* látogatásáról szóló bizonylattal igazolnia.

Megkívánja a rendelet a hallgatóktól azt is, hogy *általános műveltségük elmélyítése céljából nem szorosan szakirányú előadásokat is látogassanak.*

Az egyes tárgyakra megállapított heti óraszám csak tájékoztató jellegű, amelytől a dékán saját hatáskörében 10%-os eltérést engedhet meg mind a két irányban. Ez adja meg a lehetőséget ahhoz is, hogy amennyiben valamelyik főiskolán egyes tárgyaknak különösen eredményes művelők vannak, amelyek speciális kiképzésben részesülni óhajtókat

vonzanak oda, ezt meg is találhassák és így a tanárok tudományos munkájukban korlátozást ne szenvedjenek.

Nyomatékosan hangsúlyozza azonban a rendelet, hogy a vizsgáztatás a tanár legfelelősségteljesebb kötelessége, *az osztályzat a tanítás eredményességének a mértéke* és ezért a tanítás menetét és a leendő erdőtisztek tudását megbízott szakember által szigorúan *ellenőrizni az államnak is kötelessége.*

*

Úgy vélem, az a határozott lépés, amellyel a Harmadik Birodalom erdészeti szakoktatását megreformálta, nem lehet számunkra teljesen közömbös.

Mert ha 100 éven keresztül átvettünk Németországtól tudományos eredményeket és gazdasági elveket — sokszor, sajnos, a különleges hazai körülményeink között való alkalmazhatóság elbírálása nélkül —, akkor teljes mértékben indokolt, hogy figyelemre méltassunk olyan törekvéseket, amelyek kihatásukban kétségtelenül jelentős mértékben szolgálják a szakoktatás megerősödését és azon keresztül az erdőgazdaság fejlődését.

Ezeket öt csoportba sorozhatjuk.

Az első és legsúlyosabban latbaeső körülmény, amely az új tanulmányrend megalkotásánál és lényegében szemünkbe tűnik: *az államerdészet legfőbb irányítójának döntő befolyása az erdészeti oktatásügyre.*

Ezt azért kell hangsúlyozottan kiemelnünk, mert a *magyar erdőmérnök-képzés jelenleg sajnálatosan nélkülözi a gyakorlati erdőgazdasággal való kapcsolatot.*

Az 1934. évi X. t.-c., amely ősi Alma Materünket — önállóságának megszüntetésével — a Műegyetem egyik osztályává sorozta be, bizonyos mértékben lehetővé teszi ugyan a földművelésügyi kormányzat számára a szakérdekek védelmét, de a döntést nem adta a kezébe és így *nincs meg a lehetőség ahhoz, hogy a szakoktatás menetét és korszerű fejlődésének feltételeit figyelemmel kísérhesse, illetőleg a szükséges befolyást érvényesíthesse.*

Attól kell tehát tartanunk, hogy erdészeti felsőoktatá-

sunk teljesen elszakad *leghivatottabb gyámolítójától és elveszti lába alól azt a talajt, amelyből kinőtt és amely számára az életerőt jelenti.*

Más a helyzet Németországban.

Ott éppen megfordítva: a közoktatásügyi kormányzat csak *formaképen* jegyzi, mint szintén illetékes hatóság a kiadott rendeletet, de annak minden részletét a birodalmi erdőmesteri hivatal dolgozta ki.

Ami természetes is, mert hiszen elsősorban *egy gazdasági ág elemi szükségletének a kielégítéséről, nem pedig pedagógiai kérdésekről volt szó!*

És bizonyos, hogy ez az egyetlen szilárd alap, amelyen az erdőgazdaság jobb jövője felépülhet. *Mert a tudománynak a gyakorlattal való kapcsolata csak fikció, ha arra intézményes biztosíték nincs!*

A magyar műszaki köröknek régi sérelme, hogy képviselőik az állami igazgatásban eddig nem juthatnak el az őket joggal megillető hatáskörhöz, mert hát jogász-állam vagyunk. De nem csekélyebb aggodalomra adhat okot a saját portánkon belül is az a körülmény, hogy *a súlyos felelősségre kötelezett erdőtisztikar egy mind jobban idegenné váló eszmekörből kapja az utánpótlást.*

Nem adhatunk igazat annak az álláspontnak, hogy más a tudomány és más a gyakorlat, s hogy az iskola padjaiból kikerült fiatalságnak úgylis előlről kell mindent odakint megtanulnia.

Ma sem időben, sem anyagiakban nem vagyunk olyan gazdagok, hogy a legcsekélyebb pazarlást engedhetnők meg magunknak.

Az erdészeti felsőoktatásnak minden erejével arra kell törekednie, hogy az általa nyújtott tudomány *közvetlenül és azonnal hasznosítható legyen*, mert minden más szempontnak a magyar erdőgazdaság látja mérhetetlen nagy kárát.

Ezért merem állítani, hogy nincsen senki, szakmáját igazán szerető kartársaink között, aki nem tartaná kívánatosnak, sőt elkerülhetetlenül szükségesnek, hogy *földművelésügyi miniszteriumunk*, mint a magyar erdőgazdaság leg-

főbb öre, ismét *maga vegye kezébe felsőoktatásunk irányítását.*

Ha kell, esetleg egy novella útján is!

*

A tanulmányrendhez, a tantárgyak megválasztásához és terjedelméhez nincsen sok hozzátenni valóm.

Jelenlegi hazai viszonyaink között szó sem lehet arról, hogy erdészeti felsőoktatásunkat tisztára gazdasági jellegűre formáljuk át. Mert hiszen erdőmérnökeink munkakörének jelentékeny részét teszik a műszaki feladatok, eltekintve attól, hogy az átfogó mérnöki képesítés végzettjeinek elhelyezkedését is lényegesen megkönnyíti.

A német reform politikai vonalvezetését utánozni ugyancsak fölöslegesnek vélném, mert köztudomású, hogy nincsen még egy szakma az országban, amelynek tagjai nemzeti szellem és hűség szempontjából olyan megbízható fiai lennének a hazának, mint az erdészek.

De a *közgazdasági látókörr*, a szorosabban vett *gazdasági érzék és a kereskedelmi fogékonyság elmélyítését* fölöt-
több fontosnak tartanám.

Hiszzen jelenlegi szolgálatomból is jó néhány példával tudnám igazolni, *mennyire indokolt a panasz, ami szakoktatásunknak ezen a téren mutatkozó hiányait éri.*

Idézem *Onczay** szavait, egyesületünk 1926. évi soproni közgyűlésén elhangzott előadásából: hogy az iskola padjaiból kikerült fiatalok „műszaki képesítésben, erdőgazdasági ismeretekben erős, gyakorlati irányban fel nem költött érdeklődésűek, akik a *saját pályájukkal kapcsolatos ipari s kereskedelmi vonatkozásokban nem eléggé járatosok s az elmélet iránt erősen hajlamosak*“.

A mai keretben, alig hiszem, hogy *az elméleti irányban való és egyre fokozódó eltolódás megállítható legyen!*

Csekély az érdeklődés a hallgatóság körében az idegen nyelvek és a *hasznos segédtudományok* — gyors- és gépírás, könyvelés stb. — iránt is.

* „Erdészeti Lapok“ 1926. 321. old.

Pedig nem egy esetben épen ezeknek a kellékeknek valamelyike jelentette a „sine qua non“-t az alkalmaztatásnál. Eltekintve attól, hogy *könnyebb mozgást, nagyobb áttekintést* és ezek révén gyakran bizonyos, — néha nagyon kívánatos — *fölényt* biztosítanak a szolgálat számos vonatkozásában.

*

Régi panasz az erdőmérnöki osztályunkon előadott tárgyak jórészének *túlméretezettsége*.

Ebből a szempontból nyugodtan hivatkozhatunk a német példára. Mert a germán alaposságot és ambiciót igazán nem lehet azzal meggyanusítani, hogy a tudományos színvonal leszállítása lenne a céljuk! Nem. Csak józanul számbaveszik, mennyi az, amire feltétlenül szükség van és a további kiépítéshez megfelelő alapot nyújt, a többit bátran és tudatosan félreteszik.

Mi már ott tartunk, hogy a tanulmányi időt 9 fél-évre kellett felemelni. Kijelentem, hogy ennek csökkentését nem tartanám helyesnek, mert hiszen azt főleg a műszaki tárgyak rovására kellene elvégezni. De a helyzet az, hogy *túlterhelt hallgatóságunk valóban nem látja már a fától az erdőt és végleg összetéveszti a szaktudást az osztályzattal!*

Pedig öntevékeny elmélyülésre, egy-egy részletkérdés iránti érdeklődésre, általános műveltségük gyarapítására, *a kartársi és társadalmi kapcsolatok fokozottabb ápolására* kellene buzdítani a fiatalokat. Hogy ne csak alaposan képzett erdészek, hanem egyben *teljes értékű emberek* is legyenek azok, akiket az iskola útnak bocsát.

Ezt azonban igazán csak minden fölösleges teher elhagyásával és — *csökkentett óraszám mellett* — *szemináriumok, szabadelőadások* stb. közbeiktatásával lehetne elérni.

*

Nem hagyhatom szó nélkül a *numerus clausus*-t sem.

Faji szempontok érvényesítésére nálunk ninesen szükség, de a felvételnek a középiskolai eredmények alapján való megszigorítása és az első szigorlat előtti erélyes rostálás (végleges eltávolítással) csak hasznára lenne karunknak.

Mert amennyire halálos bűn az érdemes fiatalságot hosszú éveken át állástalanságra vagy napidíjas vegetálásra

kárhozthatni, megfosztva őket a termékeny munka és család-alapítás lehetőségétől, éppen annyira vétkes könnyelműség feleslegesen növelni a versenyt olyan oklevelekkel, amelyeknek a birtokosai sem tudást, sem rátermettséget nem tudnak harcra vinni, legfeljebb — protekciót.

Nehéz és felelősségteljes feladat a helyes kiválasztás, de nagyban emelné az oktatás színvonalát is.

*

Utoljára hagytam — mert mint égetően sürgős és minél előbb megoldandó kérdéssel külön is kívánok vele foglalkozni — a gyakorlati kiképzést.

A német erdőgazdaság legfőbb intézőinek súlyos okuk lehetett, hogy a mindig szükségesnek érzett, de ezideig rendszertelenül, a nyári szünetekre, vagy csak a főiskolai tanulmányok elvégzése utáni időre beállított gyakornokoskodást *a főiskolai kiképzés szerves részévé tette* és megoldására a legnagyobb gondot fordítja.

Lapunk egyik legközelebbi számában bátor lesznek ezzel kapcsolatosan a magam nézeteit kifejteni.

De addig is nagyon örülnék, ha kartársaim némi figyelemre méltatnák a kérdést, különösen azok, akiknek a legtöbb alkalmuk van a fiatalsággal foglalkozni és megkísérelnék, hogy határozott *javaslattal* támogassanak bennünket.

Minden hozzászólást őszinte örömmel fogadunk, mert kötelességünknek érezzük, hogy a kérdés számára *a legnagyobb nyilvánosságot* biztosítsuk.

Dr. Mihályi Zoltán.

*

Reform der deutschen forstlichen Hochschulbildung. Von Dr. Z. Mihályi.

Nach eingehender Berichterstattung über die neue „Studienordnung“ weist Verf. besonders auf jene Einzelheiten hin, die auch in den ungarischen Fachkreisen besondere Beachtung finden dürften. Als solche sind zu nennen: der entscheidende Einfluss der obersten staatlichen Forstbehörden auf die Fachbildung, die Betonung der Wichtigkeit der praktischen Kenntnisse für die forstliche Laufbahn, die beschränkte Zulassung der Anwärter zum höheren Forstdienst, usw.

La réforme de l'enseignement forestier supérieur en Allemagne, par le Dr. Z. Mihályi.

Après avoir analysé en détail le nouveau „Plan d'études forestières“, appelé à constituer une base solide et rationnelle pour la formation des sylviculteurs, l'Auteur insiste tout spécialement sur les particularités intéressant la Hongrie.

Reform of German Forestry Universities. By Dr. Z. Mihályi.

The author gives a comprehensive view of the new „Order of Studies“ securing firm identical bases for education, and stresses some details very interesting for Hungary.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Az Országos Erdészeti Egyesület elnöksége és igazgatóválasztmánya:

Elnök: br. *Waldbott* Kelemen nagybirt., felsőházi tag, stb., Tolesva, Zemplén vm.

I. Alelnök: *Térfi* Béla ny. miniszter, stb., Budapest. I., Nagybaldogasszony-út 49.

II. Alelnök: ifj. gr. *Teleki* József nagybirt., okl. erdőmérnök, stb., Pomáz, Pest vm.

*

1. *Ajtay* Jenő ny. min. tan., Bpest, II., Lövőház-u. 34.
2. *Ajtay* Sándor dr. m. kir. főerdőtanácsos, Bpest, V., Kossuth Lajos-tér 11. (Földmív. Minisztérium.)
3. gr. *Andrássy* Sándor nagybirt., stb., Budapest, VI., Vilma királyné-út 34–36.
4. gr. *Apponyi* Károly nagybirt., stb., Pálfa, Tolna vm.
5. *Arató* Gyula ny. h. államtitkár, Bpest, II., Káplár-u. 3.
6. *Balogh* Ernő ny. min. tan., Budapest, II., báró Liphay-u. 3.
7. *Békly* Albert ny. min. tan., Debrecen, Miklós-u. 45. Hajdú vm.
8. *Bencze* Pál, hgi erdőmester, Sopron, Balogh-Kováts S.-u. 44.
9. *Beyer* Jenő ny. min. tan., Bpest, I., Csörsz-u. 1.
10. br. *Biedermann* Imre nagybirt., stb., Szentegát, Szigetvár, Somogy vm.
11. borhii *Borhy* György nagybirt., stb., Gyöngyös, Héves vm.
12. *Czillinger* János ny. kir. erdőfelügyelő, Bpest, IV., Apponyi-tér 1.
13. gr. *Esterházy* Móric, v. miniszterelnök, nagybirt., stb., Bpest, I., Bécsikapu-tér 8. és Majk, up. Keeskéd, Komárom vm.
14. *Fekete* Zoltán egyetemi ny. r. tanár, Sopron, Széchenyi-tér 2.
15. hg. *Festetics* György nagybirt., stb., Keszthely, Zala vm.
16. gr. *Festetics* Kristóf nagybirt., stb., Bpest, I., Verbőczy-u. 21. és Nemetlad, Somogy vm.
17. *Fiedler* Jenő ny. főerdőmérnök, Tata, Komárom vm.
18. *Földvály* Miksa min. tan., m. kir. erdőigazgató, Kaposvár, Esterházy-u. 21., Somogy vm.

19. br. *Inkey* Pál nagybirt., stb., Iharos, up. Iharosberény, Somogy vm. és Bpest, I., Szent János-tér 1.
20. *Ivanich* Ferenc ny. min. tan., Gödöllő, Pest vm.
21. *Karafiáth* Jenő dr. ny. miniszter, főpolgármester, stb., Bpest, V., Alkotmány-u. 6. I. em.
22. gr. *Károlyi* Gyula v. miniszterelnök, nagybirt., stb., Bpest, VIII., Reviczky Gyula-u. 6. és Tiborszállás, Szatmár vm.
23. *Karsay* Károly m. kir. gazdasági főtanácsos, Bpest, VIII., Gólya-u. 22.
24. gr. *Keglevich* Gyula nagybirt., stb., Bpest, IV., Ferenciek-tere 2. és Pétervására, Heves vm.
25. *Kiss* Ferenc ny. min. tan., Szeged, Tisza Lajos-körút 52.
26. *Kovács* Gábor ny. h. államtitkár, Bpest, II., Olasz-fasor 10.
27. *Lády* Géza főerdőmérnök, Bükkzsérc, Borsod vm.
28. vitéz *Lámfalussy* Sándor hgi urad. erdőfelügyelő, Sopron.
29. *Lengyel* Sándor m. kir. főerdőtanácsos, Bpest, V., Kossuth Lajos-tér 11. (Földművelésügyi Minisztérium.)
30. ifj. gr. *Mailáth* József nagybirt., stb., Monyha, up. Zemplén-riece, Zemplén vm.
31. gr. *Mailáth* György nagybirt., felsőházi tag, stb., Bpest, VI., Andrássy-út 120. és Bakóca, Baranya vm.
32. *Matusovits* Péter ny. min. tan., Szeged, Kölcsey-u. 4.
33. *Molcsány* Gábor min. tanácsos, Bpest, V., Kossuth Lajos-tér 11. (Földmív. Minisztérium.)
34. hg. *Montenuovo* Nándor nagybirt., stb., Németboly, Baranya vm.
35. *Nagyszalánczy* Brunó ny. min. tan., Bpest, I., Völgy-u. 7.
36. vitéz *Onczay* László m. kir. gazdasági főtanácsos, urad. erdőigazgató, Vilyipusztá, up. Sátoraljaujhely, postafiók 60.
37. *Orosz* Antal ny. m. kir. főerdőtanácsos, Bpest, XI., Lágymányosi-út 5.
38. *Osztrólczy* Miklós ny. főispán, nagybirt., stb., Bpest, IV., Kaplony-u. 7.
39. *Papp* Béla ny. min. tan., Bpest, II., Torockó-u. 14.
40. *Papp-Szász* Tamás dr. nagybirt., stb., Bpest, IV., Szép-u. 5.
41. őgrgr. *Pallavicini* Alfonz Károly nagybirt., stb., Szilvásvár, Borsod vm. és Bpest, VI., Andrássy-út 98.
42. *Pászthory* Ödön min. tanácsos, Bpest, V., Kossuth Lajos-tér 11. (Földmív. Minisztérium.)
43. br. *Prónay* Gábor nagybirt., stb., Bpest, VIII., Trefort-u. 2. és Acsa, Pest vm.
44. br. *Prónay* György v. b. t. t., nagybirt., stb., Bpest, VIII., Trefort-u. 2. és Acsa, Pest vm.
45. *Rimler* Pál m. kir. gazd. főtanácsos, hgi erdőtanácsos, Sopron, Szent Imre-tér.

46. *Rochlitz* Béla hgi erdőtanácsos, Keszthely.
47. *Rónai* György ny. hgi erdőtanácsos, Sopron.
48. *Roth* Gyula egyetemi ny. r. tanár, Sopron, Hunyadi János-u. 31.
49. *Schenkengel* László kir. közalapítv. igazgató, Bpest, V., Hold-
utca 16. (Vallás- és közokt. Minisztérium.)
50. *Schmid* Ernő ny. primási urad. főerdőtanácsos, Esztergom,
Bottyán J.-u. 5.
51. *Sipos* Antal hgi urad. erdőtanácsos, Körmen, Vas vm.
52. gr. *Széchenyi* Károly nagybirt., stb., Bpest, II., Pasaréti-út 21.
53. *Takách* Zsigmond főapátsági erdőtanácsos, Ravasz, Győr vm.
54. *Tuzson* János dr. egyetemi ny. r. tanár, Budapest, VIII.,
Romanelli-u. 25.
55. *Urbánfy* Ignác urad. erdőtanácsos, Felnémet, Heves vm.
56. *Véssei* Mihály ny. min. tan., Bpest, I., Maros-u. 3.
57. *Vuk* Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, vezérigazgató, stb.,
Bpest, V., Alkotmány-u. 6. III. em.
58. *Walla* Ferenc m. kir. gazd. főtanácsos, nagybirt., stb., Tündér-
major, up. Zirc, Veszprém vm.
59. gr. *Zelenski* Róbert v. b. t. t. nagybirt., stb., Bpest, VI., Vilma
királyné-út 4.
60. *Zügn* Nándor ny. városi erdőmester, Sopron.

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának 1937. évi decem-
ber hó 21-én délelőtt 10 órakor az egyesület székházában tartott üléséről.

Jelen voltak: br. *Waldbott* Kelemen elnök, ifj. gr. *Teleki* József
alelnök, *Biró* Zoltán ügyvezető, dr. *Ajtai* Sándor, *Ajtay* Jenő, *Beyer* Jenő,
Földváry Miksa, gr. *Károlyi* Gyula, *Karsay* Károly, gr. *Keglevich* Gyula,
Kovács Gábor, *Lády* Géza, vitéz *Lámfalussy* Sándor, *Lengyel* Sándor, gr.
Mailáth György, *Molicsány* Gábor, *Nagyszaláncy* Brunó, vitéz *Onczay*
László, *Orosz* Antal, *Osztrólczy* Miklós, *Papp* Béla, dr. *Papp-Szász*
Tamás, örgr. *Pallavicini* Alfonz Károly, br. *Prónay* György, *Roth* Gyula,
Schenkengel László, *Schmid* Ernő, *Takács* Zsigmond, *Urbánfy* Ignác,
Véssey Mihály, *Walla* Ferenc választmányi tagok és dr. *Mihályi* Zoltán
titkár.

Elnök: Üdvözlí a megjelenteket. Megállapítja, hogy a szabályszerűen
összehívott ülés a megjelentek számára való tekintettel határozatképes.

Kimentették magukat: *Térfi* Béla alelnök, gr. *Apponyi* Károly, gr.
Andrássy Sándor, br. *Biedermann* Imre, borhii *Borhy* György, *Czillinger*
János, gr. *Esterházy* Móric, gr. *Festetics* Kristóf, br. *Inkey* Pál, *Ivanich*
Ferenc, *Matusovits* Péter, hg. *Montenuovo* Nándor, *Rimler* Pál, gr.
Széchenyi Károly és *Vuk* Gyula választmányi tag urak.

A jegyzőkönyv hitelesítésére *Ajtai* Jenő és *Lengyel* Sándor választ-
mányi tagokat kéri fel.

Napirend előtt meleg szavakkal üdvözlí *Biró* Zoltán ügyvezetőt abból
az alkalomból, hogy a Budapesti Mérnöki Kamara felsőházi taggá válasz-

totta. Ez a kifüntetés a magyar erdőgazdaság legszélesebb rétegeiben is nagy örömet keltett. Nemcsak azért, mert megtiszteltetést jelent az erdőmérnöki szakra nézve, hanem főleg azért, mert *Birő Zoltán* személye biztosítéka annak, hogy az erdőgazdaság érdekeit a leghivatottabb szakértő és bátor harcos fogja képviselni a törvényhozásban is. Úgy a maga, mint az egész választmány nevében őszinte szívvel sok sikert kíván munkájához. (*Zajos taps és éljenzés.*)

Ügyvezető: Megköszöni a választmány üdvözlését. Úgy véli, hogy a megtiszteltetés nem csupán személyének szól, hanem egyben elismerése az erdőmérnöki kar eredményes munkájának, valamint az erdő közgazdasági fontosságának. Igéri, hogy azokat az eszméket és célokat, amiknek eddig is becsületes harcosa iparkodott lenni, a jövőben még fokozottabb mértékben kívánja szolgálni. (*Éljenzés.*)

A legutolsó választmányi ülés óta nagyon éles harcok folytak a tarifa visszaállításáért, amelyeknek eredményeképpen annyit mégis sikerült elérni, hogy a 250 km-nél nagyobb távolságra a régi fuvardíjtételeket léptették életbe, amelyek 200 km-ig hatnak vissza. Miután azonban a kedvezmény csak 1938 február 28-ig van érvényben, haladéktalanul meg kell tenni a szükséges lépéseket a további meghosszabbításért. Egészen szokatlan, hogy ilyen nehéz időkben, épen tél közepére tették ennek a kedvezménynek a határidejét. Bízunk azonban abban, hogy minden nagyobb nehézség nélkül sikerülni fog egy nyárig való meghosszabbítást elérni. Kéri a választmány felhatalmazását, hogy a vezetőség ezirányban a szükséges lépéseket megtehesse.

Az igazgató-választmány ügyvezető javaslatához egyhangulag hozzájárul.

Ügyvezető: Bemutatja az egyesület 1936. évi zárszámadását és az 1938. évi költségvetését. Utóbbinál az előző évi összegekkel szemben lényegesebb eltérés nincsen, a személyi kiadásoknál okozott csak némi emelkedést a titkári állás betöltése. Az egyéb kiadásoknál a lehető legszűkebb keretek betartására törekszik az egyesület. Az „Erdészeti Lapok“ költsége 12.000 pengő, ami igazán minimálisnak mondható. Kéri a zárszámadás és a költségvetés elfogadását.

Az igazgató-választmány a zárszámadást és a költségvetést egyhangulag elfogadja.

Ügyvezető: Az egyesület anyagi helyzetére vonatkozólag jelenti, hogy a vezetőség a legnagyobb takarékosággal és a tagdíjhátralékok fokozottabb mértékű behajtásával igyekszik a szükséges egyensúlyt biztosítani. A folyó évben a rendes előíráson felül mintegy 8000 pengő hátralék is befolyt és miután a hátralékosok majdnem kivétel nélkül írásban vállalták kötelezettségeiknek teljesítését kisebb-nagyobb havi részletek formájában, remény van arra, hogy 4 év alatt az egyesület összes követelése kielégítést nyer.

Elnök: A szeptemberi választmányi határozat, amely a hátralékok erélyes behajtását rendelte el, igen célravezetőnek látszik és nyilvánvaló, hogy épen a túlságos engedékenység okozta a hátralékok nagymértékű felszaporodását. *Indítványozza, hogy a tagdíjak behajtását a jövőben még szigorúbban kezelje az egyesület.*

Az igazgató-választmány Elnök indítványát egyhangulag magáévá teszi.

Ügyvezető: A közgyűlésre 3 indítvány érkezett be, egyiket *Róth Gyula* egyetemi nyilvános rendes tanár, a másik kettőt vitéz *Lámfalussy Sándor*, hgi erdőfelügyelő nyújtotta be.

Titkár: Felolvassa az indítványokat. *Roth Gyula* az egyesület támogatását kéri a műegyetem erdőmérnöki osztályának a tanárai által indított mozgalomhoz, amely a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet keretén belül egy önálló erdőmérnöki osztály létesítését célozza. Tekintettel arra, hogy minden mérnöki szaknak megvan a maga külön képvisellete a legrégibb műszaki egyesületben, a különleges erdészeti érdekek védelme szempontjából elodázhatatlan az erdőmérnöki osztály megalakítása. Miután azonban az újabb tagdíj vállalása nagy akadálya lenne a kívánt cél elérésének, arra kéri az egyesületet, hogy azon tagjai részére, akik a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletbe is belépnek, az évi tagdíjat 20 pengő helyett 14 pengőben állapítsa meg. A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet vezetőségétől is ígéretet kapott, hogy a kölesönösség alapján az Országos Erdészeti Egyesületben is tagságot vállalt budapesti tagjait csak 16, a vidékieket pedig 12 pengő évi tagdíjjal fogja megterhelni az eddigi 28, illetőleg 16 pengő helyett. Ez a megoldás némi anyagi áldozatot jelent mind a két egyesület számára, de miután egyetlen lehetőség arra, hogy a tervbevett erdőmérnöki osztály megalakíttassék, kéri az egyesület hozzájárulását indítványához.

Ügyvezető. Nemcsak az erdőmérnököknek, hanem az erdőgazdaságnak is egyformán érdeke, hogy az erdőtisztek számottevő része helyet foglaljon a mérnök-egyletben is. Mert az anyag, amit az erdőgazdaság termel, műszaki feldolgozásra vár és a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet az a hely, ahol az erdőmérnök a műszaki élet egyéb képviselőivel és tudományos művelőivel összekerülhet és az együttműködésre alkalmat találhat. A magyar műszaki élet fejlődésében az utolsó 40 év alatt bekövetkezett minden jelentősebb változás a mérnök-egylet kebeléből indult ki. Helyet foglalnak benne a miniszteriumok műszaki referensei, az osztályvezetők, minden jelentősebb műszaki intézmény vezetője, valamint a gyárvállalatok tisztikara. Ezért javasolja, hogy hozza meg az egyesület a viszonylag csekély áldozatot a külön erdőmérnöki osztály megalakíthatása érdekében, mert ezáltal alkalom nyílik az erdőgazdaság érdekeinek hatóságosabb védelmére.

Az igazgató-választmány *Roth Gyula* javaslatát egyhangulag magáévá teszi.

Titkár: Ismerteti vitéz *Lámfalussy Sándor* indítványait. Az elsőben a tűzifa kedvezményes fuvardíjával foglalkozik. Rámutat azokra a zavarokra, amelyeket a tarifának egy éven belül történt négyszeres változtatása okozott, valamint azokra az anyagi veszteségekre, amelyeket a loyálisan viselkedő és a tűzifájukat áruba bocsátó erdőgazdaságok szenvedtek a tarifaemelés következtében. Miután a legutóbb életbeléptetett díjtételeket is csak február 28-ig kívánja a kormányzat érvényben tartani, addig pedig az erdőn tároló tűzifamennyiségek le nem szállíthatók, javasolja, forduljon az egyesület felterjesztéssel a kormányhoz és kérje a megadott kedvezménynek február 28-ika utáni időre való fenntartását.

Második indítványa az égerfa legmagasabb árának a megállapítására vonatkozik. Az eddigi csoportosítás az égerfát a nyár-, fűz- és egyéb lombfák csoportjába sorozza, holott köztudomású, az égernek mennyivel nagyobb a kalóriája s ennek következtében a tényleges értéke is. Javasolja, forduljon az egyesület a földművelésügyi, illetőleg kereskedelemügyi miniszter Urakhoz olyan értelmű kérelemmel, hogy az égerfa ára legalább is a fenyőével azonosnak vétsessék.

Ügyvezető: Miután a fuvardíjkedvezmény megadását mindig hosszadalmas tárgyalások szokták megelőzni, igen ajánlatosnak tartja, ha az

egyesület minél előbb megteszi a szükséges lépéseket és a választmány határozatát a közgyűlés is megerősíti. Az égerrel kapcsolatban rendezni kell a nyír-tüzifának a kérdését is. A nyírfa is elsőrendű kandallófa és tüzelőértéke némely keményfát meg is haladja. Vannak uradalmak, ahol az évi termelés számottevő része nyírfából áll. Teljes mértékben hozzájárul vitéz *Lámfalussy* indítványaihoz és azoknak a közgyűlés elé való terjesztését javasolja olyan formában, hogy az egyesület kérje a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter Urakat, sorolják a termelést követő év májusáig az égert és a nyírt az „egyéb keményfa“ csoportba.

Az igazgató-választmány vitéz *Lámfalussy*, illetőleg Ügyvezető javaslatát egyhangulag magáévá teszi.

Ügyvezető: Bejelenti, hogy az igazgató-választmánynak az Országos Fazgazdasági Tanács kiegészítésére vonatkozó javaslatát a földművelésügyi miniszter Úr magáévá tette és báró *Prónay* Gábor nagybirtokost és *Rochlitz* Béla hgi erdőtanácsost a Tanács rendes tagjaivá, báró *Prónay* Gábor helyére pedig dr. *Papp-Szász* Tamás nagybirtokost póttagnak nevezte ki.

Tudomásul szolgál.

Ügyvezető: Bejelenti, hogy az egyesület az Egri Érsekségtől, Budapestre szállítva 150 q gyertyánhasábot kapott. Kéri annak tudomásulvételét, hogy az elnökség a nagylelkű adományért Öeminenciájának hálás köszönetét fejezte ki.

Örömteljes tudomásul szolgál.

Ügyvezető: Az „Erdészeti Lapok“ szerkesztésének technikai részét most már teljes egészében *Mihályi* dr. végzi. Indokoltnak tartja tehát, hogy ez a folyóirat címlapján is kifejezésre jusson. Kéri az igazgató-választmány hozzájárulását ahhoz, hogy a főszerkesztő címnek **Ügyvezető** részére való biztosítása mellett a felelős szerkesztést *Mihályi* dr. vehesse át és ezzel kapcsolatosan a kedvezményes vasúti-bérlet is biztosíttassék számára. Ez az egyesület részére mintegy évi 230 pengő megtakarítást jelent. Feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a titkár a gyakorlati erdőgazdasággal a legszorosabb érintkezést tarthassa fenn, ami csak úgy érhető el, ha megfelelő szabad mozgást biztosít számára az egyesület.

Az igazgató-választmány ügyvezető indítványát egyhangulag magáévá teszi.

Ügyvezető: Bejelenti, hogy a „Zöld Mező“ c. gazdatársadalmi hetilap esereviszonyba óhajt lépni az „Erdészeti Lapok“-kal. Nem valószínű ugyan, hogy az Erdészeti Egyesület tagjainál nevezett folyóirat nagy érdeklődésre számíthatna, de tekintettel arra, hogy 6000 példányban jelenik meg és valószínűleg át fog venni az „Erdészeti Lapok“-ból néhány, az erdőgazdaságot érintő közleményt és ezáltal ezeknek nagyobb nyilvánosságot biztosít, javasolja a esereviszonyhoz való hozzájárulást.

Az igazgató-választmány egyhangulag Ügyvezető indítványa szerint határoz.

Ügyvezető: Bejelenti, hogy felvételüket kérték az egyesületbe: dr. *Böszörményi* Oszkár erdőbirtokos, *Sopp* László, vitéz *Ortóy* Zsigmond, *Héjj* János és *Reiss* Ferenc okl. erdőmérnökök. Javasolja felvételüket.

Az igazgató-választmány nevezetteket egyhangulag az egyesület tagjai közé iktatja.

Több tárgy nem lévén, Elnök az ülést berekeszti.

Jegyzőkönyv

felvétellett Budapesten, 1937. évi december hó 21-én, délelőtt 11 óra-
kor az Országos Erdészeti Egyesület székházában tartott
közgyűléséről.

Jelen voltak: báró *Waldbott* Kelemen elnök, *Térfi* Béla és ifj. gróf *Teleki* József alelnökök, *Bíró* Zoltán ügyvezető, dr. *Mihályi* Zoltán titkár, *Acs* Ferenc, dr. *Ajtai* Sándor, *Ajtay* Jenő, *Almássy* István, *Anschau* Antal, *Balás* Emil, *Barkóczay* István, *Barsi* Nándor, *Becker* Róbert, *Bencze* Pál, *Bernáth* Kálmán, *Beyer* Jenő, dr. vitéz *Bokor* Rezső, *Csép* Béla, *Csizmazia* László, *Csóka* József, *Dercsény* István, *Farkas* Jenő, *Felsővály-Furherr* János, *Földváry* Miksa, *Gellért* József, *Gereben* János, *Gönczi* József, *Gyarmathy* Mózes, *Hajdu* Gyula, *Hajdu* János, *Hepke* Arthur, *Illyés* Károly, *Irinyi* Aurél, *István* Sándor, *Iván* György, *Iványi* Ferenc, *Jellachich* László, *Karczag* Gusztáv, gróf *Károlyi* Gyula, *Karsay* Károly, *Katona* László, gróf *Keglevich* Gyula, *Keiner* Rezső, *Kertay* Ede, *Kocziha* János, *Kolossváry* Andor, *Kopácsy* Imre, *Kovács* Ferenc, *Kovács* Gábor, *Krassay* Ágoston, *Lády* Géza, vitéz *Lámfalussy* Sándor, *Lengyel* Sándor, *Lengyel* Viktor, *Loványi* Heribert, *Lovik* Béla, *Lutonszky* Ernő, gróf *Mailáth* György, *Mayer* Aurél, *Márkosi* Béla, *Marsalkó* Ferenc, dr. *Michailich* Győző, *Mikosdy* András, *Modrovich* Ferenc, *Molcsány* Gábor, *Nadhera* Sándor, *Nagy* Imre, *Nagyszalánczy* Brunó, vitéz *Onczay* László, *Orosz* Antal, vitéz *Ortutay* Pál, *Osztroluczky* Miklós, örgróf *Pallavicini* Alfonz Károly, *Papp* Béla, dr. *Papp-Szász* Tamás, *Párnay* Attila, *Pászthory* Ödön, *Pászthý* Ferenc, *Petényi* Keresztély, báró *Prónay* György, vitéz *Rábay* Gyula, *Riedl* Gyula, *Riedl* László, *Rohlitz* Béla, *Roth* Gyula, *Schenkengel* László, *Schmid* Ernő, *Sébor* János, *Szabó* Benedek, *Székács* Vince, *Szederjei-Ostadál* Jenő, vitéz *Szilágyi* Ilosvay Lajos, *Szentjóbí-Staub* Elemér, *Takács* Zsigmond, vitéz *Tamás* József, *Tárczy* Pál, *Tersztyánszky* László, *Thiringer* János, *Tóth* Bódog, *Urbánfy* Ignác, *Vassányi* Mihály, *Véssey* Mihály, *Vető* Gyula, vitéz *Vitézy* László, *Wagner* Gyula, *Walla* Ferenc, *Weinert* Tivadar, *Witt* Lajos és *Zsombory* Ignác.

Elnök: Üdvözlöm a megjelent urakat és az Országos Erdészeti Egyesületnek a mai napra kitűzött rendes közgyűlését megnyitom. Megállapítom, hogy a közgyűlés ideje az egyesület hivatalos lapjának két egymásután következő számában, november és december hónapban szabályszerűen közzétettük és hogy a közgyűlés a megjelentek számára való tekintettel határozatképes.

A jegyzőkönyv hitelesítésére gróf *Mailáth* György és *Walla* Ferenc urakat kérem fel.

Távolmaradásukat kimentették: gróf *Apponyi* Károly, gróf *Andrássy* Sándor, báró *Biedermann* Imre, borhii *Borhy* György, *Czillinger* János, gróf *Esterházy* Móric, gróf *Festetics* Kristóf, báró *Inkey* Pál, *Ivanich* Ferenc, *Matusovits* Péter, herceg *Montenuovo* Nándor, *Rimler* Pál, gróf *Széchenyi* Károly választmányi tag urak.

Jelentem a tisztelt közgyűlésnek, hogy

a m. kir. földművelésügyi miniszter urat *Molcsányi* Gábor miniszteri tanácsos,

a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urat *Schenkengyel* László kir. közalapítványi igazgató,

a m. kir. József nádor műegyetem bánya-, kohó- és erdőmérnöki karát *Roth* Gyula egyetemi nyilvános rendes tanár, dékán,

a Budapesti Mérnöki Kamarát dr. *Mihailich* Győző elnök,

a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetségét *Papp*

Béla nyugalmazott miniszteri tanácsos,

az Országos Mezőgazdasági Kamarát *Szentjóni-Staub* Elemér, nyugalmazott államtitkár,

a Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületet *Földvály* Miksa miniszteri tanácsos, erdőigazgató,

a Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületet *Walla* Ferenc nagybirtokos és *Horváth* Miklós uradalmi erdőtanácsos,

a Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületét vitéz *Onczay* László m. kir. gazdasági főtanácsos, uradalmi erdőigazgató,

Budapest székesfővárost *Csizmazia* László főerdőtanácsos,

Sopron szabad királyi várost vitéz *Tamás* József erdőmester,

Pécs szabad királyi várost vitéz *Rábay* Gyula erdőmester,

Kecskemét szabad királyi várost *Kertay* Ede erdőmester urak képviselik.

Az egyesület nevében mindnyájukat melegen üdvözlöm.

Tisztelt Közgyűlés! Mielőtt az egyesület múlt évi eseményeivel foglalkoznék, engedjék meg, hogy előbb megragadjam az alkalmat és mindnyájunk nevében a legnagyobb melegséggel és őszinte örömmel üdvözljem *Biró* Zoltán Öméltóságát, a mi kitűnő ügyvezetőnket, abból az alkalomból, hogy a Budapesti Mérnöki Kamara őt választotta meg a magyar országgyűlés felsőházába. Örülünk őszinte szívből az ő személyi sikerének, amely abban nyilvánult meg, hogy egy országos, magas szellemi és erkölcsi nívón álló testület — aminő a Mérnöki Kamara — őt tartotta Magyarország összes mérnökei közt a legérdemesebbnek és legalkalmasabbnak a törvényhozás házában való képviselőtére.

Nem kétséges, hogy a kartársak véleménye és ítélete mindenkor a legnagyobb súllyal bír. És így a primus inter pares pozíciója is a legtökéletesebben tükrözi vissza az iránta megnyilvánult bizalmat.

De nekünk is van okunk örülni *Bíró Zoltán* Öméltóságának felsőházi tagságának. Mert először is az a körülmény maga, hogy a Mérnöki Kamara egy erdőmérnökkel képviselteti magát a felsőházban, megtiszteltetés az egész magyar erdőmérnöki karra nézve, amely hálával tartozik *Bíró Zoltánnak*, hogy ezt a megtiszteltetést kiérdemelte! De örülünk ennek az eseménynek mi is: az Országos Erdészeti Egyesület. Nemcsak azért, mert reánk nézve is megtisztelő, hogy a mi ügyvezetőnket egy ilyen előkelő testület küldte a felsőházba, hanem azért is, mert rendkívüli nyereséget jelent számunkra, hogy egyesületünket az országgyűlés felsőházában az a férfiú képviseli, aki az ő magas kvalitásaival, elismert szaktudásával és kiváló szónoki tehetségével a magyar erdőgazdaság ügyeinek ott minden bizonnyal a leghivatottabb szószólója lesz.

Amidőn Öméltóságának, mint új törvényhozónak az Országos Erdészeti Egyesület legmelegebb szerencsekívánatait tolmácsolom, szívből kívánom, hogy hosszú évek során fejthesse ki törvényhozói tvékenységét az ország és különösen a magyar erdőgazdaság érdekében! (*Hosszantartó taps és éljenzés*).

Tisztelt Közgyűlés! Közel másfél éve annak, hogy az egyesület mult évi közgyűlése Miskolcon lezajlott.

Sajnos, erre az évre nem sikerült a dolgokat úgy rendezni, hogy tanulmányúttal kapcsolatos vidéki közgyűlést tarthattunk volna, s ezért hagyta az igazgatóválasztmány a közgyűlést december hónapra, hogy lehetőleg egy teljes naptári év eseményeiről tudjunk a tisztelt közgyűlésnek beszámolni.

Amint arra emlékezni méltóztatnak, a mult közgyűlés során az egyesület úgy határozott, hogy a magyar tűzifa minimális árát biztosító intézményt fenntartani kívánja s a módozatok és feltételek megbeszélésére, a véleményekben megnyilvánult ellentétek elsímítására hattagú bizottságot küldött ki.

Biztatást kaptunk a kormányzattól arra nézve, hogy amiben a bizottság meg fog állapodni, azt a kormányzat módosítás nélkül elfogadja és végre is hajtja.

Sajnos, nem ez történt.

A bizottsági tárgyalások október hó folyamán lezárultak s az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmánya és az Országos Fagazdasági Tanács a bizottsági tárgyalások eredményét majdnem 100 százalékgig egybehangzó javaslat formájában terjesztették még november hó folyamán a Miniszter Úr elé.

További intézkedés a kérdésben csak februárban történt, amikor is a Miniszter Úr olyan engedély-okirat tervezetet adott

le, amelyben a bizottsági megállapodástól és az egyöntetű javaslatoktól lényegében is eltért.

Amint azt az urak tudni méltóztatnak, már a múlt évi közgyűlésünk rámutatott arra, hogy egyrészt a külföldi tűzifa-behozatal kérdésének rendezése, másrészt a belföldi piac nyugalmanak megőrzése szempontjából a múlt év őszéig meg kellett volna az egységes szervezetet alkotni.

Nem a bizottságon és nem az érdekeltségi szerveken múlt, hogy múlt év novemberében a megállapodások létre nem jöttek, mert az együttes javaslat alapján a szükséges intézmény megszerzése számottevő akadályba nem ütközött volna.

Sajnos, a kormányzat döntése, amint már azt említettem, csak ez év februárban került kezeinkhez és olyan kikötéseket tartalmazott, amelyek nemesak a vállalatot létrehozó erdőbirtokosokra, de a finanszírozó pénzintézetre nézve is majdnem tisztán terheket jelenthettek volna, minden előny nélkül.

Ennek dacára néhány birtokos társammal együtt mindent megpróbáltunk abban az irányban, hogy a vállalatot össze tudjuk hozni.

Amikorra azonban a szükséges részvénytőkét biztosítani, a finanszírozás kérdését megoldani sikerült, a kormányzat a román tűzifa tekintetében teljesen feladta azt az álláspontot, amelyet előzőleg az engedély-okiratban az alakítandó vállalattal szemben elfoglalt.

A román tűzifa belföldi értékesítését a kormányzat az ottani kereskedelem központi szervére, a „Sel“-re bízta s így jóformán elvette az egyetlen lehetőségét is annak, hogy a vállalatot veszteségek nélkül lehessen vezetni.

Már maga az eredeti tervezet is az esetleg kiadható 4 százalékos osztalékon felül mutatkozó jövedelmet a legalacsonyabban számított tartalékolások levonásával az állam részére foglalta le.

Köztudomású volt, hogy a magyar tűzifa túlnyomóan nagy része már ebben az időben kereskedők kezére jutott.

Nyilvánvaló volt ilyen körülmények között, hogy egyedül a külföldi fa behozatala lehetett volna az az üzletág, amelynek keretén belül az új vállalkozás legalább a fenntartási költségek egy részét meg tudta volna keresni.

A román kereskedelmi szerződés előbb említett kikötése ennek a lehetőségnek is útját vágta.

Csak természetes, hogy ilyen körülmények között a vállalkozás nem lehetett életképes, ilyenbe pedig az erdőbirtokosokat belevinni nem volt szabad.

Azok a hátrányok, amikre az egyesület és a Fagazdasági Tanács 1936. év tavaszán tett javaslatunkban rámutattunk, a közellátás szempontjából már 1936 őszén és telén jelentkezni kezdtek.

A Faforgalmi Részvénytársaság csekély felvásárolt belföldi készlete már a tél elején elfogyott s viszont a magánkezek — ebben az időben már 90 százalékig kereskedők — az eladási árakat úgyszólván napról-napra emelték.

1935/36. évi termelésre vonatkoztatva ebből az emelésből az erdőgazdaságnak vajmi kevés haszna volt, mert — amint már előbb is említettem — a készletek ebben az időben már kevés kivétellel kereskedők részére voltak lekötve.

Az erős áremelkedés azonban kihatott az 1936/37. évi termelésre is, éspedig annál is inkább, mert mindenki jól tudta, hogy a termelendő mennyiségek nem ütik meg az előző évi mértéket, hanem jóval az alatt fognak maradni.

Ennek az erősen megélnkült keresletnek azután már az erdőgazdaság is hasznát látta.

Kétségtelen, hogy az áremelkedés bizonyos mértéke indokolt volt. Az a mérték azonban, amit az emelések már ez év legelején elértek, mégis bizonyos aggodalommal töltött el mindnyájunkat, akik komoly megfontolással néztük a jövőndőt.

Az aránylag rövid időn belül bekövetkezett 35 százalékos drágulás ugyanis a fogyasztók körében váltott ki nagy ellenhatást, a sajtó is élénken foglalkozott a tűzifa drágulásával, — s így számolni lehetett avval, hogy a kormányzat a fogyasztók védelme érdekében erőszakos beavatkozással fogja az árak emelkedését megakadályozni.

Ez a beavatkozás ez év júliusában meg is történt, amikor is a kormányzat a belföldi tűzifa árát maximálta.

A megállapított eladási árak jóval alattuk maradtak az akkori napiáraknak. Ennek a körülménynek azután kellemetlen hatásai is voltak, nemcsak a megkötött ügyletek lebonyolításában, de bizonyos mértékig a szállítás menetében is.

Fokozta a nehézségeket az a körülmény, hogy a kormányzat időközben, a téli ellátás küszöbén, szeptember hó elején a még érvényben volt kedvezményes vasúti díjszabást jelentékenyen felemelte.

Az ellátás tekintetében a teljes szervezetlenség lett úrrá, aminek következményeképpen a külföldi tűzifáért is 10.000 kg-ként 60—80 pengővel magasabb árat kellett és kell fizetni, mint az előző időkben, s a rendszer helytelen megállapítása a határtól távolabb eső helyek ellátását még így is nehezzé tette.

A nehézségek ma sincsenek teljesen kiküszöbölve, hiszen maga az a rendszer, hogy a legmagasabb faárak megállapítása más a belföldi és más a külföldi tűzifára, okozza a nehézségeket.

A két különböző rendszert összhangba hozni pedig úgyszólván a lehetetlenséggel határos, ezért az ellátásban kisebb-nagyobb hiányosságok már eddig is mutatkoztak és félt, hogy váratlanul

nagyobb hideg beállta esetén még súlyosabb nehézségek is fognak jelentkezni.

Azt azonban meg kell erről a helyről is állapítanom, hogy egyesületünket és a magyar erdőbirtokos osztályt ebből a szempontból sem mulasztás, sem felelősség nem terheli, mert a magunk részéről mindent megtettünk abban az irányban, hogy ennek a fontos közszükségletnek a zavartalan ellátása biztosíttassék.

Nem rajtunk mult, hogy az intézkedések késedelme és gyakori változása miatt a kérdést megfelelően megoldani nem sikerült.

Sajnos, az elmúlt évben a magyar tűzifa-termelés minden erőfeszítésünk dacára néhány fontos védelmi tényezőjét veszítette el. Elveszítette elsősorban a hivatalosan megállapított minimális termelői ár és a kötelező hitelnyújtás kedvezményét, továbbá a vasúti szállítási díj-kedvezmény egy számottevő részét s ezenkívül azt a védelmet is, amit a külföldi tűzifa magasabb szállítási díj-osztályba való sorozása nyújtott.

A vasúti szállítási díjknál sikerült úgy a régi kedvezményt legalább a nagy távolságokra kiharcolni, ennek dacára, azonban a megváltozott tarifa a Budapesthez 250 km-nél közelebb eső állomásokra elég számottevő, 10.000 kg-ként egész 7 pengőig emelkedő termelői árveszteséget jelent.

Mindezek eredménye gyanánt kétségtelen, hogy ha a múlt tél folyamán különösen a tél vége felé számottevően felemelkedett munka- és fuvarbérek a következő télre is érvényben maradnak, az a téli termelések pénzügyi eredményei alatt fognak maradni az előző év eredményeinek.

Be kell számolnom a tisztelt közgyűlésnek egy súlyos személyi veszteségről is, amely egyesületünket ez alatt az idő alatt érte.

Elveszítettük baráthi *Huszár* Tibor választmányi tagunkat, aki több évtizeden át vett tevékenyen élénk részt egyesületünk munkájában.

Az elnökség és igazgató-választmány az egyesület részvétét írásban is kifejezésre juttatták a Megboldogult hátramaradottai-val szemben s tisztelettel javasolom, hogy emlékét a t. közgyűlés jegyzőkönyvben örökítse meg.

Végigtekintve az utolsó közgyűlésünk óta elmúlt közel másfél év eredményein, azokat nem tekinthetjük mindenben megnyugtatóknak.

Ennek oka azonban nem a jóakaratnak vagy az egyesület munkájának hiánya volt, hanem az a körülmény, hogy egyes munkaterületeken nálunk is hatalmasabb tényezőkkel, így elsősorban a fogyasztói érdekekkel találjuk magunkat szemközt.

Az egyesület egy évi egyéb munkásságáról az ügyvezető és a titkár Urak fognak majd beszámolni.

Méltóztassék azonban megengedni, hogy ezúttal is annak a meggyőződésnek adjak kifejezést, hogy ez a kisebb eredmény nem lehet ránk nézve elesüggesztő hatású, hanem csak arra ösztökélhet, hogy fokozottabb munkával iparkodjunk az egyesület által kitűzött célok elérését előmozdítani.

Fölkérem ezek után az ügyvezető Urat, hogy jelentését előterjeszteni szíveskedjék. *(Taps és éljenzés.)*

Ügyvezető: Méltóztassék megengedni, hogy mielőtt tulajdonképpen jelentésemre rátérnék, pár szóval megköszönjem a megbecsülésnek és szeretetnek előbbi megnyilvánulását. Teljes mértékben érzem és tudom azt, hogy ez a kitüntetés elsősorban a mérnöki karnak, az általa végzett munkának és a magyar erdőgazdaság fontosságának szól. Hogy ez a megtisztelő megbízatás bizonyos fényt vet arra is, aki ezt viseli, kétségtelen. De méltóztassék elhinni, hogy teljes mértékben érzem a felelősség súlyát, mert hiszen betölteni a tisztséget úgy, ahogy azt azok, akik odaküldtek, joggal kívánják, nem könnyű feladat. Nem rajtam fog múlni, a jó Isten segítségével, hogy sikerülni fog-e a feladatnak megfelelnem, csak arra kérem az Urakat, hogy ezt a szeretetet, megbecsülést tartsák meg velem szemben; ez ad a mai nehéz viszonyok között a küzdelemhez erőt. *(Zajos taps és éljenzés.)*

Tisztelt Közgyűlés! Közel másfél esztendeje, hogy utoljára számot adtunk az egyesület munkájáról, s ez az idő nem volt szegény az erdőgazdaságot közelről érintő mozzanatokban.

A legelsőnek, legfontosabbnak az új erdőtörvény végrehajtására irányuló törekvésünket tekintem.

Az eredmény, sajnos, ezen a téren nem elégíthet ki bennünket.

Igaz ugyan, hogy az Országos Erdőgazdasági Tanács hosszas vajúdas után megszületett, de az ügyrendje máig sincs kész s így működését még nem kezdhette meg.

Két és egynegyed év óta tehát igen sok olyan kormányintézkedés történt és történik ma is, amelyik nélküli a törvényben parancsolólag előírt kelleket.

Szükségesnek tartom hogy ezt a t. Közgyűlés is megállapítsa, mert a törvény végrehajtása tekintetében egyéb sajnálatos késedelemre is rá kell mutatnom.

Elmult másfél éve annak, hogy a végrehajtási utasításnak a minisztérium által akkor nagyon sürgetett tervezetét az egyesület több heti munkával részleteiben is letárgyalta.

Részletesen indokolt előterjesztésben mutattunk rá a hibás részekre és megfelelő javaslatokat tettünk az új szövegre vonatkozólag is, a rendelet azonban mindezeideig nem látott napvilágot.

Pedig ha azóta mindennap csak egy szakaszt tárgyaltak volna le, már hónapokkal ezelőtt napvilágot kellett volna látnia.

Az erdők törzskönyvezésére vonatkozó rendeletről, erdőrendezési utasításról, stb., még nem is hallottunk s így természetesen még az üzemtervek elkészítésére vonatkozó határidő megállapításáról sem lehet beszélni.

A törvény legfontosabb rendelkezései tehát közel három év után sincsenek végrehajtva.

Ime a bizonyága annak, hogy a mai személyzettel a törvényt végrehajtani lehetetlen.

Hiszen már az új törvény életbeléptetése előtt is évek teltek el, amíg egy-egy gazdasági terv, vagy üzemátvizsgálás eljutott a törvényben előírt miniszteri jóváhagyásig.

Természetesen annál inkább áll ez az új törvény következtében megsokszorozódott teendőkre.

Nemcsak a rideg tények bizonyítják, de meggyőződésem az: maga a hivatalos adminisztráció is belátja és igen jól tudja, hogy a mai személyzet megközelítőleg sem elegendő az új törvényből származó köteleességek ellátására.

Ennek dacára ezideig semminemű intézkedést nem láttunk abban az irányban, hogy a szükséges személyzetről a kormányzat gondoskodni kívánna.

Mi, akik a magyar erdőszet szolgálatában állottunk már az 1898. évi XIX. törvénycikk megszületése idején, önkénytelenül vonunk párhuzamot a két törvény végrehajtása között.

Az 1898-as törvény szentesítését rövid néhány hónap mulva követte a végrehajtási utasítás.

De a végrehajtási utasítás megjelenését néhány héttel, sőt hónappal megelőzőleg már nemcsak meg voltak szervezve az új állami erdőhivatalok és járási erdőgondnokságok, hanem minden ember ott is volt a maga helyén, úgy, hogy a végrehajtási utasítás megjelenésekor már minden munkának meg volt a gazdája.

Hol vagyunk ma ettől, amikor az új erdőtörvény szentesítésétől közel három, s az életbeléptetéstől is két és egynegyed év választ el?

Méltóztassék elhinni, hogy bármennyire szívemen viselem is a kollegáim és különösen a fiatal generáció sorsát, ezúttal nem ez az érzés vezet, amikor erre a véleményem szerint igen nagy hibára rámutatok.

A gazdasági élet ezerszer igazolta már azt, hogy a legjobb intézkedés is igen sokat veszít hatásosságából, ha nem jelenik meg idejében.

Mert az idejében megjelent, de részleteiben némileg hibás intézkedéseket az élet maga készíti, pótolja s elvégzi rajta azokat

a simításokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a végrehajtás akadályokba ne ütközzék.

Azt az időt azonban, ami egy rendelet megjelenéséig szabályozatlanul eltelik s amely idő alatt rendszerint a hibás intézkedések egész sorozata születik meg, pótolni sohasem tudjuk s ezek a hibás intézkedések akárhányszor rányomják a maguk bélyegét a későbbi idők eljárására is. Már pedig ha valahol, úgy éppen az erdőtörvény végrehajtásánál kell nagyon nagy súlyt helyezni arra, hogy az intézkedések idejében történjenek meg.

Hiszen az állam, — a törvény alapján, — igen erősen avatkozik bele gazdasági teendőkbe, ezek pedig mindig és minden alkalommal sürgősek.

A normális teherbírással szemben erősen túlterhelt személyzettel megnyugtató, jó munkát idejében végezni nem lehet.

A törvény végrehajtására irányuló egész komoly szándék első bizonyítékának ezért csak azt tekinthetjük, ha a kormányzat, — ha mindjárt nem is egy csapásra, — hanem 2—3 évi részletben a személyzet megfelelő szaporításáról gondoskodik.

Bármilyen elismeréssel legyenek is a földművelésügyi miniszter Úr intézkedése iránt, amellyel egész sereg fiatal erdőmérnöknek ad ideiglenes alkalmazást, ezt nem tekinthetem végleges megoldásnak. A teendők, a kötelezettségek megsokszorozódtak s ez a munkatöbblet állandó! Nem lehet tehát az ellátásához feltétlenül szükséges munkaerőt évtizedeken át ideiglenes alkalmazásban tartani.

Arra kérem ezért a tisztelt Közgyűlést, méltóztassék erre egyhangú határozat formájában a kormányzat figyelmét felhívni. (*Helyeslés.*)

Csak örömmel és elismeréssel emlékezhetünk meg arról, hogy a kormányzat az elmúlt másfél év alatt nemcsak a figyelmét terjesztette ki, de igen hatályosan és gyorsan intézkedett is néhány olyan szociális probléma megoldása terén, amelyek megoldása már régóta szívügye az egész magyar erdészetnek.

Az első, ezek közül a magyar gazdatisztek és erdőtisztek öregségi, rokkantsági és halálesetre szóló biztosítására vonatkozó törvény.

Mult év októberében kaptuk meg a törvénytervezetet hozzászólás végett s ez év áprilisában egyesületünk már letárgyalta a végrehajtási utasítást is, amely július hó 1-ével életbe is lépett.

Ime a másik példa arra, hogy lehet egy törvényt gyorsan és pontosan életbeléptetni is.

A másik ilyen intézkedés az erdei munkások öregségi biztosítására vonatkozó törvénytervezet.

Bár ebből ezideig még csak a tervezetet láttuk, reméljük, hogy abból mielőbb törvény lesz s így az erdőgazdaságnak egy

szintén régóta vajudó másik szociális kívánsága is nyugvóponttra jut.

Egyesületünk mindkét törvénytervezet tárgyalásában tevékeny részt vett s a gazdatiszti és erdőtiszti nyugellátásra vonatkozó törvénytervezetnél sikerült is több, elsősorban a biztosítottak érdekében álló, vagy az adminisztráció könnyebb és gyorsabb lebonyolítását célzó módosítást keresztül vinnünk.

Reméljük, hogy az erdei munkások biztosítására vonatkozó törvénytervezetnél is sikerülni fog egyesületünk álláspontját érvényre juttatni.

A törvények és törvénytervezetek tárgyalásán kívül egyesületünk állandó figyelemmel kísérte a gazdasági életben az erdőgazdaságot érintőleg felmerült kérdéseket is.

Azóta legalább 8—10 ízben folytattunk tárgyalásokat a kereskedelemügyi minisztériummal és az Államvasutakkal a magyar tűzifa kedvezményes szállítási díjának tovább leendő fenntartása érdekében.

Az 1937. évi szeptember hó 1-ig terjedő időre sikerült is az addig érvényben volt kedvezményes díjszabást, illetőleg annak fenntartását kiharcolni.

Sajnos, hogy az időközben bekövetkezett, gazdasági, illetőleg gazdaságpolitikai események lehetlenné tették ennek a kedvezményes díjszabásnak a jövőre vonatkozólag teljes egészében való fenntartását.

Az 1936/37. évi téli időszak folyamán a tűzifa árában jelentékeny emelkedés állott be, s ez az emelkedés bizonyos mértékben már előrevetette a kormányzati beavatkozás valószínűségét.

Már az előző időkben rámutattunk arra, hogy ez évi tűzifa-termelésünk az előző évekének alatta fog maradni s így a szükségletek biztosításáról más eszközökkel is kell gondoskodni, mint az előző időkben.

Az Elnök Úr Öméltósága már ismertette azt, hogy az egyesületnek és az Országos Fagazdasági Tanácsnak ezekben a kérdésekben benyújtott majdnem száz százalékgig egybehangzó véleményét, valamint az előző közgyűlésünk által kiküldött bizottság megállapodásait a kormányzat csak részben és igen késve honorálta.

Ezt a körülményt azután a külföldi fatermelés a maga teljes egészében kihasználta.

Olyan árkövetelések merültek fel a külföld részéről is, amelyek az előző években fizetett árakat 10.000 kg-ként 60—100 pengővel haladták meg.

Mivel a kormányzat, — most már kényszerhelyzetben, — a fogyasztók érdekeit is védeni kívánta, jelentős szállítási díjked-

vezményeket biztosított az előző díjszabással szemben a külföldi tüzifának.

Az Államvasutak viszont, akik a magyar tüzifának juttatott kedvezmény ellenértékének egy részét a külföldi tüzifa magasabb fuvardijában kapták meg, most már azzal a követeléssel állottak elő, hogy az itt szenvedett veszteséget a magyar tüzifa tarifájának megfelelő emelésével pótolja a kormányzat

Ez a törekvésük eredménnyel is járt, amennyiben a kormányzat ez év szeptember 1-ével a magyar tüzifa szállítási díjait jelentékenyen felemelte.

Sikerült ugyan ez év november 15-től a Budapesttől 200 km-nél nagyobb távolságra fekvő állomásokra vonatkozólag a régebbi díjszabás által juttatott kedvezményeket részben vagy egészben visszaszerezniük, semmit sem változtatott azonban ez a tény azon a körülményen, hogy ennek a tarifaemelésnek a Budapesttől 250 km-nél kisebb távolságra fekvő állomásokon a termelő vallotta 10.000 kg-ként egész 7 pengőig emelkedő kárát.

A látszólag csekély tehertétel annál súlyosabban esik a latba, mert a magyar termelés túlnyomó részét alkotó s a piacon nehezebben értékesíthető fanemeknél ezt a várható díjszabásemelést a kormányzat a legmagasabb árak megállapításánál nem vette figyelembe s így itt a vasúti díjtétel felemelése határozottan annak a termelői árak a rovására ment, amire az erdőgazdaság az előző hivatalos árak s az időközben beállott munka- és fuvarbér emelkedések alapján joggal tarthatott igényt.

Nem tarthatjuk túl szerencésnek azt sem, hogy eltérőleg a magyar tüzifára budapesti fuvar-paritásban történt ármegállapítástól, a külföldi tüzifa árát a kormányzat az összes leadóállomásokra egyformán állapította meg.

A két különböző rendszerből származó hátrányokra az Elnök Úr Óméltósága már rámutatott, és így ezekkel nem kívánom a tisztelt Közgyűlés idejét igénybe venni.

Egyet azonban kétséget kizáróan meg kell állapítanunk, és ez az, hogy az utolsó idők majdnem hónapról-hónapra bekövetkező változásai nemesak a piaci viszonyokban, de az ellátásban is meglehetősen bizonytalanságot teremtettek s így feltétlenül kívánatos, hogy ezek helyett az ingadozó és előzőleg megfelelően ki nem forrott intézkedések helyett ezt a kérdést nyugodtan, állandó és biztosabb alapon iparkodjunk megoldani.

A tüzifánál szenvedett hátrányokért némileg kárpótolta ugyan az erdőgazdaságot a műfatermékekben beállott igen élénk kereslet és meglehetősen magas ártételek; mindez azonban nem jelenti azt, hogy a tüzifa-értékesítés terén ma fennálló és még mindig meglehetősen bizonytalan állapotot kifogástalannak minősítenők.

A forgalmiadó váltság ügyében szintén sokat tárgyaltunk az illetékes pénzügyi körökkel.

El kell ismernünk azt, hogy az utolsó években beállott ár-eltolódások jogossá tették a pénzügyi kormányzatnak az eddigi rendelkezés módosítására irányuló törekvését ott, ahol régebben megállapított árátlagárákkal dolgoztak, vagyis a külföldi fa-behozatalnál.

A magyar termelés munkaterületén belül is állott elő néhány olyan nehézség, amelyeket célszerű volt kiküszöbölni és néhány vitás kérdés, amelyeket feltétlenül tisztázni kellett.

A most kiadás előtt álló rendelettervezetben, ha nem is sikerült 100%-ig megvédeni az erdőgazdaság eddig elfoglalt álláspontját, mégis sikerült tisztázni néhány olyan vitás kérdést, amelyeket a pénzügyi hatóságok és forgalmiadó hivatalok igen sokféleképp értelmeztek s amelyekből kifolyólag nemegyszer voltak egyik vagy másik magyar termelésnek kellemetlenségei és nehézségei.

Bár az új rendelet különösen az ellenőrzés dolgában jelentékeny változásokat tartalmaz a multtal szemben, ez ellen mégsem emeltünk kifogást, mert hiszen a magyar erdőgazdaság sohasem akart meg nem engedett utakon kitérni a közzel szemben fennálló kötelezettségek elől.

De másrésztől biztosítást kaptunk a pénzügyminisztérium illetékes osztályától arra nézve, hogy az ellenőrzést és a felmerülő kérdések elbírálását sohasem fogják zaklatásszerűen intézni és megnyugtató ígéretet arra, hogy az esetleg felmerülő kérdéseket mindenkor gyorsan és a termelés érdekeinek figyelembevételével fogják elintézni.

Tekintettel arra, hogy a pénzügyminisztérium ezirányú eljárása tekintetében eddig sem lehet panaszra okunk, az illetékes közegeknek ezeket a kijelentéseit megnyugvással vehetjük tudomásul.

Arra kérjük azonban tisztelt tagjainkat, hogy ha valahol valamilyen kifogás vagy panaszra ok merül fel, méltóztassék ezzel a körülmények részleteinek teljes feltárása mellett egyesületünkhöz fordulni, hogy a pénzügyminisztériumnál gyorsan és eredményesen eljárassunk.

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy az állami beszerzések terén a multak szomorú tapasztalatai dacára sem sikerült teljes mértékben érvényre juttatnunk azokat az irányelveket, amelyeket más országok a belföldi termelés védelme és az önellátás lehető biztosítása érdekében már évek óta követnek.

Itt elsősorban az Államvasutak talpfabeszerzésére gondolunk. Amíg más államokban az állami intézmények mindent elkövetnek és minden kedvezményt biztosítanak annak a célnak érdekében, hogy egy ilyen fontos szükségleti cikkből, amilyen a

talpfa, a belföldi termelés minél többet állítson elő, addig nálunk az Államvasutak hosszas harcok után is csak azt helyezik ki látásba, hogy ha valamelyik termelő a felajánlott mennyiségnél többet termelne ki, ezt csak az árverésen elértnél jóval olcsóbb áron hajlandó átvenni.

Érthetetlennek tartjuk ezt az eljárást, különösen ma, amikor az Államvasutak még a tölgytalpfákat is telítik, s így azoknak az egy-két évig való raktárontartása nemcsak nehézségeket nem okozna, de elősegítené annak a talpfatartaléknak a kiképzését, ami a békeidőkben mindig megvolt.

Arról meg azután halálos biztonsággal meg vagyunk győződve, hogy ez a rendelkezés nem fogja a termelőket a talpfa-termelés fokozására buzdítani.

A gazdasági életet erősen érintő ezeken az eseményeken kívül meg kell még emlékeznünk külön is a tűzifa legmagasabb árának rendeletileg történt megállapításáról.

Kétségtelen, hogy az elmúlt tél és az idei tavasz eseményei joggal kelthették fel a bekövetkező tűzifa-uzsorától való félelmet.

Teljes mértékben áll azonban az is, hogy a piac és a kereskedelem részéről elhangzott panaszok számottevő része egyáltalán nem volt mentes az ilyenkor szokásos túlzásoktól.

Különösen a legerélyesebben kell visszautasítanunk azt a vádat, mintha az erdőgazdaság és különösen az egyes erdőbirtokosok árdrágítás célzatával visszatartották volna készleteiket a fogyasztás elől.

Kétségtelen, hogy az eladás, a szállítási kötelezettségek vállalása már csak a kisebb mértékű termelésre való tekintettel is nem érte el a múlt évit.

De természetesen kell vennünk azt is, hogy éppen a helyzet bizonytalansága, a kiadott és még várható rendelkezések kaleidoszkopszerű változása indokoltá tették a tartózkodást a túl nagy mennyiségre vonatkozó és hosszú lejáratú szerződéskötéstől.

Meg tudjuk állapítani azt, hogy a szállítás csak olyan mértékben maradt el az előző évek szállításai mögött, amilyen mértéket a kisebb készletek és a kedvezőtlen időjárási viszonyok indokoltá tesznek.

Külön kell megemlékeznünk az erdőgazdaság két világviszonylatban is fontos eseményéről.

Az egyik a Nemzetközi Erdőgazdasági Kongresszus, amely elnökünk, *Waldbott* Öméltósága elnöklete alatt múlt évi szeptember hó 11-től 14-ig Budapesten tartotta üléseit.

Egyébként fontos eredményei közül ki kell emelnünk az állandó Nemzetközi Erdészeti Bizottság megalakítására vonatkozó határozatot, amelynek folytatólagos előkészítő tárgyalásai

ez év május hó 24-től 26-ig egyesületünk székházában zajlottak le.

Ugyancsak Magyarországon zajlott le mult évi augusztus hó 24-től szeptember hó 10-ig az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetségének kongresszusa is, amelynek igen szép eredménye elsősorban a szövetség elnökének, *Roth Gyula* választmányi tagunknak, a Műegyetem ezidei dékánjának az érdeme.

Egyesületünk az elmúlt évben is szoros kapcsolatot tartott fenn az összes bel- és külföldi rokon-testületekkel.

A vidéki erdészeti egyesületek, a Mérnöki Kamara, a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége, a Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület minden jelentősebb megmozdulásán egyesületünk megfelelő képviselőtről gondoskodott, sőt egyesületünk képviselője résztvett a mult évi augusztus 15-től 25-ig a Deutscher Forstverein közgyűlésén, ez évi szeptember havában pedig az Österreichischer Reichsforstverein közgyűlésén is.

Mint külön örvendetes eseményt kell felemlítenem azt, hogy osztrák kartársainkat ez évi szeptember hó 21-én egy napig Sopron városával együttesen vendégül láthattuk Sopronban s ez az egy nap sok régi emlék és kapcsolat felújítására nyújtott módot.

Az egyesület belső életéről jórésben a Titkár Úr fog beszámolni.

Méltóztassék azonban megengedni, hogy egy szomorú kötelességet még én teljesítsek és beszámoljak azokról a súlyos veszteségekről, amelyet egyesületünk tagjai elhalálózása következtében szenvedett.

Elvesztettük a mult év augusztusa óta *Bibel János*, *Csik Gyula*, kakucs *Liebner József*, *Huszár Tibor* és *Rosenfeld Emil* alapító tagjainkat, továbbá *Beiwel István*, *Bíró János*, *Bodor Gábor*, *Börzsönyi Gyula*, *Görgényi Emil*, *Kelecsényi Ferenc*, *Lehrmann Béla*, *Márk Pál*, *Mattanovich Károly*, *Mezei Rezső*, *Monspart István*, *Neumann József*, id. *Palotay István*, dr. *Szabó Sándor*, gróf *Széchenyi Frigyes*, *Vajda Gyula* és gróf *Zichy Aladár* rendes tagjainkat, akik közül egyik-másiknak az elhalálózásáról, sajnos, csak hónapok, sőt évek multával értesültünk.

Tisztelettel kérem a t. Közgyűlést, hogy elhunytuk felett érzett mélységes fájdalmának és őszinte részvételének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést és egy pillanatnyi felállással hódoljon áldott emlékezetüknek.

Végül be kell jelentenem, hogy egyesületünk ez évben is lerótta a kegyelet adóját s halottak napján koszorút helyezett *Wagner Károly* és *Bund Károly* sírjára.

Tisztelt Közgyűlés! Amint a beszámolóból látni méltóztatik, a mi küzdelmeink és eredményeink is azt a megszokott hullámvonalat mutatják, amit a gazdasági élet minden jelensége.

Meg kell állapítanunk azt, hogy a 3 évvel ezelőtt ugyanitt lezajlott közgyűléssel szemben, amikor az új erdőtvörvény törvényhozási tárgyalását ünnepeltük, ma bizonyos mértékben hullámvölgyben vagyunk.

Ez a körülmény azonban semmiesetre sem szolgálhat a csüggedésre indokul.

Sőt bizonyos mértékig szükség van az ilyen súlyosabb időkre, mert a munkakedvet, a jobbravaló törekvést ezek tartják ébren s ilyen időkben érezzük leginkább az egység és az összefogás szükségességét.

Méltóztassék ezért megengedni, hogy arra kérjem a t. Közgyűlést, ne tessenek elkedvetlenedni azon, hogy az egyesület küzdelmes munkája nem járt minden vonalon a kívánatos eredménnyel.

Külön is kötelességemnek ismerem kiemelni, hogy ezek a részleteredmények is csak úgy és azáltal voltak elérhetőek, hogy az Erdészeti Főosztály teljes jóakarattal és egyetértéssel állott minden alkalommal az egyesület munkája mellett az ő odaadó, erélyes és hathatós támogatásuknak oroszlánrésze van az elért részletsikerekben is.

Tisztelettel javasolom ezért, hogy a közgyűlés azért az önzetlen és eredményes támogatásáért őszinte köszönetét nyilvánítsa. *(Helyeslés.)*

Kijelenthetem, hogy ez a bizonyos mértékű kisebb siker nem a jóakarát vagy a munka hiányán mult, de nem is vezethet véleményem szerint másra, mint még fokozottabb munkára és odaadásra, amelyik feltétlen eredménnyel fog járni akkor, ha az egyesület vezetősége tömör egészként érezheti maga mögött az egész magyar erdőgazdaságot.

Méltóztassék ezért megengedni, hogy amikor jelentésem tudomásvételét kérem, egyúttal arra kérjem a tisztelt Közgyűlést, hogy ebben a, méltóztassék elhinni, nem mindig rózsás, nem mindig könnyű, sőt sokszor terhes és kellemetlen küzdelemben ne vonják meg támogatásukat jövőben sem az egyesület vezetőségétől, hanem egységes falankszként sorakozzanak az erdőgazdaság zászlója alá, mert ezt a zászlót csak a 100 százalékos egység viheti az ország javára és valamennyiünk örömeire diadalra. *(Hosszan tartó taps és éljenzés.)*

Elnök: Mindnyájunk nevében hálásan köszönöm Ügyvezető Úr kimerítő jelentését. Kíván valaki hozzászólni? Miután senkinek megjegyzése nincs, kijelentem, hogy ügyvezető jelentését és indítványait a Közgyűlés egyhangulag elfogadta. Felkérem a Titkár Urat, hogy jelentését előadni szíveskedjék.

Titkár: Tisztelt Közgyűlés! Most történik először, hogy az évi jelentést nem teljes egészében az egyesület első tisztségviselője terjeszti elő, hanem a végzett munka egy részéről a titkár számol be. Ennek az a magyarázata, hogy egy állandó második munkakerő beállítása a feladatkör bizonyos mértékű megosztását tette lehetővé.

Az elnöki megnyitó és *Bíró* Öméltósága beszámolója azt hiszem világos és teljes képet adtak az egyesület közgazdasági tevékenységéről, méltóztassék megengedni, hogy én viszont egyesületünk *belső életének* részleteit ismertethessem.

Termékeny egyesületi munka a szükséges anyagi alapok biztosítása nélkül el sem képzelhető. És miután az 1,300.000 aranykoronát kitevő egyesületi készpénzvagyonnak a háborúban történt elértéktelenedése folytán a székház jövedelmén kívül *állandó* bevételi forrásnak csak a tagdíjakat tekinthetjük, elkerülhetlenné vált a már többször tárgyalt *tagdíjhátralék-kérdés* rendezése.

Az elmúlt esztendőben, hosszú évek után, először történt meg, hogy az évi előírás összege: 19.000 pengő, hiány nélkül befolyt ugyan, de a több mint 52.000 pengőt kitevő tagdíjhátralék csökkenés nélkül került át, mint követelés a folyó esztendőre.

Miután pedig az idei előírás is meghaladta a 20.000 pengőt, nem kevesebb mint *72.494 pengő 28 fillér* tagdíjköveteléssel kezdük meg az évet.

Erélyes lépésekre volt tehát szükség, annál inkább, mert számítanunk kellett arra is, hogy *egy év alatt* lehetetlenség az egész összeget behajtanunk, és minden további halogatás csak növeli a nehézségeket.

Az év elejétől kezdve ismételten zaklatni merészeltük leveleinkkel tagtársainkat és örömmel jelentem a tisztelt közgyűlésnek, hogy nem minden eredmény nélkül.

A f. hó 15-én lezárt könyvek tanúsága szerint az egyesület taglétszáma és vele kapcsolatosan a tagdíjakra vonatkozó pénzügyi helyzet a következő képet mutatja.

Ez év január hó 1-én 145 alapító és 746 rendes, összesen tehát 891 tagot tartottunk nyilván. Elhunyt az év folyamán 5 alapító és 17 rendes, összesen 22 tagunk. Kilépett az egyesületből 2 alapító és 28 rendes, összesen 30 tagunk. Tagdíjhátralékuk behajthatatlanság miatt töröltünk 13 rendes tagot; több év óta ismeretlen a tartózkodási helye 19 tagunknak, akiket ezért a következő évi tagnévsorba ugyancsak nem veszünk már fel. Az apadás tehát összesen 8 alapító és 77 rendes tag, együttevve 85 személy. Ujjonnan belépett az egyesületbe 27 rendes tag; a jelenlegi létszám tehát: 137 alapító, 696 rendes, együttevve 833 tag.

Hátraléktörlesztés és f. évi tagdíj címén befolyt 27.634 pengő 97 fillér, ami a tavalyi összes bevétellel szemben 8400 pengő többletet jelent.

A január hó 1-én fennállott 52.363 pengő 78 fillér hátralékból az elhunyt és a tagnévsorból ismeretlen tartózkodási hely vagy behajthatatlan követelés miatt törölt tagok számláján le kellett írunk összesen 8918 pengő 32 fillért.

Ez a mindenestre jelentős összeg azonban tiszta helyzetet teremtett. 833 tagunk közül az utolsó felszólításra számszerint csak 28-an nem válaszoltak eddig, és miután hátralékosaink óriási többsége írásban vállalta kötelezettségei teljesítését, remélem, hogy az alapszabályok 9. §-ában biztosított bírói segítség igénybevételére talán nem is lesz szükség.

Az eddig teljesített tényleges befizetések és a leírások összegét a 72.000 pengős követelésünkből levonva azonban még mindig 35.964 pengő 73 fillér terheli tagtársaink számláját. Az idei törlesztést alapul véve körülbelül további 4 évre lesz szükség, hogy ez a követelésünk teljes egészében kiegyenlítést nyerjen, minthogy a törlesztés tekintetében a legmesszebbmenő engedményeket tettük.

És bár a felszólító levelek miatt sok nehezítés jutott osztályrészül nekünk, mégis úgy gondoljuk helyesebbnek, hogy inkább többször alkalmatlanokunk a jövőben is, mert 1—2 évi tagdíjhátralék esetén még senki sem szidja — meggyőződésből — az egyesületet.

A közgyűlés nagy nyilvánossága előtt kívánok kifejezést adni annak, hogy általában őszinte és szeretetteljes ragaszkodást tapasztalhattunk — a nehéz gazdasági viszonyok és a sok fizetési felszólítás dacára is — az egyesülettel szemben.

Különösen megható, hogy a napidíjas, alföldfásító és ideiglenes minőségű kartársak voltak azok, *akik minden vonakodás, sőt minden engedménykérés nélkül* is haladéktalanul vállalták számlájuk rendezését, még olyan esetekben is, amikor könnyítés céljából egyik-másik igazán nehéz sorban lévő kollégának felajánlottuk az egyesületből való ideiglenes kilépést.

Meg kell mondanom, hogy a kis emberek részéről pontosan beérkező havi 2—3 pengők a mi igazi örömünk, mert ezen a kapcsolaton keresztül látjuk igazoltnak célkitűzésünk és minden munkánk helyességét, folyóiratunk új irányának méltánylását. *És nincs okunk kételkedni sem az egyesület életrevalóságában, sem elhivatottságában addig, amíg annak a nemzedéknek a ragaszkodása áll mögöttünk, amelynek az életből eddig igazán nem sok öröm jutott.*

Meg kell mondanom ezt azért, mert szeretném hinni, hogy az anyagiakban inkább bővelkedők és éppen ezért talán közönyösebbek is rádöbbennek arra, hogy *csak együttes erőfelfejtés hoz-*

hat maradandó eredményeket. Nem hizeleghet magának szakszeretettel az, akit az egyesületi élet nem érdekel és nem olvassa az egyetlen magyar erdészeti szaklapot!

Merem állítani pedig, hogy egyébként ezen a téren is jelentős haladásra mutathatunk rá. Miután folyóiratunknak elsősorban a gyakorlati erdőgazdaság érdekeit kell szolgálnia, minden erőnkkel arra törekszünk, hogy ez a szolgálat valóban *hasznos* legyen. Ennek az „Erdészeti Lapok“ tartalmában kell kifejezésre jutnia, olyan közlemények révén, amelyek *szívesen* vett olvasmányai minden szakembernek.

Ezért, a kutató-munka teljes elismerése mellett, mégis arra az álláspontra helyezkedtünk, hogy tisztára tudományos közleményeknek csak kivételesen és korlátolt terjedelemben adhatunk helyet az „Erdészeti Lapok“-ban. Az ilyeneknek elsősorban a magyar erdészeti kutatásügy jólismert, kiváló folyóiratában, az „Erdészeti Kísérletek“-ben van helye, amely most már rendszeresen megjelenő füzeteivel minden ilyen irányú kíváncsival maradéktalanul eleget tud tenni.

Az elmúlt év folyamán összesen 39 önálló tanulmányt közöltünk, amelyek közül 3 volt tisztán tudományos jellegű, 2 műszaki vonatkozású, 4 szólt a vadászatról, a többi 30 a gyakorlati erdőgazdaság mindennapi kérdéseivel állott a legszorosabb kapcsolatban.

Ezidőszerint — Istennek hála — nem panaszkodhatunk anyaghiány miatt, mert állandóan hónapokra előre el vagyunk látva közleményekkel.

Jelentős javulást szeretnénk azonban remélni a *gyakorlati erdőgazdaság képviselőinek fokozottabb irodalmi tevékenységében.*

Az erdészeti irodalom hivatásos művelői: müegyetemünk tanári kara és segéd-tanszemélyzete buzgó munkatársaink és a célkitűzésünket teljes mértékben megértő, valóban jól hasznosítható tanulmányokkal támogatnak bennünket.

De a visszhang vajmi gyenge! Pedig nagyon kívánatos volna, hogy az elvetett mag erőteljes fává neveltessék, éppen azoknak a serény közreműködésével, akiknek ez mindennapi kenyerük. Mert a gyakorlati élet tapasztalatai nélkül tudományos megállapításból sohasem lesz igazi *gazdasági érték*, mint ahogyan empirikus adatokat is csak megfelelő *természettudományi alapok* biztosítása mellett lehet általánosabb érvényűeknek tekinteni.

Jól tudom, a magam régebbi munkaköréből is, mennyire nehéz aktív szerepet vállalni egy folyóirat munkaközösségében, amikor az erdőgondnok vállait nemcsak erdőgazdasági, hanem sok esetben súlyos műszaki, adminisztratív és egyéb terhek is nyomják.

Elismerem, hogy az irodalom cselekvő támogatása sokszor nem illeszthető bele a napi programba. De az már úgy volt mindig, hogy aki szolgálni akarta, szívvvel, önzetlenül a hivatását, annak néha az éjjeli nyugalmaiból is kellett azért áldozatot hoznia. S hogy vannak még ilyen vérbeli erdészek, abban nincs okunk kétkedni, sőt a mult évi eredmény alapján az érdeklődés *fokozódására* is meg van minden reményünk.

Különös öröm volt számunkra egyik állami szolgálatban álló kartársunknak, *Ajtay* Viktor, m. kir. főerdőmérnöknek a bekapcsolódása, aki olyan eredeti elgondoláson alapuló, erősen gyakorlati értékű tanulmányorozattal lepett meg bennünket, amelynek szokatlanul nagy visszhangja támadt és amelyre a külföld is felfigyelt.

És itt kell rámutatnom arra a munkára, amelyet esendben, de erős eltökéltséggel folytatunk a *magyar erdészeti irodalom termékeinek a legszélesebb körben való megismertetésére*.

Lapunk régebbi köteteiben nem egy életrevaló, nagyszerű gondolatlat találkozhattunk, amelynek fonalát azonban hiába próbáljuk követni az ország határain túl. *Nyelvi elszigeteltségünk* miatt sohasem volt meg a lehetősége annak, hogy a gyakorlati erdőgazdaság körében felvetődő ötletek az Erdészeti Lapok révén a legszélesebb értelemben közkinccsé váljanak.

Nem egy esetben történt, hogy a magyar földből sarjadt gondolat feledésbe merült és mikor évek hosszú sora után valamelyik külföldi szaklap hasábjain hasonló vagy azonos megoldás látott napvilágot, nagy lelkesedéssel fogadtuk az importot, amelyet azután természetesen egyszersmindenkorra idegen vívmánynak könyvelt el az irodalom.

Ez volt az indító oka annak az elhatározásnak, hogy a lapunkhoz beküldött minden önálló tanulmányt idegennyelvű kivonatokkal egészítettük ki s ezáltal *megnyitjuk az útjukat* a világ minden részébe. Kezdetben csak a német nyelvet vettük ilyen segítség szempontjából tervbe, egy hónap multán azonban, már tavaly márciusban, bevezettük a francia és angol kivonatokat is, de rövidebb terjedelemmel.

A német nyelvű kivonatok azért részletesebbek, mert első sorban a vezetőszerpet játszó német erdőgazdaság érdeklődésének a megnyerésére kell törekednünk.

A francia nyelvet nemesak diplomáciai szokásból vettük fel, hanem azért is, mert francia részről tapasztaltuk a legnagyobb előzékenységet a csereviszony létesítésére való törekvésünkben. A francia szaklapok voltak azok, melyek minden kikötés nélkül, tehát idegen nyelvű kivonatok híjján is azonnal a legnagyobb készséggel vállalták az összeköttetést.

Az angol nyelv beiktatását az *okszerűség* kívánta. Az óriási angol nyelvterületnek, elsősorban Amerikának, egyre fejlődik az irodalma, és elhatározásunkat igen nagy elismeréssel fogadták, amelynek kézzelfogható előnyeiről is bátor leszek beszámolni.

Az idegen nyelvű kivonatok alapján léphettünk csereviszonyba 24 *külföldi* folyóirattal, és ezeken keresztül építettük ki azokat a nemzetközi kapcsolatokat, amelyekkel ugyancsak a magyar erdőgazdaságnak kívánunk elsősorban szolgálni.

Mert régi igazság, hogy aki a háza kerítésén nem lát túl, minden nap csak felejt valamit abból, amit tudott, és nem lehet részese az egyetemes kultúrának.

Az erdőgazdaságnak mindig vannak olyan kérdései, amelyek számára nem szabnak korlátokat országhatárok. Ezeknek a figyelemmel kísérése nemcsak nemzetközi erdészeti politikai szempontokból szükséges, de elengedhetetlen feltétele az erdőtiszt *önképzésének* is.

Aki az irodalmat nem kíséri figyelemmel, az tudásában megáll, sőt visszafejlődik és ezáltal nemcsak saját szakbeli színvonala süllyed, de csökken annak a teljesítménynek az értéke is, amit a reáhruló munka alapján várnak tőle.

A mai gazdasági viszony közt azonban igen kevés kartársunknak van meg az anyagi lehetősége ahhoz, hogy külföldi folyóiratokat is járathasson, de hogy érdeklí őket mindaz, ami más országban is az erdészet életkérdéseit jelenti, azt abból az őszinte elismerésből tudom megítélni, amellyel folyóiratunkban a „Külföldi Lapszemle“ című rovatot méltányolják. Ezidőszereint a *német nyelvterületnek 8 közlönyét, 3 angolnyelvű, 3 francia, 1—1 olasz, spanyol, lengyel, román jugoszláv, csehszlovák és lett* szaklapot dolgozunk fel állandóan. Az időközönként német vagy angolnyelvű kivonatokkal megjelenő *dán, finn és svéd* lapokat esetenként ismertetjük.

A munka jórészét, a német- és angolnyelvű lapokat, amelyek az anyag kétharmadát teszik, egyelőre magamnak kellett vállalnom, ami természetesen a hivatalos órákon messze túlnyúló igénybevételt jelent. Kezdetről fogva lelkes munkatársunk dr. *Luncz Géza*, m. kir. főerdőmérnök úr, aki a francia, olasz, spanyol és román irodalom közleményeit ismerteti s aki a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézetnél betöltött szerepe révén nemzetközi vonatkozásban is értékes segítséget jelent számunkra.

Különös hálával kell megemlítenem *Pászthy Ferenc* ny. m. kir. főerdőtanácsos urat, aki a jugoszláv és *Székács Vince* ny. miniszteri tanácsos úr Öméltóságát, aki a lengyel és cseh szaklapokat dolgozza fel. Ennek a részletkérdésnek a megoldása volt a legnehezebb, mert a kis nemzetek nyelvét igazán kevés magyar szakember beszéli. Most említett két kartársunk olyan odaadással

és lelkiismeretes munkával támogat bennünket, hogy azt *világító példaként kell odaállítanom a fiatalabb nemzedék elé.*

Mert meggyőződésem, hogy az utat, amelyre léptünk, most már nem szabad ehagynunk és ügyelnünk kell arra is, hogy sem a folytonosságban, sem a nivóban ne kelljen engedményeket tenni. Ezért szeretnénk még további segítő-társakat is találni. Hiszen előre nem látott esetekre is kell gondolnunk és megfelelő helyettesítésről gondoskodnunk; aztán a nagyobb körben való megosztás mellett a feldolgozás alá kerülő tanulmányokat — legalább is a német és angol nyelvűeket — szakmánk tudományágai szerint lehetne csoportosítani.

Hogy egy kis statisztikával is szolgáljak: az 1937. év folyamán feldolgoztunk összesen 356 idegennyelvű tanulmányt; 11 füzetben megjelenő lapunk egy-egy számára tehát átlagosan 32 közlemény jutott. A beszámolónál természetesen csak a bennünket közelebről érintő, vagy általános erdőgazdasági érdeket jelentő közleményekre terjeszkedünk ki részletesebben, ügyelve arra, hogy az olvasó hiánytalanul megkaphassa a közlemény lényegét és ennek alapján megérthesse, hogy szüksége van-e a teljes eredeti szövegre, vagy sem. Két német szaklap szerkesztője már a múlt évi Nemzetközi Kongresszuson megköszönte ezeket az ismertetőceket, amelyek alapján több rendelést kaptak Magyarországról.

De azért mi sem panaszkodhatunk, hogy kiáltó szó a pusztában a próbálkozásunk. A magyar tanulmányok idegennyelvű kivonatai alapján az elmúlt évben *öt külföldi intézmény* kérte tőlünk a csereviszonyhoz való hozzájárulást, *tizenegy esetben pedig bővebb felvilágosítást, illetőleg teljes szöveget kértek egy-egy magyar tanulmányról.*

Ezek olyan adatok, amelyekre nem csekély büszkeséggel merünk hivatkozni, mert meggyőződésünk, hogy *a magyar erdészeti irodalomnak igenis ott van a helye a nap alatt!*

Mint érdekességet meg kell említenem, hogy az utódállamok, az összeomlás után azonnal megkeresték a nemzetközi érintkezés lehetőségeit szaklapaikban, ugyancsak idegennyelvű kivonatok formájában. Ezeknek a terjedelme a tárgy általános fontossága szerint változik s hogy a kívánt célt kitűnően szolgálják, nem szenvedhet kétséget.

Lapunk jelenleg 1100 példányban jelenik meg, mert a 803 egyesületi tagon kívül van 102 előfizetőnk is, a bel- és külföldi csere-, illetőleg tiszteletpéldányaink száma pedig 97.

A lap nyomdaköltsége *füzetenkint* mintegy 1000 pengő, az írói tiszteletdíj *évenként* átlag 3000 pengő, úgy hogy az összes költségek körülbelül évi 14.000 pengőt tesznek ki.

Ez az összeg, tekintettel arra, hogy a gyakorlati erdőgazda-

ság céljait egyetlen egy magyar szaklap szolgálja, igazán nagyon szerénynek mondható.

Régi vágyunk, hogy visszatérjünk a háborúelőtti papíranyaghoz, amely az ábrák és képek tökéletesebb közvetítését is lehetővé tenné, azonban szűk anyagi kereteink miatt erről mindeze ideig le kellett mondanunk. Legyen szabad azonban bemutatnom egy román és egy jugoszláv lapot, amelyek nem is egyetlen reprezentánsai országuk szakirodalmának. Szomszédaink mindent elkövetnek, hogy erdőgazdaságuk fejlődését folyóiratuk tartalmával, sőt külalakjával is igazolják.

A román és jugoszláv erdészeti egyesületek, — amint ezt hiteles helyről beszerzett adataink alapján közölhetem, — *jelentékeny állami támogatásban részesülnek*, hogy munkájuk minden tekintetben — a külföld előtt is — megállhassa a helyét.

Ez a tény önmagáért beszél és komoly megfontolásra tarthat igényt majd akkor, ha egyesületünk jelenlegi anyagi forrásaiban az igazolvány-rendszer esetleges megszüntetésével mélyreható változások következnenek be.

Öszinte hálával köszönjük a földművelésügyi miniszter Úr eddigi megértő támogatását, amely folyóiratunk újéletre-keltését lehetővé tette és már most arra kérjük *teljes bizalommal* az erdészeti főosztály nagyrabecsült képviselőit, vállalják szeretettel továbbra is a *maguk ügyének* a 77. évébe lépő „Erdészeti Lapok” sorsát.

Mert kétségtelen, hogy nemcsak az egyesületi életnek, de az általa képviselt gazdasági ág *aktivitásának* és *belső értékének* is mindenkor a folyóirat lesz a leghívebb tükre, amelybe ha szakember szeme bepillant, azonnal meg tudja ítélni a tényleges helyzetet.

Ezért és nem másért látnám sajnálatosnak, sőt károsnak lapunk korlátozását, mert hiszen annak a számára, aki az anyag összeállításának, nyomdai adminisztrációjának fárasztó és szürke munkáját hordja, egyébként nagy könnyebbséget jelentene a füzetenkénti egy ívre való csökkentés.

Adja Isten, hogy erre sohase szükség s a fárasztó és szürke munka továbbra is *öröm* és *tisztesség* maradjon a magyar erdőgazdaság egyetemes érdekeinek szolgálatában.

*

Tisztelt Közgyűlés! A német és osztrák erdészeti egyesületek közgyűlésén, illetőleg a hazánkban lezajlott nemzetközi erdészeti kongresszusokon való részvétel alapján, de nem utolsó sorban a külföldi lapokkal létesített csereviszonyokból kifolyólag *számos értékes nemzetközi kapcsolatra* tettünk szert, amelyeknek — amint ezt már előbb is említeni bátor voltam, — máris mutatkoznak némi kézzelfogható eredményei

A legjelentősebbnek talán azt tartom, hogy az idegenek, akik itt jártak, akikkel beszélni alkalmunk volt, vagy akikkel levelezésben állunk, a *megismerés* révén eljutottak a *megértésig*, sőt a *megbecsülésig* is. Ez a megértés néhol őszinte és lelkes barátsággá virult ki, de még a politikailag barátságatlan helyen is lovagias mértéktartásig szelidítette a régebbi időkben fennállt agresszivitást.

Szomszédaink teljes mértékben honorálják loyális magatartásunkat, amelynek értelmében gondosan kerüljük lapunkban a politikai vonatkozásokat. Az így teremtett barátságosabb légkör, nézetem szerint, hasznosabb, mint a gyűlölködő, merev elzárkózás.

Mert ahol politika nincs, ott szóhoz juthatnak a gazdasági érdekek is. Ilyen irányban is figyelemmel kísérjük a külföldi lehetőségeket. S ha a tavasz folyamán a mi nagyszerű akácunknak egy még kiválóbb tulajdonságokkal bíró válfajával kezdhetjük meg a kísérletezést, ezt a személyes összeköttetéseken kívül lapunknak is köszönhetjük, amely most már az amerikai szakörök számára is hozzáférhetővé vált.

*

Igazgató választmányunk mult évi határozata értelmében megkezdtük a régóta nagy hiánynak érzett *Zsebnaptár* újbóli kiadásának előmunkálatait is és remélem, hogy 1939 január 1-re a *Zsebnaptárt* tagtársaink rendelkezésére bocsáthatjuk.

*

Évek óta húzódo gond volt a több, mint 5000 kötetet felölelő egyesületi könyvtár rendezése is. Miután ez az egyesületi tisztviselők teendőinek programjába, idő hiányában, beilleszthető nem volt, a választmány felkérésére *Katona László* volt m. kir. erdőtanácsos Úr vállalta a nagy fáradságot és kitartást igénylő feladatot. A székesfővárosi könyvtárban végzett előzetes tanulmányok után a legújabb elvek szerinti kartoték-rendszer alapján oldottuk meg a kérdést, úgy, hogy ennek eredményeképpen, bár térbelileg kicsit zsúfoltan, de teljesen rendezett könyvtár áll tagjaink rendelkezésére.

Igen örvendetes lenne, ha az anyagról egy megfelelő katalógust is kiadhatnánk, azonban ez ismét alapos költségvetési megfontolást igényel.

*

A szaklapokon és könyvtáron keresztül önként adódó kapcsolat *szakoktatásunk állandó figyelemmel kísérése*. Az új műegyetemi keretben, de vidéki elhelyezésben lévő erdőmérnöki osztályt, nézetünk szerint, sok tekintetben a háttérbe-szorítás veszedelme fenyegeti. Egy esetleges Budapestre való költözés azonban még csak súlyosbitaná a helyzetet, mert a különleges erde-

szeti érdekeknek más szempontok alá való rendelését vonná maga után.

Távol áll tőlünk, hogy a közoktatásügyi kormányzat jószándékát kétségbe vonjuk! De mert tudjuk azt is, *mennyi vizsgás helyzet származott a múltban a kérdés fel nem ismeréséből*, nagyon fontosnak tartjuk, hogy egyesületünk keretein belül is minél szélesebb körben nyilvánuljon meg állandó és tettekre szorított érdeklődés a magyar erdőgazdaság jövője iránt. Mert tagadhatatlan, hogy *fejlődésre és eredményekre csak akkor lehet reményünk, ha azok, akikre a magyar erdők kezelésének feladata vár, nemcsak tudományos, de gyakorlati szempontból is megfelelő felkészültséggel hagyják el az iskola padjait*.

Az érdekképviselő tehát nem nézheti közömbösen a szakoktatás fejlődését és *ebben a kérdésben készséggel állunk a földművelésügyi miniszter Úr rendelkezésére*, akinek a törvény is biztosítja az erdészeti felsőoktatásban a szakszempontok védelmét.

*

Szorosan összefügg ezzel a kérdéssel az erdőmérnöki *továbbképzés* is, amelynek a megindításával egy percig sem várhatunk tovább.

Elvben nem zárkozunk el attól, hogy a keretnek a Műegyetem által rendezett soproni nyári egyetemet fogadjuk el. De annak *előadási anyagát teljesen a gyakorlati élet kívánalmai szerint kell megválasztani*, sőt előadókul a magyar erdőtisztikar nagyrabecsült vezetői közül is meg kell nyerni néhányat.

Tisztában kell lennünk ugyanis azzal, hogy az ilyen továbbképző tanfolyam *csak akkor felelhet meg hivatásának s csak akkor fog a kívánt vonzóerővel bírni, ha valóban azt adja, amire odakint szükség van*. Tehát a tudományos kutatás gyakorlatilag felhasználható eredményeinek világos és jól összefoglalt áttekintését és a gyakorlatban alkalmazott módszereknek minden előítéletől mentes, kritikai összehasonlítását. Így, de csakis így lehet számítani arra, hogy a továbbképzés pozitív nyereséget jelent azoknak, akik benne részesülni óhajtanak és azok számára is, akik erre a lehetőséget a tanulni-vágyóknak megadják.

Nem kételkedem benne, hogyha gondosan megválogatott tananyaggal, készséges előadókkal és célszerű beosztással indul útjára ez a vállalkozás, erdőbirtokosaink készséggel támogatják majd az akciót azzal, hogy megengedik, sőt kötelezik erdőtisztjeiket egy-egy ilyen tanfolyam elvégzésére. Sőt a külföldi példákat tekintve, az állam sem fogja kivonni magát az alól, hogy erdőtisztjeinek hivatalos kiküldetés formájában adja meg a továbbképzés lehetőségét.

Szakunk fejlődésének újabb állomásaival érintkezésbe jutott tagjainktól természetesen az *egyesület életében is termékeny munkát várunk.*

Hogy erre milyen szükség van, talán felesleges bővebben kifejtennem. De mégis szeretnék mellette egyetlen egy példával érvelni.

A németországi négyéves terv erdőgazdasági részének haldéktalan végrehajtása csak azért volt lehetséges, mert a kormány megértése és bőkezű anyagi támogatása céltudatosan fejlesztette a Deutscher Forstverein hatáskörét és anyagi erejét! Annyira, hogy az összes megoldásra váró kérdéseket: a szerfarméretek egységesítését, a piac okszerű szabályozását, a nyersanyagellátás fokozását és tartamosságának biztosítását, a fa kémiai hasznosításának növelését stb., az egyesület a saját kebelében alakított szakbizottságokban — a magánerdőgazdaság, sőt ipari üzemek bevonásával — maradéktalanul előkészíthette és amikor annak a szüksége elérkezett, az eredményeket 24 órán belül az állam a közjó rendelkezésére tudta bocsátani!

Tisztelt Közgyűlés! Tisztában kell lennünk azzal, hogy sem az állami igazgatás, sem a tudományos kutatás, sem pedig a szakoktatás nem nélkülözhetik a gazdasági szintézis legszebb kiteljesedését jelentő komoly egyesületi munka támogatását. *Positív értéket hozó fejlődés csak ott képzelhető, ahol az állam, a tudomány és a nevelés képviselői a gyakorlat embereivel egy független, politika-mentes, tárgyilagos kritikát gyakorló és önzetlen tanácsokkal szolgáló erkölcsi testületben találkoznak.*

Én rendíthetetlenül hiszem, hogy az egyesületi életnek *ilyen* értelmezése állhat csak fenn a mi szép, 76 esztendő megért egyesületünkkel szemben is! És mert rendíthetetlenül hiszem, hogy ezen az úton haladva mégis elérünk oda, ahol a sok megpróbáltatáson keresztülment magyar erdőgazdaságot mindnyájan látni szeretnők, szegénységünk és sok nehézségünk mellett is változatlan bizalommal tekintek a holnap elé.

Ma még többet tudunk nyújtani, mint a jelentéseinkben vázolt célok felé való áldozatkész törekvést. De adja Isten, hogy tagtársaink megértésében és kötelességteljesítésében, valamint az államhatalom céltudatos támogatásában a megvalósítás lehetőségeit is megtalálhassuk.

Ma még sok mindennek egészen csak a kezdetén vagyunk. De mert *nekünk* lesz a legnagyobb öröm, ha a megismétlődő közgyűléseken az eredmények gyarapodásáról számolhatunk be, mély tisztelettel kérem, hogy a titkári jelentést, mint szerény ígéretet, tudomásul venni méltóztatssék.

Elnök: A közgyűlés nevében nagyon köszönöm Titkár Úr érdekes jelentését, amely élénken rávilágít az egyesület belső munkájára. Felhasználom ezt az alkalmat arra is, hogy tagtársainknak és az illetékes tényezőknek szíves figyelmét felhívjam az egyedüli magyar erdészeti szaklapra, amely igazán megérdemli a támogatást.

Nagyon köszönöm az egyesület nevében azoknak a munkatársainknak a közreműködését, akik a külföldi közleményeknek a feldolgozását vállalták és azokat is, akik önálló tanulmányokkal támogatnak bennünket. Mindnyájunknak át kell éreznünk, hogy az „Erdészeti Lapok“ sorsa a magyar erdőgazdaság életének leghűbb kifejezője. (*Úgy van, úgy van!*)

Kíván valaki hozzászólni a titkári jelentéshez?

vitéz Rábay Gyula: Az Országos Erdészeti Egyesület hivatalos lapjában immár közel 2 év óta a „Külföldi Lapszemle“ rovatban érdekes és tanulságos közlemények jelennek meg. Ezek különösen nagy jelentőséggel bírnak a vidéken élő és ott dolgozó erdőtisztekre nézve, akik külföldi lapokat ritkán olvashatnak. *A külföldi lapszemle útján mód és lehetőség nyílik számukra, hogy más országok erdőgazdasági ügyeiről ők is tudomást szerezzenek, esetleg külföldi erdészeti vonatkozású kérdésekbe bekapcsolódhassanak.* A vidéki kezelő erdőtisztek nevében az Országos Erdészeti Egyesület vezetőségének ezért a munkájáért leg-hálásabb köszönetemet fejezem ki s kérem, *méltóztassék az „Erdészeti Lapok“-ban a „Külföldi Lapszemle“ rovatot fenntartani és a lehetőséghez képest bővíteni.*

Elnök: Igen köszönöm a szíves hozzászólást és rajta leszünk, hogy a nagyon méltányos kérelemnek mindenben eleget tegyünk. A titkári jelentésen keresztül elsősorba arra kívántunk rámutatni, hogy az Országos Erdészeti Egyesület nem csupán a tűzifakérdéssel foglalkozik, amiért a vezetőségnek úgysis csak támadásban volt része.

Következik az 1936. évi zárszámadás és az 1938. évi költségvetés tárgyalása.

Kíván valaki hozzászólni? (*Elfogadjuk!*) Kijelentem, hogy a közgyűlés a zárszámadást és költségvetést egyhangúlag elfogadta.

Következik az elnök és alelnökök megválasztása.

báró Prónay György: Azt hiszem, mindnyájunknak az érzését tolmácsolom, amikor azt az indítványt terjesztem a közgyűlés elé, hogy válassza meg egyhangú felkiáltással a jelenlegi elnökséget. (*Zajos taps és éljenzés!*)

Hálánkat azért az odaadó munkáért, amit az Elnök és Alelnök Urak az elmúlt években az egyesületért, az erdőbirtokosok-

ért és az erdómérnöki karért kifejtettek, csak így tudjuk kifejezésre juttatni. Kérem indítványom elfogadását.

Elnök: Van valaki, aki névszerinti szavazást kér? Méltóztatnak *Prónay* Öexcellenciája indítványát elfogadni? (*Elfogadjuk!*)

Kijelentem, hogy a közgyűlés *Prónay* báró Úr indítványát egyhangulag magáévá tette. (*Éljen az elnökség!*)

Legyen szabad ez alkalommal hálás köszönetünket kifejezni mind a magam, mind pedig elnöktársaim nevében az újból megnyilvánult bizalomért.

Mindenkor azon leszünk, hogy a magyar erdőgazdaság egyetemes érdekeit összes vonatkozásaiban a legjobb tudásunk szerint szolgáljuk és kérem ehhez a jövőben is szíves támogatásukat.

Következik az igazgató választmány kiegészítése, valamint a számadásvizsgáló bizottság megválasztása.

Tizenöt lelépő választmányi tag helyett négy évre szóló megbízatással, egy évközben elhunyt választmányi tag helye 2 évre szóló megbízatással töltendő be.

A szavazatszedő bizottság elnökéül dr. *Ajtay* Sándor m. kir. főerdőtanácsos Urat, tagjaiul pedig *Tóth* Bódog és *Bernáth* Kálmán erdómérnök Urakat kérem fel.

A szavazás tartamára az ülést felfüggesztem.

Elnök: Van szerencsém az ülést újra megnyitni. Bejelentem, hogy a közgyűlés után 14 órakor közös ebéd lesz a Magyar Mérnök és Építészegylet székházában. Egy teríték ára 2.— pengő. Méltóztassanak minél nagyobb számban eljönni.

Következik a közgyűléshez benyújtott indítványok tárgyalása.

Összesen három indítvány érkezett be. Egy *Roth* Gyula egyet. ny. r. tanár Úrtól, kettő pedig vitéz *Lámfalussy* Sándor hgi. erdőfelügyelő Úrtól.

Felkérem a Titkár Urat, hogy az indítványokat ismertetni szíveskedjék.

Titkár: Ismerteti *Roth* Gyula indítványát, az Országos Erdészeti Egyesület erdómérnök-tagjainak a Magyar Mérnök és Építész Egylet-be való belépés esetén adandó tagdíj-kedvezményekre vonatkozólag. (Lásd a választmányi ülés jegyzőkönyvében)

Roth Gyula: Néhány megjegyzést kíván fűzni indítványához. Mindenki előtt ismeretes, milyen súlyos harcot kell vívni az erdómérnöki karnak, hogy munkája megfelelő elismerésre találjon. Súlyos nehézségekkel küzd a szak és a társadalmi érvényesülés terén is, aminek oka azonban főként abban keresendő, hogy a szaktársak legnagyobb része teljesen közönyös ezzel a kérdéssel szemben. A legnagyobb áldozatra még azok hajlandók leginkább, akiknek ehhez a legkevesbbé van meg az anyagi módjuk.

Pedig tisztában kell lennünk azzal, hogy a külvilág annyit ad az elismerésből, amennyit kikényszerítünk belőle.

Máig is gyakran hangoztatott kijelentés, hogy az erdőmérnök új jövevény a műszaki világban, holott a selmecebányai akadémiáról már 1872-ben is erdőmérnökök kerültek ki.

Hogy a nagyvilág felé a magyar erdőmérnök nem tud érvényesülni, annak elsősorban a kar passzivitása az oka.

A nemzetközi erdészeti kísérletügyi kongresszus előtt is olyan vélemények hangzottak el itthon, hogy kockázatos dolog Magyarországra hozni a külföldi szakembereket, mert itt nincs mit mutatnunk nekik.

A kongresszus eredményei pedig azt igazolták, hogy igenis volt mit mutatni és a külföldi lapokban megjelent beszámolók kétségtelenül nagyban emelték a magyar erdőgazdaság tekintélyét.

Most arról van szó, hogy a magyar mérnöki társadalom keretein belül biztosítsák az erdőmérnöki kar önállósága és egy olyan keret, amely lehetővé teszi, hogy különleges érdekeiért kellő súllyal szállhasson hareba.

Ezt a lehetőséget, amelyet a Magyar Mérnök és Építész Egylet anyagi áldozatok árán is hajlandó a magyar erdőmérnököknek nyújtani, nem szabad elmulasztani, mert különben szakunk nem követelheti magának azt a helyet, amely őt képesítésénél és az erdészet közgazdasági fontosságánál fogva a műszaki világban megilleti.

Keri a közgyűlést, hogy a javasolt tagdíj-engedménnyel tegye lehetővé az Országos Erdészeti Egyesület erdőmérnök tagjai részére a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletbe való belépést is a külön erdőmérnöki osztály megalakíthatása céljából.

A közgyűlés *Biró* Zoltán pártoló szavai után *Roth* Gyula indítványát egyhangúlag magáévá teszi.

Titkár: Ismerteti vitéz *Lámfalussy* Sándor indítványait, a tűzifa kedvezményes vasúti fuvardíjának meghosszabbítása és az éger tűzifának az „egyéb keményfa“ csoportba való sorozása iránt teendő felterjesztés tárgyában. (Lásd a választmányi ülés jegyzőkönyvét.)

Ügyvezető: Teljes mértékben méltánylandónak látja vitéz *Lámfalussy* indítványait, sőt kiegészítésül azt javasolja, kérje az egyesület a kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszter Uraktól, sorolják az égeren kívül az ugyancsak kitűnő tűzifát szolgáltatató nyírt is az „egyéb keményfa“ csoportba.

A közgyűlés vitéz *Lámfalussy* Sándor és *Ügyvezető* indítványait lehetőleg magáévá teszi.

Elnök: Kérem a szavazatszedő bizottság elnökét, legyen szíves a szavazás eredményét velünk közölni.

Dr. Ajtay Sándor: Leadatott összesen 83 szavazatot, 83 szavazatot kaptak: *Borhy* György, *Czillinger* János, hg. *Festetics* György, *Földváry* Miksa, br. *Inkey* Pál, gr. *Károlyi* Gyula, *Rónai* György, *Nagyszalánczy* Brunó és br. *Prónay* György, 82 szavazatot: vitéz *Onczay* László és *Urbánffy* Ignác, 81 szavazatot: *Bencze* Pál és *Rochlitz* Béla, 80 szavazatot: *Arató* Gyula, br. *Biedermann* Imre és *Lády* Géza. Az utóbb nevezett három jelölt között sors-húzás döntött és így br. *Biedermann* Imre lett 2 évre választmányi tag. A számvizsgáló bizottság tagjait illetően az összes szavazatok a szavazólapon foglalt jelöltekre adtak le.

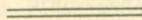
Elnök: Határozatilag bejelentem, hogy a választmány titkos szavazás útján a következő urakat választotta meg az igazgató választmány tagjaivá: *Arató* Gyula, *Bencze* Pál, *Borhy* György, *Czillinger* János, hg. *Festetics* György, *Földváry* Miksa, *Inkey* Pál br., gr. *Károlyi* Gyula, *Lády* Géza, *Nagyszalánczy* Brunó, vitéz *Onczay* László, *Rónai* György és *Urbánffy* Ignác tagokat 4 esztendőre, br. *Biedermann* Imrét 2 esztendőre. Üdvözlöm a választmányi tag Urakat, különösen az újonnan megválasztottakat, *Bencze* Pál és *Rochlitz* Béla tagtársakat és kérem, hogy a választmányi üléseken szorgalmasan résztvenni méltóztassanak.

A számvizsgáló bizottság tagjaiul megválasztottak: *Eröss* Gyula, *Fekete* Béla, *Hajdu* János, *Lukács* Endre, *Mattyasovszky* Emil rendes, — *Komáromy* László és *Tóth* József pedig póttagokul.

Tudomásul szolgál.

Elnök: Indítványozza, hogy üdvözlje táviratilag az egyesület a közgyűlés alkalmából a földművelésügyi miniszter Urat, kérve Önagyméltósága további támogatását is a magyar erdőgazdaság részére.

A közgyűlés Elnök indítványához egyhangúlag hozzájárul. Több tárgy nem lévén, Elnök a közgyűlést berekeszti.

IRODALOM

Tomè: Vadpatakszabályozás és hegyvidékek jókarbahoza-
tala Európában. (Enquête internationale sur la correction des
torrents et sur la restauration des montagnes en Europe.) Róma
1937, az Institut International d'Agriculture kiadványa, 210 oldal
és 22 fénykép.

A munka az Intézet kérdőíveire beérkezett válaszok alap-
ján készült. Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Finn-
ország, Franciaország, Lengyelország, Magyarország, Nagy-Brit-
tánia, Németország, Olaszország és Svájc idevonatkozó visz-
onyait ismerteti. Jelentősebb tárgyak a következők: A vadpatak-
szabályozási és hegyvidék-karbahozatali munkálatok szükségés-
ségét indokoló tényezők, a torda-szerű vízfolyások száma s azok
vízgyűjtőmedencéinek kiterjedése — országonkint (I. fejezet); a
vadpatakszabályozással kapcsolatos, ma érvényben lévő törvé-
nyek, rendeletek, jogszabályok, valamint azok rövid története;
a vonatkozó munkálatok végrehajtásával és ellenőrzésével meg-
bízott állami igazgatási szervek (II. fejezet); vadpatak okozta
károk, azok közvetlen s leggyakoribb okai (III. fejezet); az erdő,
rét és legelő szerepe a vadpatakok gyűjtőmedencéiben, az erdő
befolyása a csapadék változásaira (IV. fejezet); a munkálatok
kivitele, (gátak építése, erdősítések, alkalmazott fanemek, stb), a
földesuszamlások, hó- és kőgörgetegek keletkezésének megakadá-
lyozása céljából alkalmazott eljárások (V. fejezet) s végül a vonat-
kozó szakirodalom (VI. fejezet).

Magyarországról minden egyes fejezetben igen kimerítő s
a valóságot helyesen ismertető leírást találunk. Szerző ezeket a
részleteket legnagyobb részben a m. kir. földművelésügyi minisz-
térium erdészeti főosztályától Budapestről és a műegyetem erdész-
eti osztályától, illetőleg *Lesenyi* Ferenc professzortól kapott
válaszok alapján írta meg.

Vadpatakszabályozással foglalkozók részére a kötet igen
sok adatot és hasznos útbaigazítást nyújt.

KÜLFÖLDI LAPSZEMLE.

ZEITSCHRIFT FÜR WELTFORSTWIRTSCHAFT. 1937. 1. sz.

Schwarz: Az éghajlati feltételek a símafenyő természetes elterjedésének hazájában, mint európai tenyésztésének útmutatói. (*Die klimatischen Bedingungen im natürlichen Verbreitungsgebiet von Pinus Strobus L. als Anbauweiser der Strobe für Europa.*) 3—11. old.

A símafenyő egyre növekedő jelentőséghez jut Európában, főleg erdőművelési előnyei és nagy fatermése következtében.

Rendszeres tenyésztését azonban több helyen különböző károsítók fellépése (*Peridermium Strobi*, *Agaricus mellus*) akadályozza. A mesterséges telepítés veszedelmeinek csökkentése céljából az eredeti termőhely és az őshonos elegyes állományok viszonyainak az ismerete szükséges, mert csak ezek biztosítása mellett lehet az Európában való tenyésztésénél sikerre számítani.

Természetes elterjedésének óriási területe igen változó éghajlati tényezőket foglal magában és az európai telepítésnél első sorban ezeket kell számításba venni. *Fejlődését leginkább a nedvességhiány gátolja* és ezért az Oroszországban a termőhely megválasztásánál különös elővigyázatra van szükség. Európa egyéb részeiben a Kárpátok és az Alpesek képviselik a símafenyő részére az optimumot. Természetes és számbajöhető mesterséges elterjedésére vonatkozólag — a klimatípusok figyelembevételével — szerző két térképet is csatol tanulmányához.

Sirakoff: Az erdeifenyő-törzsek köbtartalmának megállapítása a törzs magassága, teljes hosszának negyed részében mért átmérője és koronaszázaléka alapján. (*Inhaltsermittlung von Weisskiefernscäften aus Höhe, Durchmesser in Viertelhöhe und Kronenprozent.*) 12—28. old.

Szerző — az egyszerű törzsköbözési eljárások kikutatására irányuló munka keretében — a különböző törzs- és koronaszázalék-osztályok számára gyakorlati úton megállapított valódi alakszám közép értékeinek görbéit teszi vizsgálat tárgyává. Arra az érdekes megállapításra jut, hogy a valódi alakszám átlagértékeinek görbéi az erdeifenyő-törzseknél, különböző vastagság mellett is, határozott konvergenciát mutatnak a negyedmagasság táján. Így tehát a negyedmagasságot olyan alapnak lehet elfogadni, amelyből a valódi alakszám kiszámítható.

A vizsgálatoknál azonban el kell különíteni a kéreggel mért és kéregtelen törzseket és számításba kell venni a koronaszázalékot is.

A törzs-negyed részére vonatkozó alakszám ($f_{1/4}$) a korona-százaléknak a függvénye, amely gondosan ápoltt állományokban átlagosan 33%, úgyhogy átlagosan $f_{1/4} = 2/3$, a kérges és $f_{1/4} = 0.70$ a lekérgelt törzseknel.

Fentiek alapján egy-egy törzs köbtartalma az alábbi képletből számítható ki:

$v = 2/3 \cdot g_{1/4} \cdot h$, illetőleg $v = 0.70 \cdot g_{1/4} \cdot h$, ahol $g_{1/4}$ a negyedmagasságban mért körlap területét, h pedig a törzs magasságát jelenti.

Dr. Tomasovszky I.

CENTRALBLATT FÜR DAS GESAMTE FORSTWESEN. 1937. XII. sz.

Hafner: A szálfa vonatásánál fellépő ellenállás meghatározása. (Versuche zur Feststellung der Widerstandszahlen beim Schleifen von Blochholz auf Streifwegen.) 300—311. old.

Szerző törökországi erdőtermelésekkel kapcsolatosan végezte vizsgálatait, amelyek azért érdemelnek figyelmet, mert olyan külterjesebb viszonyokra vonatkoznak, amilyeneket feltáratlan erdővidékeken Középeurópában is találunk. Ahol pedig drága szállítóberendezések építése nem gazdaságos, a vontató utak igen jó szolgálatot tesznek.

A kísérletek bükk- és lucfenyő-hasábbal, illetőleg -doronggal ászkolt vontató-utakra terjedtek ki, amelyeknél az ászokfákat egymástól 80 és 160 cm távolságban, illetőleg szorosan egymás mellé fektették le.

Vontatási próbákhoz különböző hosszúságú és vastagságú kérges és lekérgelt lucfenyő-törzseket használtak, amelyeket 2—3 ember húzott egy kötél segítségével. A szükséges vontató erő nagyságát a tartókapocs és kötél közé iktatott rúgós *dinamó-méter* által rajzolt diagrammok alapján számította ki szerző, amelyek a különböző anyagból különféleképpen elkészített pályára, valamint a lekérgelt és kérges törzsek vontatására vonatkozólag igen jellemző hullámvonalakat szolgáltatottak.

Szerző eredményeit 4 táblázatban foglalta össze, amelyeket valóban hasznos útmutatásoknak tekinthetünk. A gazdaságosság követelményei ugyanis a vontató utak építésénél is érvényesítendőek és ezért lehetőség szerint a rendelkezésre álló vontatóerő alapján kell a pálya esés-viszonyait megszabni és a vontatóút kiképzése felől dönteni. Érdekes eredménye pl. szerző vizsgálatainak az a megállapítás, hogy a fellépő súrlódás nem csökken számottevő mértékben az ászokfa sűrűségének növelésével, ha a szálfa legáltalább 2 ászokfán fekszik állandóan.

Schönwiese: Néhány megfigyelés a *Coleophora laricella* Hb. fellépésére és elődjéire vonatkozólag. (Einige Beobachtungen über das Auftreten und den Parasiten-Befall der Lärchenminiermotte.) 312—316. old.

A vörösfenyő tűinek pusztulását okozó *Coleophora*-ról — csekélyebb jelentősége miatt — nem sok adat áll rendelkezésünkre és így szerzőnek a károsító parazitáira vonatkozó megfigyelései különös érdeklődésre tarthatnak számot.

ÖSTERREICHISCHE VIERTELJAHRESSCHRIFT FÜR FORSTWESEN.
1937. IV. sz.

Locker: Az Ausztriai Birodalmi Erdészeti Egyesület 10 éve. (10 Jahre Österreichischer Reichsforstverein.) 187—232. old.

Az 1852-ben alakult régi osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület a Monarchia összeomlása következtében elvesztette tulajképeni talaját és így szükségessé vált a mai Ausztria egyes tartományaiiban működő vidéki erdészeti egyesületeknek egy központi csúcs-szervezetben való egyesítése.

Ez 1926-ban meg is történt, amikor az új egyesület kegyeletből a réginek, mint jogelődjének nevét vette fel és első elnökéül a régi egyesület utolsó vezetőjét *Leeder* udvari tanácsost választotta meg.

Szerző a 10 éves *multra* visszatekintő krónikában az évi közgyűlések tárgyalási anyagát, a hozott határozatokat és az erdőgazdaság terén elért eredményeket ismerteti.

Feistmantel: Javaslat az osztrák erdőgazdaság célszerű be rendezésére az 1837. évből. (Ein Vorschlag zur zweckmässigen Einrichtung des österreichischen Forstwesens aus dem Jahre 1837.) 233—260. old.

Szerző, mint a nagynevű selmecebányai erdész-tanárnak lovag *Feistmantel* Rudolfnak unokája, nagyatyjának azt a beadványát közli szószerint, amelyet 1837-ben terjesztett V. Ferdinánd császár elé.

Az akkori idők centralisztikus törekvéseire való tekintettel nem csodálhatjuk, hogy *Feistmantel* egy egységes Habsburg-birodalom számára készítette tervezetét.

A politikai szempontok nála valóban mellékeseek lehettek, hiszen minden fáradozása oda irányult, hogy az erdőgazdaságot kiemelje akkori elnyomott helyzetéből. Az állam az óriási túlsúlyt képviselő kincstári erdőket t. i. csak a bányászathoz szükséges faanyagot szolgáltató melléküzem gyanánt kezelte.

Ha a javaslat nagyobb részét ma már túlhaladottnak is kell tekinteni, elvitathatatlan érdeme *Feistmantel*nek, hogy ő

volt az első, aki 100 évvel ezelőtt az erdőgazdaság önállóságáért síkra szállt s a kormányzat keretén belül egy *külön erdészeti osztály* létesítését kívánta megfelelő szakemberek vezetése alatt.

Ehrlich: Erdő- és fagazdaságunk helyzete. (Die Lage unserer Forst- und Holzwirtschaft.) 261—267. old.

Az Österreichischer Reichsforstverein 1937. évi közgyűlésén elhangzott előadás, amelyről lapunk októberi füzetében már megemlékeztünk.

Szerző könyörtelen élességgel bírálja a mai osztrák rendalkotmányt, amely az erdőgazdaságot sehol sem engedi szóhoz jutni. Ennek természetes következménye, hogy a nehéz gazdasági viszonyokból folyó bajok orvoslására a törvényhozáson belül nem nyílik lehetőség, ami viszont az erdőbirtokosok növekvő eladósodását, az erdők pusztulását és az értékesítési lehetőségek romlását vonja maga után.

A kivezető út egyedül az lenne, ha az erdőgazdaság az őt megillető érdekképviselőhöz juthatna a törvényhozásban. A minisztérium keretein belül pedig az *erdészet önállóságát* legalább egy külön osztályban való csoportosítással kellene kifejezésre juttatni és az *egy államtitkár vezetése alá rendelő osztály összes tisztviselői szakemberekből lennének kiválogatandók.*

Christian: Erdőfelvételek Ausztriában. (Waldstandsaufnahmen in Österreich.) 267—276. old.

1936 decemberében az osztrák mező- és erdőgazdasági minisztérium az összes erdészeti érdekképviselők és állami szervek bevonásával egy értekezletet hívott egybe, amelynek célja a termelés és értékesítés kérdéseinek szabályozása volt. Ez az értekezlet mindjárt első ülésén leszögezte, hogy az ország fakészletének pontos ismerete nélkül, tehát *kellő statisztikai adatok híján, a gazdaság szabályozásáról szó sem lehet.*

Ezért saját kebelében egy statisztikai szakosztályt alakított, amelynek célja az egész ország területére kiterjedő erdőfelvételi munkálatokra vonatkozó részletes tervek elkészítése volt.

A szakosztály feladatának rövidesen meg is felelt és javaslatait az értekezlet elé terjesztette, amely azokat — a pénzügyi fedezetre vonatkozó szakasz kivételével — teljes egészében magévá is tette.

A helyzet tehát jelenleg az, hogy a nagy munkához minden készen áll, pusztán a megfelelő költségek biztosításáról kell még gondoskodni.

Ez azonban nem csekély probléma, mert szerző becslése szerint — aki tanulmányában részletesen ismerteti a követendő eljárásokat — összesen kb. 6—7 millió Schillingre lenne szükség.

Ha a tervbe vett munka elvégzése 5 évet vesz igénybe, akkor is mintegy évi 1.2—1.5 millió Schilling kiadással kell számolni, ami az államháztartásra a jelenlegi viszonyok között nem csekély megterhelést jelent.

SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT FÜR FORSTWESEN 1937. 11—12. sz.

Leibundgut: Erdészeti tanulmányút Nyugatfranciaországba. (Forstliche Studienreise nach Westfrankreich.) 281—298. old.

A kormány által rendezett kiránduláson meglátogatott vidék geológiai, erdészeti és gazdasági viszonyait ismerteti, amelyek a svájci szakemberek számára főleg azért voltak érdekesek, mert virágzó tölgyerdő-gazdaságokat mutattak be. Olyanokat, amelyekhez hasonlók valamikor Svájcban is találhatóak voltak, amíg a nagyobb jövedelemre való egyoldalú törekvés a fenyőt nem kényszerítette a helyükre.

Ma Svájcban is mindinkább az a nézet jut uralomra, hogy a tölgyet ismét vissza kell juttatni régi nagyobb szerepéhez.

Haefeli: A svájci hó- és lavinakutató bizottság jelentése 1934—1937. évi működéséről. (Tätigkeitsbericht 1934—1937 der Schweiz. Kommission für Schnee- und Lawinenforschung, Station Davos-Weissfluhjoch.) 305—320. old.

A kitűnő fényképekkel és grafikonokkal megvilágított tanulmány a magashegységi erdőgazdaság számára igen sok érdekes részletet tartalmaz, de miután bennünket közelebbről nem érint, bővebben nem foglalkozhatunk vele.

WIENER ALLGEMEINE FORST- UND JAGD-ZEITUNG, 1937. 50—53. sz.

Wappes: A Német Erdészeti Egyesület közgyűlése. (Hauptversammlung des Deutschen Forstvereines in Freiburg/i Br.) 223—225. old.

A nagyszámú külföldi szakember részvételével lezajlott gyűlés történetét és a keretében tartott előadások rövid kivonatát adja.

Götze: Hogyan viselkedik a vad a vér-szimattal szemben. (Wie verhält sich das Wild gegenüber der Schweiswitterung?) 225. old.

A vadászok adatai látszólag ellentmondók.

Ezt szerző saját megfigyelései alapján úgy magyarázza, hogy a szarvas és őz csak a már oszlásnak induló vértől riadnak meg, a frisstől ellenben nem, mert ehhez a maguk verekedései során is hozászkodnak.

A vaddisznót, amely nem veti meg a dögöt sem, nemcsak hogy nem riasztja, hanem valósággal vonzza a vérszimat.

Handel-Mazetti: Erdőgazdaság és háborús gazdálkodás. (Forstwirtschaft und Kriegswirtschaft.) 229—230. és 234—236. old.

A háborús felkészültséghez — a katonai rendszabályokon kívül — a hadviseléshez, valamint az ország lakosságának létfenntartásához szükséges nyersanyagforrások biztosítása is hozzátartozik, mert háborút el lehet veszteni gazdasági fronton is, amint ezt éppen a világháború igazolta.

A nyersanyag-ellátás megszervezésének ki kell terjednie: 1. a fokozott termelésre, 2. pótanyagok igénybevételére, 3. a készletek felhalmozására, 4. leggazdaságosabb felhasználására és 5. a meg nem fogyatkozó erőforrások (vizi erő) minél nagyobb mértékű szolgálatba-állítására.

A fa ősidők óta nemcsak az emberi kultúrának, hanem a hadviselésnek is egyik legfontosabb nyersanyaga, amelynek révén az ó- és középkori hajós népek világhatalmi szerephez jutottak.

Szerző igen érdekes tanulmányában sorra veszi a világháborúban résztvevő nagy nemzetek háborús fagzaldálkodását és teljes áttekintést ad azokról az intézkedésekről, amelyeket Angol-, Francia- és Olaszország — éppen a háborús tanulságok alapján — erdőgazdaságuk fejlesztése és ezzel kapcsolatosan a háborús szükségletek kielégítése céljából életbeléptettek (az erdészet katonai megszervezése, a fagáznak motorok hajtására való felhasználása, nagyarányú erdőtelepítések, stb.).

Ausztria helyzetét — annak ellenére, hogy erdősültsége 37%, igen aggályosnak minősíti. A gazdasági válsággal (kiviteli akadályok!) járó bizonytalanság, az erdőbirtokosok eladósodása folytán óriási mérveket öltő túlhasználatok, (amelyeknek összes fatömegét a magánerdőbirtokokon 40 millió m³-re teszi, ami kb. az évi növedék ötszörösével egyenlő), valamint az óriási erdősítési hátralék (ami körülbelül ismét 500.000 m³ növedék-vesztést jelent), végül pedig az erdőtisztek számának csökkenése és a külterjes gazdálkodás következtében az ország odajutott, hogy okszerű gazdálkodásról alig lehet beszélni.

Bauer: Az osztrák vadászati jog egységesítése. (Zur Angleichung der österreichischen Jagdgesetzgebung.) 233—234. old.

Ausztria tagállamaiban egymástól meglehetősen elütő vadászati törvények vannak érvényben. Miután ez kétségtelenül sok hátrányának a forrása, a mező- és erdőgazdasági minisztérium még a múlt év folyamán az összes tagállamok kiküldötteiből, az erdészeti és vadászati érdekképviselők megbízottaiból egy

bizottságot alakított, amelynek feladata egy egységes vadászati törvénytervezet megalkotása volt.

A bizottság a készülő törvény első fejezetét („A vadászati jog és gyakorlása“) már a múlt évben le is tárgyalta és f. év januárjában ül ismét össze, hogy a további fejezetekben **határozzon**.

Munkájának különös figyelmet szentel *a vadászatiasság fogalmának tisztázására, az erdő- és mezőgazdaság igényeinek szemeltartására, a kiméleti területek, a lelövési engedélyek, stb. körüli kérdések szabályozására.*

JOURNAL OF FORESTRY. 1937. 11—12. sz.

Előadás-sorozat a víztároló területek kezeléséről. (Watershed management symposium.) Az Amerikai Erdészeti Egyesület az 1937. év nyarán Denverben tartott gyűlésén főképen a vízgazdálkodásnak egyre nagyobb jelentőséget nyerő kérdésével foglalkozott.

Lory: „Vízgyűjtő területek kezelésének gazdasági és szociális értéke“ (The economic and social value of watershed management) címen tartott előadásában (992—997. old.) az általánosan ismert szempontokat statisztikai adatokkal világította meg, kimutatván, hogy 1,000.000 dollár értékű víznek helyes elosztásával és felhasználásával 14—40 millió értékű termés-többlet biztosítható.

Baily: „Az erózió új korszaka“ (A new epicycle of erosion) című tanulmányában (997—1005 old.) a Sziklás Hegységben tapasztalható kopárosodási jelenségekkel foglalkozik, amelyeket élesen elkülönítendőnek tart a víznek a történelem előtti időben végzett munkájától, miután az újabb jelenségek főleg emberi beavatkozásnak a következményei.

Hart: „A csapadék és vízfelesleg viszonya a tengerszintfeletti magassághoz“ (Precipitation and run-off in relation to altitude in the Rocky Mountain region) cím alatt (1005—1010 old.) a Sziklás Hegység vidékére vonatkozólag három táblázattal igazolja, hogy a tengerszintfeletti magassággal nemcsak a csapadék mennyisége, hanem annak a talaj és a növényzet által közvetlenül fel nem vett, *szabadon elfolyó* része (*run-off*) is növekszik. Hat grafikonban mutatja be a különböző magasságban fekvő megfigyelő állomásokon nyert adatok alapján a több évi átlagos csapadéknak, illetőleg elfolyó vízmennyiségnek a magasság szerinti változását, továbbá egy területre vonatkozóan az évi, illetőleg havi átlag-adatokat.

Ugyanezzel a tárggyal még az alábbi 5 közlemény foglalkozik:

Kiltredge: A növényzet mint a vízvesztést és -tárolást befolyásoló tényező. (Natural vegetation as a factor in the losses and yields of water.) 1011—1015. old.

A lehulló csapadéknak egy részét a fák koronái szívják be (intercepció), jelentős része elpárolog közvetlenül a növényzetről (transpiráció), vagy a talajból (evaporáció). Szerző ezeknek a vízmennyiségeknek általános és egymáshoz viszonyított nagyságát vizsgálva, arra a megállapításra jut, hogy pontos adatok ezidőszerint — a sok kísérlet dacára — nem állanak az erdőszet rendelkezésére, holott az erdő fejlődése és a várható fatermés becslése szempontjából igen kívánatos volna ezeknek a nyilvánvalóan igen súlyosan latbaeső körülményeknek a tisztázása.

Horton: A folyók táplálásának állandósítása vízrajzi szempontból. (Hydrologic aspects of the problem of stabilizing stream flow.) 1015—1027. old.

A folyók természetes vízszabályozása szempontjából csak az a csapadékmennyiség jön számításba, amely a talaj felső rétegein keresztülhatolva, az altalajvízig ér, miután a növényzet által közvetlenül felvett és az elpárolgás következtében veszendőbe menő vízmennyiségtől el kell tekinteni.

A helyes vízgazdálkodás legfőbb törekvésének a felszínen elfolyó vízmennyiség csökkentésére kell irányulnia. Hogy ebben az erdőnek milyen óriási szerepe van, közismert.

A régebbi állásponttal szemben, amely a víztárolást pusztán műszaki alapon kívánta megoldani, ma mindjobban előtérbe lépnek a *gazdasági rendszabályok*. Ezek között kétségtelenül az erdőnek van a legnagyobb szerepe. Az eljárásnak t. i. a *talaj által felvehető vízmennyiséget kell növelnie*, amely négyféleképpen történhetik: 1. a talaj víztároló-képességének növelésével (a morzsalékos szerkezet helyreállítása által a talaj megmunkálása útján), 2. a természetes talajmélyedésekben tároló víz mennyiségének növelésével (barázdák, árkok vonása), 3. a felületen elfolyó vízmennyiség csökkentésével (a lejtő enyhítése és a víz útjának meghosszabbítása által) és végül 4. fűnemű vagy egyéb, szoros záródásban álló növényzet telepítésével.

A szerző, nagyon érdekes fejtegetések során, a talaj víztartó-képességének növekedésével arányosan elnyelt vízmennyiségre vonatkozó adatokat állítja szembe három grafikonban és négy táblázatban. Arra a végső következtetésre jut, hogy a víztárolásnak végtelenül bonyolult részletkérdései további vizsgálatokat kívánnak és nem ajánlatos olyan rendszabályoknak az alkalmazása, amelyek gazdaságosság szempontjából esetleg nem hozzák meg a várt eredményt.

Forsling: A folyók vízmennyiségének állandósítása az erdész szempontjából. (Stabilizing streamflow as viewed by a forester.) 1028—1032. old.

A folyók alsó szakaszain életbeléptetett műszaki intézkedések nem elegendők az egyenlőtlen vízszolgáltatásból származó hátrányok kiküszöbölésére, mert: 1. nem nyújtanak védelmet a felső szakasz és a mellékfolyók vidékének, 2. nem teszik lehetővé a vízmennyiség célszerű elosztását és 3. nem védik meg a talajt. Miután az árvízveszedelmeknek elsősorban a vízgyűjtő területeken üzött helytelen gazdálkodás az oka, a bajok orvoslását itt kell kezdeni. A legalkalmasabb mód kétségtelenül a növényzet segítségének igénybevétele, ami a csapadék gyors lefolyását megakadályozza és növeli a talaj vízelnyelőképességét.

Szerző néhány meggyőző adattal világítja meg álláspontja helyességét. Az egyik amerikai megfigyelő-állomás adatai szerint a kopár legelőről hasznosítás nélkül lefolyó vízmennyiség 19-szerese, az elhanyagolt mezőgazdasági területről lefolyó vízé pedig 9-szerese volt annak a vízmennyiségnek, ami egy közepes jókarban lévő erdő talajáról folyik el a nyári záporok alkalmával.

Tekintettel a kérdés óriási jelentőségére, kívánatosnak tartja, hogy minél több területen huzamosabb időn keresztül pontos adatok gyűjtessenek.

Parshall: A párolgás által előálló vízvesztés mérése laboratóriumban. (Laboratory measurement of evapo-transpiration losses.) 1033—40. old.

A növényzet, illetőleg a talaj által elpárologtatott víz mennyiség mérésére vonatkozó régebbi és újabb módszereket ismereti és a nyert adatokat táblázatokba foglalva hasonlítja össze. A kísérleteket Amerikában főleg mezőgazdasági növényekkel végzik és szerző hangsúlyozza, hogy a *laboratóriumban nyert adatok általában magasabbak*, mint az elpárolgás mértéke természetes körülmények között.

Lowdermilk: Okszerű földművelés a kimosás és árvíz veszélyeinek elhárítására. (Land use patterns in erosion and flood control.) 1040—1055. old.

Amerika 300 millió ha-nyi termőterületéből mintegy 30 millió ha-t tett tönkre a rablógazdálkodás és körülbelül ugyanannyit fenyeget még hasonló veszély, főleg az erdők letarolása következtében.

Szerző ennek a kérdésnek egyik legismertebb szaktekintélye hazájában és teljes képet ad nemcsak a jelenlegi helyzetről, hanem a jövő feladatairól is, amelyeknek célja a pusztulás meg-

állítására és ezáltal a földműveléssel foglalkozó népréteg gazdasági helyzetének javítása.

Több táblázattal és fényképpel igazolja azt az állítását, hogy a mezőgazdaság számára a teljesen sík és enyhe lejtőjű területeket kell igénybe venni és meredekebb lejtőkön akkor sem tanácsos az erdőgazdaságról más művelési ágra áttérni, ha annak talaja szántónak, legelőnek egyébként megfelelő is lenne.

*

Ebner: Indítvány egy nemzetközi erdészeti akadémia létesítésére. (Suggestions for the foundation of an International Academy of Forestry.) 1085—1087. old.

Idegen államokban tanuló külföldi diákoknak sok nehézséggel kell megküzdeniük különösen akkor, ha rövid idő alatt akarnak megismerkedni az illető állam erdészeti viszonyaival. Az ilyen „keresztmetszet“-hez úgy juthatnának el legkönnyebben, ha a kormány intézményesen biztosítaná a külföldiek számára az adatok beszerzésének lehetőségét.

Szerző hazája, az erdőgazdaságilag igen jelentékeny szerepet játszó Bajorország számára egy látszólag igen egyszerű megoldást ajánl.

A régi „Burschenschaft“-ok megszűnével, ezek egyikének székháza a nemzetközi erdészeti akadémia számára lenne berendezendő, ami mindössze 10.000 márka befektetést igényelne.

Chapman: Erdőgazdaság és demokrácia. (Forestry in a democracy.) 1088—1094. old.

Szabbeli értékekre nézve semmi sem olyan veszélyes, mint ha azok elbírálásánál faji, vallási, vagy politikai szempontok érvényesülnek. Ezek között is talán a politika jelenti a legnagyobb hátrányt.

Szerző keserűen panaszolja, hogy az Amerikai Erdészek Egyesületének belső életét is kikezdte a politikai izgatás, holott az eredményes munka és a békés fejlődés előfeltétele a szakszempontok maradéktalan érvényesítése.

Panshin: Különleges munkaterületek az erdőgazdaságban. (Why not more specialization in forestry?) 1095—1098. old.

Az Amerikai Erdészek Egyesületébe való felvétel feltétele — amint ezt már lapunkban szóváltattuk — az erdészeti képzés megfelelő igazolása.

Az amerikai főiskolákon azonban az erdészeti tudományokat még csak megközelítőleg sem tanítják azonos alapokon és így, bár számukra érthetetlenül, de az ottani viszonyok alapján

joggal merülhet fel újból és újból az a kérdés, hogy hát mi is tulajdonképpen az erdészet.

Szerző azt a nézetet vallja, hogy az erdőművelést, -védelmet és erdőrendezést nem szabad előjogokkal felruházni az erdőhasználattal szemben, mert az amerikai erdőgazdaság 80%-a magánkézben van és mint a nemzet vagyonának egyike legjelentősebb forrása, magas igényeket támaszt az észszerű kihasználás szempontjából.

Ezért „erdészeknek“ kell tekinteni a főleg erdőkitermeléssel foglalkozó diplomásokat is és nem szabad előlük elzárni az Egyesületbe való felvétel lehetőségét.

Reynolds és Pierson: Az amerikai műfatermelés 1801—1935-ig. (The aggregate cut of American lumber, 1801—1935.) 1099—1101. old.

A 134 évet felölelő időszakra vonatkozólag fafajonként és országonként 4 táblázatban ad teljes áttekintést.

Jahn: A hulladékfa vegyi feldolgozásának tudománya és fejlesztése. (Research and developments in the chemical utilization of waste wood.) 1102—1105. old.

Köztudomású, hogy az amerikai termelés óriási veszteséggel dolgozik, mert a valamikor kimeríthetetlennek látszó erdőségekben hozzászokott a pazarláshoz.

Hodgson adatai szerint a Washington és Oregon államokban levő douglas-fenyőállományok kitermelésénél és fűrészüzemi feldolgozásánál *átlag 58.3% a veszteség!*

A vegyi feldolgozás (cellulóze, papír, rostok, textilanyag, tannin, savak, szén, olajok stb.) lehetőségeit felsorolva, szerző arra a megállapításra jut, hogy bár a fatest szubmikroszkopikus elemeinek egyre bővülő ismerete alapján a rost- és kolloidkémia szinte beláthatatlan területet nyitnak meg a vegyi feldolgozás számára, *elsősorban mégis az erdőművi megmunkálásnál előállott veszteségek csökkentésére kell — az eljárások tökéletesítése által — törekedni.*

Wilde: Újabb eredmények a kénsavnak a gombabetegségek leküzdésére vonatkozó alkalmazhatóságáról. (Recent findings pertaining to the use of sulfuric acid for the control of damping-off disease.) 1106—1110. old.

A csemetekertek talajában élő és a fiatal csemeték soraiban nagy pusztítást végző gombák ellen Amerikában régi idők óta használják a talajnak kénsavval való fertőtlenítését. Miután

azonban ez az eljárás meglehetősen ötletszerűen történik, Wisconsin állam mezőgazdasági kísérleti intézetének keretén belül szerző beható tanulmányokat folytatott a kérdés alapos tisztázása céljából. Mert kétségtelen, hogy: 1. a sav túlságos töménysége ártalmas a csemetére, 2. nagyon gyenge oldat csak a gombák ellenségeit öli meg és ezáltal a növeli a veszélyt, 3. túlkevés oldat csak helyenként fertőtleníti, 4. túlsok pedig csökkenti a talaj termékenységét.

A vizsgálat részletes eredményeit 3 táblázat mutatja. Ezekből megtudjuk, hogy általában legmegfelelőbb a 2%-os oldat, a mennyiséget illetően pedig 10 m²-kint 30—35 liternyi folyadékot kell felhasználni.

A talaj minősége és vegyi összetétele a kérdés elbírálásánál természetesen a legfontosabb tényező és az amúgyis savanyú kémhatású talajból a fertőtlenítés után a fölös savmennyiséget többszöri kimosással kell eltávolítani.

Szerző erre vonatkozólag is pontos útmutatással szolgál, sőt a kénsavas kezelésnek a talaj termékenységére való hatását is megvilágítja adataival.

Cromie: Az erdészeti természetvédelem egyszerűbb módjai. (Simpler methods of forest landscaping.) 1129—1133. old.

Az ismert fontosabb szempontok felsorolása (a természetes tájkép fenntartása stb.) mellett, mint erdészeti részletmunkát, különösen az örökzöld növényzet védelmét, erdőkön átvezető utak mellékének tetszetős arboretum-szerű kiképzését, célszerű vadbúvóhelyek létesítését, szép kilátást nyújtó helyek megközelítésének megkönnyítését, ritka fa- és eszerjefajok védelmét, a tisztások fenntartását, a kimosás veszélyének kitett helyek megkötését stb. ajánlja erdésztársai figyelmébe.

REVUE DES EAUX ET FORÊTS. 1937. 9—10. sz.

Barbey: Az Abies Pinsapo a Földközitenger-melléki erdőkben. (Le pinsapo au service de la forêt méditerranéenne.) 785—788. old.

A gyakran előforduló erdőtüzek ellen egyes Földközi-tenger-vidéki fenyvesekben *Abies Pinsapo* csoportoknak megtelepítésével próbálkoztak védekezni, még pedig a tapasztalat szerint elég szép sikerrel. Szerző ezt különösen a tűzveszélynek annyiszor kitett délfranciaországi *Pinus maritima* állományokban látta igazoltnak.

Buffault: Hozzászólás a vörösfenyő kérdéséhez. (Au sujet du mélèze.) 795—803. old.

A szakirodalom mind gyakrabban keresi az okát annak, hogy a vörösfenyőállományok miért vannak csökkenőben. Szerző különösen *Schaeffer* és *Martin* francia, valamint *Fenaroli* és *Sala* olasz szerzőknek ebben a tárgyban írt munkáit magyarázza és egészíti ki a maga megjegyzéseivel. Fontosabb végső megállapításai a következők: 1. Az erdőtenyészet felső határa s így a vörösfenyő tenyészetének zónája is elsősorban az emberi beavatkozások (legeltetés, erdei tüzek stb.) következtéseképpen szállott lejjebb. 2. Nem vehető igazoltan, hogy a luc-, jegenye-, erdei- vagy fekete-fenyő-állományok mind megerősödnek s bizonyos sűrűséget érnek, teljesen elnyomják és kiszorítanak a bennük elszórtan előforduló vörösfenyőt. 3. A tenyészet felső határának tájékán levő kopárok befásításánál a vörösfenyő szerepe a legjelentősebb.

JOURNAL FORESTIER SUISSE. 1937. 12. sz.

Petitmermet: Svájenak a kopárfásítás és felújítás érdekében folytatott erdőgazdaság-politikája. (Exposé sur la politique forestière suivie en Suisse dans la question des reboisements.) 253—259. old.

A régebbi eljárás hibái a következők voltak: 1. az erdei vetőmagnak megbízható helyről való beszerzésére nem gondoltak; 2. a talaj megfelelő előkészítését legtöbbször elmulasztották; 3. az erdő tenyészeti határánál feljebb is erdősítettek.

A káros következményeken sokat okult az államerdészet s az utóbbi 15 év alatt végzett munkálatoknál ezeket a hibákat már teljesen kiküszöbölték. Törvényes rendelkezések gondoskodnak újabban arról, hogy a munkálatok szakszerű elvégzéséhez a szükséges hitel rendelkezésre álljon. [Szerző ugyanezt a tanulmányát előadás alakjában a Budapesten 1936. év őszén tartott II. Nemzetközi Erdőgazdasági kongresszuson is bemutatta. Részletesebben lásd az O. E. E.-nél is beszerezhető Kongresszusi Iratok II. kötetének 278—286. oldalán.]

REVISTA PĂDURILOR. 1937. 11. sz.

Sburlan: Vasúti talpfáknak kézzel és géperővel való készítése az erdőben. (Prelucrarea manuală și mecanică a travelselor în pădure.) 1093—1114. old.

Romániának talpfakivitele ugyan jelentéktelen, de az ország rendes nyomtávú vasútainak évi szükséglete egymaga is meghaladja a 2 millió db-ot. Ennek a mennyiségnek mintegy $\frac{3}{4}$ részét tölgyből készítik s csak $\frac{1}{4}$ részét bükkfából.

A régóta szokásos eljárás szerint úgyszólván ezt az egész mennyiséget az erdön, kézierővel, bárdolással készítik, amihez nagy gyakorlattal bíró szakmunkások kellenek. Munkájuk fáradtságos, sok erőfeszítést kíván s mégis kevés jövedelmet biztosít. A faanyag is igen nagy része — mintegy 35—40% — kerül a hulladékba.

Szerző javítani óhajtván a helyzetet, azt ajánlja, hogy a kézierő géppel helyettesítsék. Sorba vizsgálja s részletesen leírja a számba jöhető, az erdőbe, a helyszínre vihető valamennyi famegmunkáló gépet, főként a kör- és szalagfűrészek különböző fajtáit. Végső következtetésként a romániai viszonyokat is figyelembe véve, a következőket javasolja:

a) Mérsékeltőbb mennyiségű talpfa előállításához az ú. n. „Simplex“ fűrészelt kell használni. Ez fatörzsre is felszerelhető és 7—10 lóerős motorral hajtható. Budapesten is beszerezhető.

b) Nagyobb mennyiség előállításához legajánlatosabb a „Guillet et fils“ féle francia eredetű szalagfűrész.

A cikk szövegét igen jól sikerült fényképek és rajzok egészítik ki.

Drámbă: A fa a párisi nemzetközi művészeti és műszaki kiállításon. (Lemnul la expoziția internațională de artă și tehnică din Paris.) 1115—1129. old.

Részletesen ismerteti azokat, az 1937. évi párisi világkiállításon bemutatott, művészi és műszakilag is nagyértékű alkotásokat, amelyek a fának rendkívüli sokféle alkalmazhatóságát bizonyítják. A kiállításnak ez a része nagyon gazdag volt, minden eddigit felülmúlt. Szerző a következő teljesen fából készült műalkotásokat írja le és mutatja be szövegközi fényképekkel: 1. A „Place de l'Alma“-n a főbejárat monumentális kapuját, amely hatalmas méreteivel s nagyszerűségével minden külföldi építész és művészt bámulatba ejtett; 2. a „Palais du Bois“-t (Fapalota), amelyben a fa felhasználását tárgyaló nemzetközi kongresszust tartották s amely maga bizonyítja legjobban a fa sokoldalú alkalmazhatóságát; 3. az „Auberge de la Junesse“-t (Az ifjúság vendéglője) és 4. a „Foyer communal“-t (Falusi otthon); a két utóbbi a legszebb példája az olyan építkezésnek, mely az egyszerűt a kényelmessel egyesíti.

Demetrescu: A román erdőtvény 13. szakaszának értelme. (Despre sensul art. 13. al. g. din Codul nostru silvic în vigoare.) 1130—1135. old.

A román erdőtvény az erdőirtásnak teljes és viszonylagos tilalmát ismeri. Szerző utóbbira vonatkozólag fejtegeti a törvény akaratát.

Erdővédelem (Protecția pădurilor). 1141—1166. old.

A lap szerkesztőségének kérésére öt cikk szól hozzá ehhez az „Időszerű kérdés”-hez

Eliescu azt ajánlja: az állami erdőtisztek rendszeres megfigyelések alapján gyűjtsék össze az adatokat arra nézve, hogy milyen erdővédelmi intézkedések a legszükségesebbek.

Georgescu szerint az erdőművelési munkálatokat úgy kell végezni, hogy azok egyúttal erdővédelmi célokat is szolgáljanak.

Páll fényképekben mutatja be a resicai részvénytársasági uradalomban alkalmazott berendezéseket, (határjeleket, táblákat, kerítéseket, közelítő berendezéseket stb.), amelyek az erdőt az ember és az állatok károsításai ellen hatásosan megvédik.

Demetrescu élesen elhatárolja az erdőrendészet és -felügyelet körébe tartozó teendőket az erdő védelméhez tartozóktól.

Ene azt követeli, hogy az erdőgondnokságokat szereljék fel bizonyos gyakorlati célokat szolgáló erdővédelmi berendezésekkel és eszközökkel.

ČESKOSLOVENSKÝ LES. 1937. 32—36. sz.

Linhart: Az erdei szállítás békében és háborúban. (Lesni dopravnitzvi v miru a ve válece.) 265—267. old.

Nemzetvédelmi szempontból foglalkozik az erdei szállítással kapcsolatosan az erdei utaknak és vasutaknak békében és háborús viszonyok között való fontosságával.

A békében épült erdei utak és vasutak, tekintettel arra, hogy főleg erdei termékek szállítására készültek, nagyobb tömegek gyors és üzembiztos továbbítására *nem alkalmasak*.

Az erdei utak azért, mert csak egyirányú forgalmat tudnak lebonyolítani, nincs szilárd alapjuk, a vadpatakok romboló hatásának nem tudnak ellentállni és műtárgyaik is csak minimális terhelést bírnak el.

Az erdei vasutak pedig azért, mert helyi jelentőségűek, kötött pályájuk van, ritkán csatlakoznak a fővonalakhoz, üzemi rongálódások esetén pedig a hibák kijavítása nehézkes és hosszadalmas.

Fenti okok miatt a békében épült erdei utak és vasutak a mai kor hadászati követelményeinek nem felelnek meg, miértis a jövőben olyan szállító eszközöket kellene az erdei szállításokhoz választani, amelyek szállítóképesség és mozgékonyság szempontjából csaknem egyenlő értékűek az erdei vasutakkal.

Legalkalmasabb megoldás a motorikus erővel való szállítás (automobil) lenne, ez a mód azonban az erdei utaknak megfelelő kiépítését kívánja.

Ambros; Az apáca lepke leküzdése biológiai alapon Dyk professor szerint. (Kontrola mnišky na biol. podkladě podle professora Dyka.) 275—279. old.

A lapunk 1937. évi XI. számában, a 978. oldalon ismertetett tanulmánnyal azonos.

Zeman: Erdeink és az állam védelme. (Naše lesy a obrana státu.) 287—289. old.

Az erdőknek az állam védelme szempontjából való fontosságát hangsúlyozva, szerző rámutat arra a veszélyre, amely a jövő légi-háború esetén az erdők bombázásával és felgyújtásával az államot érheti, ha a repülők ellen idejében nem tesz meg bizonyos védelmi intézkedéseket. Ebből a szempontból szükségesnek tartja egy megfelelő, egységes erdészeti tűzszolgálatnak a megszervezését.

A továbbiakban részletes javaslatot tesz a szervezés mikénti végrehajtására és a védelmi módokra vonatkozólag. Hangsúlyozza, hogy Csehszlovákiának van Európában hadszintér szempontjából legtöbb tekintetbe jöhető erdeje és ezért az államnak nem szabad megfélemlenie arról, hogy az erdők megmentése a jövő háborúban létkérdés lesz. Rendszeres előkészület nélkül a katasztrófát, melynek következményeit teljes kihatásukban ma senki sem tudja elképzelni, nem lesz képes erdei felett elhárítani.

SUMARSKI LIST. 1937. 12. sz.

Afanasijev: Express gyorsasággal létesítendő erdők. (Podizanje „ekspresnih“ šuma) 622—658. old.

Nagy gondja a jugoszláv erdészetnek, miként lehetne a kopár területeket, nevezetesen az Adriai tenger fátlan partvidékét, Dél-Szerbia s Hercegovina sziklás területeit a lehető leggyorsabban, de eredményesen beerdősíteni. Szerző részletezi a számbajöhető erdősítési eljárásokat, a gyors erdősítésre alkalmas fás növényeket és bokrokat, ismerteti a Sarajevótól 5 km távolságra levő 4 hektár terjedelmű „Sedrenik“ nevű kísérleti állomás munkáját. Itt szándékosan nagyon kedvezőtlen klímájú, szélnek kitett és geológiailag is mostoha terepen létesítették ezt a kísérleti állomást azzal a céllal, hogy az ott nevelt esemeték kelően megedződjenek, mire kiültetésre kerülnek a terméketlen Karszt-jellegű sziklás területeken.

Knežević: A hercegovinai Karszt és a boszniai erdők. (Hercegovacki krš i Bosanske šume.) 658—664. old.

Mint Hercegovinában szolgáló erdőtiszt a szomorú Karsztvidék nehezen megoldható kérdésével foglalkozik. Hercegovinának

is meg van a maga Karsztja, illetőleg úgyszólván egész Hercegovina nem egyéb, mint tiszta kopárság. Csak itt-ott borítja még erdőnek már nem is nevezhető, a legeltetéstől tönkretett gyökér- és tuskósarjakból álló bozót és ez az állapot évről-évre szomorúbblesz. S mert Hercegovinának nincs, a szomszédos Boszniának pedig bőven van fája, feleslegét átengedheti Hercegovinának. A szállítás azonban sok pénzbe kerül, de az államnak kötelessége ezt az áldozatot meghozni, ha a lakosságon segíteni kíván s Hercegovinát meg akarja menteni a teljes pusztulástól, ami föltétlenül bekövetkezik, ha mielőbb nem jön a mentő kéz. Évek hosszú során át kell tehát a szomszédos Boszniából Hercegovinát fával ellátni, amíg a kellő ápolás és szakszerű erdészeti vezetés mellett majd felnő Hercegovinában is az erdő. Nehéz kérdés. A magyar erdészetnek a jugoszláv Karszthoz viszonyítva aránylag csak kis Karszt területe volt s mégis mily fáradsággal járt ennek fel-erdősítése. Tudjuk, akik ott szolgáltunk.

Koprivnik : A jugoszláv erdőtörvényben használt „erdőbirtokos“ kifejezés helyes értelmezése. (Posednik šume u smislu našeg zakona o šumama.) 665—671. old.

Az 1929. évi jugoszláv erdőtörvény az „erdőbirtokos“ és „erdőtulajdonos“ szavakat vegyesen használja néha ugyanazon §. keretén belül is; előbbit azonban átlag kétannyiszor, mint utóbbit. Szerző felsorolja tíz pontban azokat az eseteket, amidőn e két szónak vegyes alkalmazása komplikált jogi helyzetet teremthet s arra a következtetésre jut, hogy a törvényhozás az 1929. évi erdőtörvényben mindkét szó használatánál egy és ugyanazon jogi személyt érthette és értette, mert ha ez nem így volna, akkor lehetetlen, sőt abszurd eseteket teremtene a törvény gyakorlati alkalmazása. Mindenesetre célszerű volna ezeket az ellentéteket novelláris úton tisztázni.

Stivičević: Horvátország erdei fás növényzete. (Pregled šumske vegetacije u Hrvatskoj.)

Dr. Horvát I.-nak az 1937. év folyamán megjelent ilyen című értekezését kívánja kiegészíteni. A Velebit-hegységben 1000—1400 méter magasságban t. i. a *tiszafa* is előfordul, a *szelídgesztenyét* illetően pedig *Mayr* „Castanetum“ zónájába beleillesztendőnek véleményezi a Petrova gora hegyvidéket, ahol terjedelmes, részben tölgyvel vegyes, részben elegenden állományokat is alkot a szelídgesztenye. *Stivičević*nek mindkét megfigyelését megerősíthetem azzal a kiegészítéssel, hogy a *tiszafa* nemcsak a Velebitben, hanem a Nagykapella és Kiskapella hegységekben is előfordul, sajnos, ma már csak sarjhajtás alakjában. Hajdan azonban tömegesen is előfordulhatott, mert az 1890—1905. évi horvátországi er-

dészeti szolgálatom alatt mindenfelé nyomát találtam. Pl. 1892-ben az Ogulin—Novi országút mentén fekvő Jasenak község g. k. temetőjében minden egyes síron a kereszt tiszafából volt, ami csalhatatlan jele annak, hogy a Nagykapella hegységben jelentékeny mennyiségben kellett előfordulnia, ha abból elég szép méretű sírkereszteket nyerhettek. A Kiskapellához tartozó Veliki Javornik kincstári erdőrészben egy kat. hold területen 125 db kisebb-nagyobb tiszafa-tuskót találtam erdőbecslési munkálatok alkalmával.

KÜLÖNFÉLÉK

HALALOZÁSOK.

Létay Gyula †

A régi erdész munkásgárda egy értékes tagja dőlt ki újból az élők sorából *Létay Gyula* nyugalmazott magyar királyi főerdőtanácsosnak 1937 december 22-én történt elhunytával.

Még a mult században, 1894-ben lépett az az államerdészet szolgálatába s három és fél évi kincstári szolgálat után került az akkori gyergyószentmiklósi magyar királyi erdőrendezőséghez.

Később a besztercei m. kir. erdőigazgatóságnál, majd a dévai m. kir. állami erdőhivatalnál teljesített szolgálatot, ahol eleinte a marosillyei, később a dévai m. kir. járási erdőgondnokságnak volt a vezetője.

Az összeomlás után neki is menekülnie kellett Erdélyből, amelyhez, mint annak szülöttje, élete utolsó percéig oly erősen ragaszkodott s így került előbb a Faértékesítő Hivatalhoz, majd a debreceni, később a miskolci erdőigazgatóság kerületébe. 1925-ben a szekszárdi erdőfelügyelőség vezetésével bízták meg s innen vonult 1929 szeptember végével végleges nyugalomba.

Szorgalma, pontos és lelkiismeretes kötelességteljesítése kártársai és a hivatalos körök megbecsülését biztosították részére, meleg érző szíve, változhatatlan jó kedélye és jóízű humora a szakkörökön kívül is igen sok jó barátot szereztek neki.

Egyesületünknek több, mint 3 évtizeden át volt buzgó és lelkes tagja s egyik letéteményese annak az önzetlen, megértő kollegiális szeretetnek, amelyik a régi erdészgárdát annyira áthatotta és áthatja ma is.

Az Egyesület őszinte részvétellel és megilletődéssel áldozik emlékének.

Dr. Hammersberg Géza †

Vizkereszt napján temettük el a régi erdészvilág egyik igen értékes tagját: *dr. Hammersberg Gantzstuckh* Géza ny. miniszteri tanácsos szaktársunkat.

Határozott, egyenes jelleméhez illett a 20°-os metsző hideg, a csákányokkal is alig szétvágható sírhantok keménysége.

Tudtuk, hogy nem a mai generáció gyermeke volt, de azt már alig tudjuk utólag is elképzelni, hogy fiatalos fellépése, egész megjelenése, akaratereje és munkabírása mögött — amint a szomorú gyászjelentésből kiolvassuk — 70 súlyos életév rejtőzött.

Dr. *Hammersberg G. Géza* 1867-ben Kassán született. Az akadémia elvégzése után 1889 október havában lépett — az akkori szintén nehéz idők divatja szerint, mint műszaki díjnok — a lipótvári m. kir. főerdőhivatalnál állami szolgálatba. 1892. év derekán a bustyaházi m. kir. erdőhivatalhoz, 1893-ban pedig már a m. kir. földmívelésügyi miniszterium erdészeti osztályába került.

A Budapesten töltött évek alatt állami szolgálatával párhuzamosan elvégezte a jogot, s 1898-ban jogi- és államtudományi doktorátust szerzett.

1899-ben kir. alerdőfelügyelővé nevezetett ki.

Az 1904–1906 évek alatt a budapesti kir. erdőfelügyelőségénél teljesített szolgálatot, majd 1906 októberében ismét a földmívelésügyi miniszterium erdészeti osztályába nyert beosztást, ahol azután erdőtanácsosi, főerdőtanácsosi és miniszteri tanácsosi minőségben állami szolgálatának végső időpontjáig (1924 február 1.) eredményesen működött.

1898-tól kezdve a felsőbb erdészeti közigazgatással közelebbi kapcsolatban álló jogi vonatkozású erdészeti kérdésekkel foglalkozott különös ügyszeretettel, s hosszú éveken, sőt évtizedeken keresztül az erdőrendészeti ügyek referense volt.

Munkájában bírói pártatlanság, szabatosság, igazságszeretet és fokozott törvénytisztelet jellemezte, s az e téren szerzett rendkívüli gyakorlata és előbb említett képességei juttatták el ahhoz a kitüntető szerepkörhöz, hogy a világháború előtt a Horváth Sándor-féle erdőtörvénytervezet „Erdőrendészeti áthágások“ című fejeztének kidolgozásánál közreműködhetett.

Egykori munkatársunkra különös szeretettel gondolunk vissza. Emlékünkben él nemes, abszolút nyugalma, sokszor a hüvösség álarcába öltözött páratlan jó szíve.

Sohasem felejtjük el, hogy szigorúsága mellett képes volt teljes önzetlenséggel hónapokig tartó nehéz feladatok lebonyolítását vállalni, ha szegény sorsba jutott özvegyekről vagy árvákról volt szó.

Nem volna teljes a kép, ha meg nem említenők, hogy a komoly szellemi munka után — mint sok nagy egyéniség — ő is a kézművességben lelta örömét. Elsőrendűen értett az órákhoz és fegyverszerkezetekhez, sőt mindkét iparban oly tőkélyre tett szert, hogy hivatásos óráskos és fegyvergyárosok nem egy ízben vették igénybe kiváló szaktudását.

Nyugodjék békében!

SZEMÉLYI HÍREK.

A földművelésügyi minisztérium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére a magyar királyi erdőmérnökök személyzeti létszámában *Földes* Tibor és dr. *Ajtai* Sándor magyar királyi főerdőtanácsosi címmel felruházott magyar királyi erdőtanácsosoknak a magyar királyi főerdőtanácsosi jelleget, továbbá *Egry* Károly magyar királyi segéderdőmérnöknek a magyar királyi erdőmérnöki címet és jelleget adományozom.

Kelt Budapesten, 1937. évi december hó 30. napján.

Horthy s. k.

Dr. Darányi Kálmán s. k.

(6684/eln. 1937. II. 1. F. M. szám.)

*

A földművelésügyi minisztérium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére a magyar királyi erdőmérnökök személyzeti létszámában *Zsombory* Ignác magyar királyi erdőtanácsosnak a magyar királyi főerdőtanácsosi címet és jelleget adományozom.

Kelt Budapesten, 1937. évi december hó 31. napján.

Horthy s. k.

Dr. Darányi Kálmán s. k.

(6685/eln. 1937. II. 1. F. M. szám.)

*

A földművelésügyi minisztérium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére a magyar királyi erdőmérnökök személyzeti létszámában *Jankovits* Rezső magyar királyi főerdőmérnöknek a magyar királyi erdőtanácsosi címet adományozom.

Kelt Budapesten, 1937. évi november hó 11. napján.

Horthy s. k.

Dr. Darányi Kálmán s. k.

TAGDIJCSÖKKENTÉS A MAGYAR MÉRNÖK- ÉS ÉPÍTÉSZE- EGYLET-BE BELÉPŐ TAGJAINK RÉSZÉRE.

Közgyűlésünk — amint erre vonatkozólag a jegyzőkönyv is részletes felvilágosítást nyújt — teljes mértékben magáévá tette *Roth* Gyula egyetemi ny. r. tanár álláspontját a Magyar Mérnök-és Építész-Egylet keretén belül megalakulandó külön *erdőmérnöki osztály* tárgyában.

Nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni, mert hiszen a kérdést már többször szóvátettük. Az is kétségtelen, hogy a tömörülésre irányuló törekvés *nemcsak kari, de egyben erdőgazdasági érdek is*, amint ezt Biró Zoltán az igazgató-választmány ülésén meggyőző érveléssel kifejtette.

Röviden hivatkozva tehát még egyszer a felsorakoztatott indokokra, újból nyomatékosan felhívjuk kartársainkat, jelentsék minél nagyobb számban belépésüket a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletbe, hogy a tervezett erdőmérnöki osztály megalakulhasson.

Miután pedig, úgy látszik, még mindig bizonyos félreértés áll fenn a tagdíjfizetési kötelezettségre vonatkozólag, hangsúlyozottan kiemeljük: a közös cél érdekében mind egyesületünk, mind pedig a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet anyagi áldozatokat is hajlandó hozni, hogy ezáltal az újabb tagság vállalását tagtársaink részére megkönnyítsük.

A közgyűlés határozata értelmében *budapesti tagtársaink, ha a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletbe is belépnek, ott évi 16 P, a vidékiek pedig 12 P tagdíjat fizetnek és ezzel kapcsolatosan az egyesületünknel fizetett évi 20 P tagdíjukat is 14 P-re csökkentjük.*

Fentiek alapján tehát mind a két egyesületben tagságot vállaló kartársaink közül a budapestiek évenként összesen 30 P, a vidékiek pedig 26 P tagdíjat fizetnek, ami az Országos Erdészeti Egyesület tagdíjával szemben mindössze 10, illetőleg 6 P többletet jelent.

Úgy véljük, hogy ez a teher csekély áldozat azért a nyereségért, amelyet szakunk érdekeinek hathatósabb védelme és külön képviselete jelent a magyar műszaki társadalomban.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet címe: *Budapest, Reáltanoda-utca 13—15.*

Kérjük tagtársainkat, hogy a testvéregyesületbe való belépésüket — tagdíjelőírásuk csökkentése céljából — velünk is közölni szíveskedjenek.

ADATOK A FAK VILLÁMSUJTOTTSAGÁNAK GYAKORISÁGAHOZ.

Az „Időjárás“ 1937. évi július—augusztusi számában igen érdekes tanulmányt közöl Ijjász Ervin kartársunk tollából.

Az élő fáknak a villámsujtás szempontjából való veszélyessége egyike a legvitatottabb kérdéseknek.

Bizonyos tapasztalati adatok már a köztudatban is élnek, hiszen az ősi német mondás: „*Die Eiche weiche, die Buche suchel*“ némi útbaigazítást szolgáltat ebben a kérdésben.

Ijjász a rendelkezésre álló irodalom gondos áttanulmányozása alapján, valamint a Meteorologiai Intézet zivatarjelző állomásainak jelentéséből gyűjtötte össze adatait.

Ezeket 4 táblázatba foglalva az alábbi következtetésekhez jut:

a) megfelelő körülmények között minden fát egyformán érhet villámcsapás;

b) a fák villámveszélyessége elsősorban klimatikus, termőhelyi és tenyészeti adottságok következménye;

c) hazánkban a villámcsapásoknak átlagosan 15%-a sujt élőfára;

d) a fákra sujtott villámcsapásoknak 96%-a lombfára, 4%-a fenyőfára esik;

e) a lombfák villámveszélyességének sorrendje a következő: akác, nyár, tölgy, körte, eper, fűz, bükk, dió, hárs, cseresznye, éger, juhar, nyír, gesztenye, stb;

* a fák villámveszélyessége júliusban a legnagyobb.

Fa- és építési anyagok tájékoztató árai Január hónapban.

I. FAÁRAK

termelők és nagykereskedők közötti forgalomban:

A) Lombfaanyagok.

1. Gömbfa m³-ként ab feladóállomás:

	Pengő
Tölgy, 30 cm felül	42—50
Tölgy, fournisseur-rönk 45 cm felül	70—80
Bükk, 30 cm felül	32—40
Gyertyán, 25 cm felül	30—45
Kóris, 35 cm felül	42—50
Jávor, 30 cm felül	42—55
Szil	28—40
Éger, commerce	28—30
30 cm felül	35—45
Nyár (gyufafa)	25—30
Nyár, 50 cm felül	40—50
Kóris bognárfa 10 t. wg.	300—320
Szil " 10 " "	260—280
Akác " 10 " "	360—370
Akácoszlop 10 t. wg.	380—390

2. Fűrészelt lombfaanyag m³-ként budapesti paritásban + forgalmi adó:

	Pengő
Tölgy, merkantil, szélezet- len	135—145
Kóris, I. o.	150—160
Szil, I. o.	—
Gyertyán, jobb	100—110
Jávor, I. o.	145—155
Éger, merkantil	110—120
Nyár	—
Hárs, merkantil	105—115
Bükk, gőzölt, I. o. szélezett	115—125
Bükk, " I. o. szélezetlen	105—115
Bükk, gőzöletlen, " "	—

3. Tüzifa.

A tüzfakereskedők részére történő eladásoknál január hónapban
10.000 kg-ként fizetendő legmagasabb leadóállomási árak pengőben
budapesti paritásban, I. osztályú áruért a következők:

	Hasáb	Hasított dorong	Dorong	Vékony dorong	Tuskó
Bükk	360	346	323	282	320
Gyertyán	338	323	299	263	291
Cser, tölgy, kóris	314	296	272	237	272
Egyéb keményfa	300	286	262	227	262
Fenyő	319	—	270	—	—
Lágy lombfa	260	—	230	—	230
Hántolt cser, tölgy	—	—	334	—	—
Akác	336	322	302	262	302

4. Román tűzifaárak helyt leadóállomás,
10.000 kg-ként pengőben (1935/36. évi termelésű fáért.)

	Hasáb	Hasított dorong	Dorong	Vékony dorong	Tuskó
Bükk	360	346	323	282	320
Gyertyán	350	335	311	275	303
Cser, tölgy, kóris	326	308	284	249	284
Egyéb keményfa	312	298	274	239	274
Fenyő	331	—	282	—	—
Lágy lombfa	272	—	242	—	242
Hántolt cser, tölgy	—	—	360	—	—

Nagykereskedők részére történő eladásoknál fenti árakhoz
2% jutalék számítható fel.

5. Egyéb faanyagok:

	Pengő	Tölgydonga, I-a, akója	Pengő
Bükk keréktalp, drb ...	—	" II-a, " ...	—
Kóris " " ...	0.36—0.38	I.o. tölgyparketta mért. sz.m ²	9—10
Nyirfarúd, " ...	1.70—1.80	II. o. " " " " "	8—9
		I. o. bükkparketta ...	5.00—5.50
		II. o. " " " " "	4.50—5.00

B) Fenyőfaanyagok.

6. Budapesti fenyőfa-detailárak

m ³ -ként	Pengő
ab raktár:	
Válogatott lucfenyő ...	118—130
I. oszt. áru 24 mm	
alapon ...	100—110
II. oszt. áru 24 mm	
alapon ...	84—90
III. oszt. áru 24 mm	
alapon ...	70—75
Léc, hosszú ...	72—74
Zárléc lucfenyő ...	76—78
Faragott fa alapára ...	54—56
Fűrészelt fa 6 m-ig ...	72—75
Zsindely ezre, 18 collos ...	—

7. Import fenyőfaanyagok, nagybani

árak m³-ként
ab magyar határ:

a) Osztrák áru
helyt Budapesten:

	(Schilling +13% felár)
Széles építési anyag léc ...	69.90
Keskeny " " " ...	62.20
Léc, 4—6 m ...	71.20

b) Erdélyi áru:

	Pengő
Lúc, építő áru U. F. széles	97—100
Román IV. oszt. léc, széles	
A. F. ...	87—90
Román V. oszt. léc, széles	
B. F. ...	75—78
Román V. oszt. jegenye,	
széles ...	55—58
Léc, 4—6 m ...	58—61
Súlyáru (D) széles ...	54—57
Faragott fa ...	42—44
Fenyőrúd 7—8 cm; fm-ként	0.28—0.30
Fenyőrúd 9—11 " " "	0.35—0.37

8. Faszén:

	Pengő
Belföldi I-a 10.000 kg. ...	500—550
Román faszén I-a ...	580—600
Retortaszén ab m. h. á. ...	680—750

II. ÉPÍTÉSIANYAGOK
ÁRAI

Budapest ab gyártelep:

	Pengő
Égetett agyagtégla ezre,	
nagymeretű ...	34—35
kisméretű ...	27—28
1 q égetett mész ...	2.70—3.20
100 kg portlandcement	
körülbelül ...	5.40—5.90

I

**Az „Erdészeti Lapok“ 1938. évi I. füzetének
HIRDETÉSEI.**

**A lap irányával nem ellenkező hirdetésekét mér-
sékelt díjszabás mellett közlünk.**

Díjszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint 30 fillér. (Egyszeri megjelenés mellett egy egész oldal ára 48 P.) Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetéseket másfélszeres egységárral számítunk. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Apróhirdetéseknél egy szó 12 fill., állástkereső hirdetéseknél 6 fill.

Külön mellékletek megegyezés szerint.

**Adóüggyekben előfizetőinknek díjmentesen szolgál felvilágosi-
tással az Adó és Könyvvitel szerkesztősége, IX., Ferenc-körút 37
szám. Telefon: 32-2-60.**

SILVA

**Erdőgazdasági Vállalat k.f.t. Körmend
Erdeimag-nagykereskedés.
Magpergetőgyár. ♦♦ Csemetekertek.**

Központ: Körmend, telefon 52 ● Fióktelep: Zalaegerszeg, telefon 19

Ajánl: Kiváló minőségű, elismert legmagasabb csiraképességű, saját pergetésű **fenyőmagvakat**, hazai és szlávóniai származású **tölgy- és csermakkot**, mindennemű **erdészeti és gyümölcsmagvakat** erdőgazdaságok, gyümölcsfaiskolák és kertészetek részére. Mindennemű **erdei csemetéket, díszfenyőket, dísz- és sorfákat, díszcserjéket, rózsákat, gyümölcsvadoncokat és gyümölcsfákat**, valamint az összes egyéb **faiskolai termelvényeket** saját nagykiterjedésű és mintaszerűen kezelt csemetetelepeiről.

A PICETOL vadragás elleni védőszer magyarországi kizárólagos képv.

A Magyar Faiskolai Szövetség tagja.

Ügyv. igazgató: **Thiringer János** okl. erdőmérnök, a cég beltagja.

W

*Mindenféle tűzifát, műfát,
valamint tüzi- és műfater-
melést a legelőnyösebb
egységáron minden meny-
nyiségben vásárolunk.*

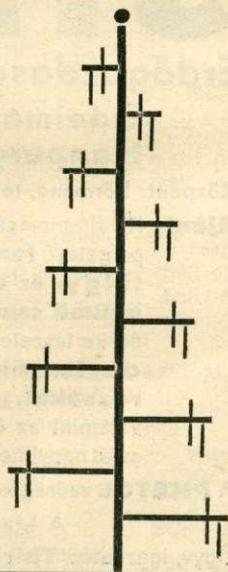
inter Hermann Rt.

Budapest, V., Vilmos császár-út 72. Tel: 1-112-69

HÖNIG MÖR

vásárol: erdőket, kitermeléseket,
tűzifát és mindenfajta szerfát; elad:
tűzifát és kemény fűrészanyagokat.

Budapest, VII., Dohány-u. 14. Telefon: 14-36-38.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY

II. oszt. altiszti állásokra.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normálstátus keretében üresedésben lévő és a város Polgármestere által ki-nevezés útján betöltendő

3 erdőőri és

1 iparostanonciskolai szolgálai

állásra pályázatot hirdetnek.

Az állások után az állami II. oszt. altisztnak járó minden-kori javadalmazás van megállapítva, mely illetményeket az 1927. évi V. t.-c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendekezést tartalmazó mindenkori kormányhatósági jóváhagyást nyert köz-gyűlési határozatok szabályoznak.

Az erdőőröket ezenkívül megilleti egyenként évi 2 kat. hold földhasználat, évi 20 köbméter kemény dorongfa, valamint a 307/1936. bkgy. sz. határozat szerinti korlátozással 3 normál jó-szágnyi szarvasmarha és 2 és ½ normáljószágnyi sertéstartási jog.

A meghirdetett állások az 1931. évi III. t.-c. 6. §-a, vala-mint az ennek alapján hozott 281/1934. Bkgy. és 190/1936. Bkgy. sz. határozatok értelmében fenntartott állások, tehát ha a pályá-zati feltételeknek megfelelő igazolványos pályázó akad, valamen-nyi állásra elsősorban ezek bírnak igényjogosultsággal. Ha azon-ban az állásra a pályázati feltételeknek megfelelő igazolványos pályázó nem volna — amennyiben az állás elnyeréséhez megsza-bott feltételeknek megfelelnek — a vitézek és az 1914—18. évi vi-lágháborúban harevonalbeli szolgálatot teljesített tűzharcosok, vagy az ebből kifolyólag megrokkant egyének minden más pá-lyázóval szemben elsőbbségi igénnyel bírnak.

Az állásokra pályázhatnak olyan 24 életévet betöltött ma-gyar állampolgárok, akik feddhetetlen előéletűek, ép, erős és egészséges testalkattal bírnak.

Az erdőőri állásokra vonatkozóan az erdőőri szakvizsga sike-res letétele is feltétlenül megkívántatik.

A pályázati kérvények Debrecen sz. kir. város Polgármes-terének címezve az alább részletezett okmányokkal ellátva leg-később 1938. évi január hó 20. napján déli 12 óráig az erdőőri állá-sokra vonatkozólag a debreceni m. kir. erdőigazgatósághoz köz-vetlenül (Debrecen, Széchenyi-u. 39.), míg az iparostanonciskolai szolgálai állásra a városi közigazgatási iktatóba (Debrecen, Város-háza, földsz. 9. sz. szoba) adandók be.

Elkésetten beadott, vagy kellően fel nem szerelt pályázati kérvényeket figyelembe nem veszek.

Az állások a kinevezés kézhezvétele után azonnal elfoglalandók.

Az erdőőri állásokra kinevezendő egyének alkalmaztatása ideiglenes, egyévi megfelelő szolgálat után azonban a kinevezett egyén véglegesítésre tarthat számot, mellyel kapcsolatban nyugdíjjogosultságot nyer.

Az iparostanonciskolai szolgálai állásra vonatkozóan az egyévi ideiglenes próbaidő kikötve nincsen.

A pályázati kérelemhez a következő okmányok esatolandók:

1. születési anyakönyvi kivonat,
 2. iskolai képzettséget igazoló bizonyítvány,
 3. erdőőri állásoknál: erdőőri szakvizsga-bizonyítvány,
 4. hatósági orvosi bizonyítvány arról, hogy a pályázó az erdőőri, illetve a pályázott állással egybekötött szolgálat ellátására alkalmas szervezettel bír,
 5. magyar állampolgárságot igazoló bizonyítvány,
 6. illetőségi bizonyítvány,
 7. erkölcsi bizonyítvány, mely egy évnél nem régebbi keletű és melyben folyamodónak a kommunizmus alatti magatartása is igazolva van,
 8. családi állapotot igazoló bizonyítvány,
 9. eddigi alkalmaztatásáról szóló bizonyítvány,
 10. az 1931. évi III. t.-c. 4. §-ában előírt katonai igazolvány,
 11. és a pályázati hirdetmény 3. bekezdésében említett egyéb elsőbbségi igény igazolása.
- Debrecen, 1937 december hó 22.

Polgármester.

KANADAI NYÁRDUGVÁNYOK

és csemeték, továbbá

NEMES FÜZFADUGVÁNYOK

is olcsón kaphatók

Dr. **Tuboly** Lajos gazdaságában Ikervár (Vas megye)

Pályázatot hirdetünk **erdőmérnöki** állásra. Fiatal, szerény-igényű okleveles erdőmérnökök adják be pályázatukat, kik erdőterület felmérését és üzemterv elkészítését vállalják. Cím: *gróf Tattenbach-Vallai uradalmi intézség*, Óbányapuszta p. Zire.

Keresünk: fiatal, szakvizsgázott, szépírású, gépelni tudó vasúti rakodó-kezelő **erdőőrt**, aki a fa szállításával járó és egyéb irodai munkákat jól érti. *Erdőhivatal, Kéthely.*

Gróf *Rüdt* murarátkai uradalmában (posta Letenye) több százezer darab **2 éves akác-csemete eladó**, ár 1000 darabonként 6.— pengő, ab. esemetekert.

Pályázatot hirdetünk két **erdőőri állásra**.

Kizárólag kifogástalan előéletű, 25—36 éves, nő, uradalmi szolgálattal rendelkező, mindennemű erdőgazdasági munkában, nagyvad tenyésztésében és vadászatában jártas, katonai szolgálatuknak eleget tett, *erdőőri szakiskolát végzett* erdőőrök pályázhatnak.

A sajátkezüleg írt kérvényeket és lemásolt okmányokat bélyegmentesen kell az erdőhivatalhoz benyújtani. Személyes bemutatkozás csak az erdőhivatal felhívására szükséges, amikor az eredeti okmányok bemutatandók. Az előírt kellékekkel rendelkezőknek az erdőhivatal írásbeli felvilágosítást ad.

*Gróf Esterházy Pál uradalmi erdőhivatala,
Réde (Veszprém m.).*

ERDEI, FEKETE-, LÚC-,

JEGENYEFENYŐT,

VÉKONY GÖMBFÁT

VEZETÉKOSZLOPOK

céljaira 7—8 méter hosszúságtól felfelé minden hosszban készpénzfizetés ellenében magas áron vásárolunk. Ajánlatokat kérjük

„UNA“ Faértékesítő rt., Budapest
V., Nádor-utca 21. Telefon: 129—451* szám alá

Erdőmérnök, 36 éves, családostól, róm. kath. vallású, szerény igényekkel, állást keres. Ezideig Erdélyben szolgált; az erdőgazdaság minden ágában nagy gyakorlata van. Címe a kiadóhivatásban.

Vadgesztenye-sorfát olcsón szállít: *Moénich* fa-iskola Varsád (Tolna m.).

Nyolcszáz holdas hevesmegyei erdőm kezelésére keresek ezévi április elsejére szakképzett, vizsgázott **erdészt**. Közelebbit dr. *Pátkay* Dánielné, Budapest, V., Ferenc József-tér 5.

Melléklet az Erdészeti Lapok 1929. évi. I. füzetéhez.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjainak névsora és hátralékkimutatása 1928. év végén.

I. ALAPÍTÓ TAGOK.

Az alább kitüntetett tartozások az 1928. év december 31-ére vonatkoznak. Az azóta történt befizetések e kimutatásnál figyelembevehetők nem voltak.

	Hátralék		Hátralék
Ajtay Sándor dr.	45.92	Garlathy Oszkár	—
Ambrózy István gróf	92.56	ifj. Gaul Károly	—,66
Ambrózy Lajos gróf	—	Glasner Testvérek	—
Andrássy Sándor gróf	—	Greger Géza	—
Apponyi Albert gróf	46.06	Gulácsy Dezső	46.04
Arató Gyula	—		
Babós József	—	Hadik-Barkóczy E. gróf	
Babos István	—	Halász Géza	—
Bacsák Béla	—	Hibbján János	—
Balás Emil	16.—	Huszár Tibor	—
Barthos Gyula	—		
Batthyány Iván gróf	—	vitéz Szilágyi-Ilosvay L.	—
Bekény Aladár	—	Inkey Pál báró	—
Bethlen István gróf	46.04		
Bibel János	—	Jákói Endre	—
Biró Zoltán	—	Jankovich-Bésán E. gr.	92.56
Bodnár Richárd	—		
Bund Károly	—	Kaán Károly	—
Burdáts János	—	Kálmán Béla	36.—
		Kallivoda Andor	—
Chabada Géza	28.—	Karafiáth Jenő dr.	—
Craus Géza	—	Károlyi Lajos gróf	72.—
Csery Géza	—	Kayser Sándor	—
Csik Gyula	—	Kirchknopf Ernő	16.—
Csopey Kornél	30.80	Kiss Ferenc	—
		Keglevich Gyula gróf	—
Debreczeni Sándor dr.	—	Kolecsányi László	—
Degenfeld Pál gróf	—	Kondor Vilmos	—
Dezső Zsigmond	—	Kováts Béla	3.85
Dietl Ágoston	12.—	Kovács Gábor	—
		Kövesy Ferenc	—
Esterházy Ferenc gróf	—	Kozlovszky István	—
id. Esterházy László gr.	—	Kuzma Gyula	—
Esterházy Pál gróf	—	Károlyi Imre gróf	—
Esterházy Móric gróf	—	Károlyi László gróf	—
Fekete Lajos	35.87	Lászlóffy Ernő	—
Festetich Sándor gróf	—	Lázár Dezső	—
Festetich Taszilo herceg	—	Lessenyi Ferenc	—
Früstök Tivadar	46.04	Lichtschein Dezső	—
Füzy Zoltán	—	Liebner József	46.04
		Lonkay Antal	—
		Lónyay Elemér herceg	—

A kimutatott hátralékok melletti szíves befizetését kérjük!

A kimutatott hátralékok melletti szíves befizetését kérjük!

	Hátralék		Hátralék
Mágócsy-Dietz Sándor	44.96	Széchenyi Aladár gróf	—
Máté Dezső	—	Széchenyi Bertalan gróf	—
Matusovits Péter	—	Székely József	44.96
Mayer Aurél	16.—	Szeóts Béla	—
id. Mailáth József gróf	—	Szepesi Gusztáv	—
Mezőssy Béla	34.44	Szmrecsányi Lajos dr.	—
Modrovich Ferenc	—	Sztankovánszky Tibor	—
Molcsányi Gábor	—		
Nagy Antal	12.—	Thóbiás Gyula dr.	—
Nagy László	—	Teleky József gróf	—
Ocsárd Károly	30.80	Temesváry Béla	—
Onczay László	—	Teodorovits Ferenc	—
Ormos Zsigmond	2.—	Terray Gyula	—
Osztroluczky Géza	—	Vadas Zoltán dr.	—
Paliavicini Sándor örgr.	—	Vaszary Ernő	—
Pallavicini Alfonz Károly örgróf	—	Vendel János	38.02
Pánczél Ottó	—	Véssei Mihály	—
Párnay Attila	4.—	Vladár Ervin dr.	—
Parragh Béla	12.—	Vuk M. és Fiai	—
Péchy Kálmán	—		
Pellion Árpád	11.—	Waldbott Kelemen báró	—
de Pottere Gerard	—	Weisz Leó dr.	—
Prónay Dezső báró	—	Weinckheim József gróf	—
Prónay György báró	—	Zichy Ödön gróf	—
Pukács Endre	—	Zelenski Róbert gróf	—
		Zichy Gyula gróf	—
Radoichich Mátyás	—	Budapest székesfőváros	—
Radvánszky Antal báró	—	Bátonyhasznosi erdőgazdaság	—
Ragályi-Balassa F. br.	—		
Rochlitz Dezső	—	Debrecen város	40.—
Roheim Samu	46.04	Egri Főkáptalan	—
Rónay György	—	Esterházy László gróf erdőhivatala	—
Rosenfeld Emil	—	Esztergomi Főkáptalan	—
Schlachta László	—		
Schmidt Károly	—	Földhitelbank	92.60
Schudich Nándor	—	Fatermelő—Faipari Rt.	72.—
Schultz Károly dr.	34.32	Gödöllői erdőigazgatóság	—
Serényi János gróf	—	Hazai Fatermelő Rt.	—
Serényi László gróf	—	Kalocsai Főkáptalan	—
Simonfy Ákos	—	Károlyi Lajos gróf erdőgondnoksága	—
Soltész Gyula	46.—	Károlyi parádi hitb. uradalma	—
Sommer Károly	26.—	Kőszeg város	—
Susa Emil	35.35		
Sághy Kálmán	12.—		
Szabó József	—		
Szajbely Gyula	40.80		
Szalay Géza dr.	—		
Szarkásy János	—		

A hátralékokat kérjük mielőbb beküldeni!

Hátralék	Hátralék
Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő Rt. —	Pécs sz. kir. város . . . 20.—
Miskolci erdőigazgatóság . . . —	Rimamurány—Salgótar- jáni Vasmű Részvény- társaság —
Nagykanizsa város . . . —	Sopron sz. kir. város . . . —
Nagykőrösi erdőjogosult- ság mint közbirtokos- ság 20.—	Szeged sz. kir. város . . . 71.—
Pannonhalmi Főapátság ravazdi erdőhivatala . . . —	Szentendre város . . . 20.—
Pannonhalmi Szent Be- nedek-rendi Főapát- ság 79.52	Vépi hitbizomány . . . 40.—
	Veszprém város . . . —
	Veszprémi Káptalan . . . —

II. RENDES TAGOK.

Az alább kitüntetett tartozások az 1928. év december 31-ikére vonatkoznak. Az azóta történt befizetések a kimutatásnál figyelembevehetők nem voltak.

Hátralék	Hátralék
Aáron Oktávián —	Baráth Béla 36.—
Agfalvy Imre —	Bárdos József 6.—
Ajtay János —	Barkóczai Ferenc 36.70
Ajtay Jenő 20.—	Barlai Ervin —
Ajtay Viktor 30.17	Barna Andor —
Aladics Zoltán —	Barrois Andor 56.—
Alberty János 20.—	Barsy Nándor —
Almássy István —	Barsy Richárd —
Ambrus Lajos —	Bartha Dezső —
Andrássy Béla —	Bartha Lajos 20.—
Apáti László 20.—	Basler Alfréd —
Aprily Ernő 20.—	gróf Batthyány Pálné . . . 24.—
	Báthory Miklós —
Babos Károly —	Baumann Béla —
Bach Árpád 20.—	Baumerth István 21.20
Bächer Adolf —	Becker Róbert 48.—
Bachrati József 20.—	Beivel István —
Bakkay József 61.23	Beky Albert —
Bálint Andor 56.—	Beky Ferenc 38.—
Bálint Ferenc —	Bély Sándor 48.—
Balogh Béla 41.20	Bence Pál 36.—
Balogh Boldizsár —	Bende Imre 20.—
Balogh Ernő —	Beniczky Aladár —
Balogh Sándor 36.—	Beniczky Elemér —
Bán István —	Benkovics Károly —
Bárány Károly Etele —	Benkő Béla —
Baranyai István —	Bérczy László 20.—

A hátralékokat kériük mielőbb beküldeni!

	Hátralék		Hátralék
Béky Albert	12.—	Czebe József	20.—
Bérczy Aladár	25.20	Czillinger János	—
Berényi Péter	—	Daniek Géza	48.—
Bernáth Kálmán	—	Dercsényi István	—
Beyer Jenő	—	Dióssy Dezső	46.24
Biloveszky Béla	—	Dezsényi Jenő	—
Biró János	—	Dittert György	—
Biró Jenő	—	ifj. Dittert Gyula	43.28
Bizony Ferenc	—	Dobó Jenő	—
Blaschek László	—	Dolenszky Károly	—
Bodor Gábor	12.—	Doroszlai Gábor	—
Bogár Pál	20.—	Dufek Pál	—
Bogsch Árpád	—	vitéz Dunaszentgyörgyi	
Bogyay Gyula	—	Gusztáv	20.—
Bogyó Kálmán	20.—	Egry József	61.20
Bohutinszky Károly	20.—	Egyed György	—
Bohm Mihály	24.—	Elek István	32.—
Bokor Rezső	1.28	Engel A. és fia	—
Boór Károly	20.—	Enyedi János	—
Borhy György	—	Erdődy Miklós	20.—
Boross György	—	Erdődy Zoltán	—
Böröndy Lajos	36.—	Erdős János	—
Borovszky Pál	20.—	Erdőssy Bódog	—
vitéz Borsay Ferenc	—	Erőssy Bálint	11.—
Bortnyák István	—	ifj. Erőss Rezső	48.—
Börzsönyi Gyula	—	Erőss Gyula	49.20
Botka György	12.—	Esterházy Tamás gróf	—
Botos Géza	20.—	Fábián László	48.—
Botos Mihály	34.—	Fábrny Alajos	48.—
Botos Sándor	20.—	Fail Ernő	20.—
Botzenhardt Ferenc dr.	20.—	Fangh József	22.—
Botzenhardt János dr.	48.—	Farkas István	—
Bradofka Károly	—	Farkas Jenő	—
Bräuer Hermann	—	Farkas József	48.—
Braxatoris Zoltán	—	Fás Gyula	—
Buchala Jenő	—	Faulwetter Ignác	—
Buttykay Elemér	22.—	Fazekas Ferenc dr.	8.—
Chalupeczky János	20.—	Fehér Dániel dr.	—
Clement Károly	10.68	Fejér József	43.47
Csatay Gyula	—	vitéz Fejes József	—
Csató Sándor	23.28	Fekete Béla	—
Cseke Lajos	—	Fekete Zoltán	—
Cseleji József	20.—	Fényes Dezső dr.	60.—
Csép Béla	12.—	Ferenczi Ede	—
Csermely László	12.—	Ferenczi Lajos	30.—
Csernay Antal	—	Ferenczi Miklós	—
Cserneczky Károly	—	Ferenczy Ferenc	—
Cservenka László	22.—	Ferenczfi József	—
Csiszár Imre	—	Festetich Kristóf gróf	—
Csizmazia László	—	Festetich Pál gróf	—
Csóka József	—		
Csomor Antal	—		

A hátralékokat kérjük mielőbb beküldeni!

Hátralék		Hátralék	
Fiedler Jenő	—	Győry Jenő	20.—
Fischer-Colbrie Emil	—	Gyurcsó József	20.—
Fischer Károly	55.60	Hacher Gyula	—
Fischer Mihály	—	Hadik János gróf	—
Fischer József	—	Hadik Béla gróf	—
Fischl József	—	Haider Henrik	—
Fixek Jenő	34.40	Hajdu Dezső	61.20
Floch György	61.12	Hajdu Gyula	20.—
Fodor Gyula	—	ifj. Hajdu István	—
Fodor Nándor	20.—	Hajdu János	48.—
Fodor Sándor	—	Hajts Géza	61.24
Földes Tibor	—	Hamar László	20.—
Földvály László	—	Hamernyik Béla	—
Földvály Miksa	—	Hammersberg Géza dr.	—
Fónagy István	—	Hammerschmidt Ernő	—
dr. gróf Forgách Balázs	24.—	Hantos Ernő	12.—
Forster Imre	48.—	Haracsi Lajos	—
Fontányi János	—	Hárs Richárd	—
Franciscy Vilmos	—	Hauser Béla	12.—
Fridli Ernő	—	Hauszmann Béla	—
Fritsch Antal	—	Héder István	20.—
Fritsch István	—	Heincz József	20.—
Fröhlich Brunó	61.12	Heininger Antal	—
Fujsz József	34.—	Héjas Kálmán	—
Furherr János	—	Héjj János	28.—
Furmann Antal	—	Hepke Arthur	16.—
Fülöp András	61.20	Hinfner György	—
Füri Mihály	—	Hódy László	36.—
Füstös Zoltán	37.—	Hoffer József dr.	—
Galambos Gáspár	—	Hoffmann Gyula dr.	—
Galambos József	—	Hohoss János	—
Gáspár János	—	Holba Miklós	—
Gasparik Pál	—	Holdampf Gyula	20.—
Gaul Károly	—	Hollós Gyula	—
Gellért József	—	Holtz János	—
Genersich László	34.80	Horváth Andor	—
Genszky Gábor	8.—	Horváth Arvéd	—
Geosits Gyula	—	Horváth Andre	—
Gerstbrein József	—	Horváth János	—
Gintner Bálint	60.27	Horváth Károly	—
Gloser Dezső	—	Horváth László	—
Gogola József	—	Horváth Miklós	—
Gohn Emil	55.30	Horváth Rezső	20.—
Gösswein Lajos	20.—	Horváth Sándor (pécsi)	—
Grillusz Arthur	—	Hrobáts József	16.—
Gruber Gyula	31.12	Huszár Károly	24.—
Gschwindt Lipót	61.20	Hyna Ottó	—
Gulyás Jenő	40.—	dr. gr. Hunyady József	—
Gura Károly	—	Illés Vidor	—
Gyarmathy Mózes	—	Illyés Károly	—
Györke Károly	18.—		

A hátralékokat kérjük mielőbb beküldeni!

	Hátralék		Hátralék
Imreh Dezső	—	Kocika János	20.—
Imrik Gusztáv	34.80	Kodolányi Gyula	—
Imrik Zoltán	—	Kófalusi Viktor	—
Inkey László	—	Koller József	—
Irinyi Aurél	—	Köllő Pál	—
Iszkerka István	55.60	Kolozsvári Andor	2.56
Ivanich Ferenc	—	Komáromi László	20.—
Jáhn Rezső	41.20	Könczey Árpád	5.—
Jakab József	—	Konok Tamás	2.—
Jancsó Gyula	—	Konyecsni Gyula	—
Jándi Arthur	48.—	Körmeny Károly	12.—
Jankovich Rezső	20.—	Körösi János	—
Jellachich László	34.—	Kósa Gyula	16.—
Jeszenszky Ferenc	20.—	Kostialik János	—
Jilek József dr.	20.—	Kothay Ödön	12.—
Jozsa Dénes József	36.—	Kovács Jenő	20.—
József főherceg	—	Kovács József	—
Juhász Mihály dr.	24.—	Kovács Lajos	15.20
Juriss József	—	ifj. Kovács Sebestyén	—
Kachelmann Ottó	—	Endre	—
Kacsanovszky József	—	Kovács Zsigmond	—
Kacsó András	—	Kovaliczky Vladimir	—
Kakas Ödön	10.—	Kovássy Kálmán	—
Kállay Árpád	—	Köves János	61.24
Kallivoda György	—	Kozarits György	20.—
Kálnay Zoltán	35.40	Kozma István	—
Kamocsay Gábor	61.12	Krafszky Ferenc	—
Kanyó István	—	Krajcsovits Ferenc	—
Karácsony Sándor	—	Krall János	—
Kardoss Kálmán	20.—	Krause Ágoston	48.—
Károlyi József	56.—	Krause Dezső	—
Karsay Károly	—	Krippel Móric	—
Katona István	—	Kristofek Béla	—
Kayser Dezső	—	vitéz Kristófy Gyula	20.—
Keiner Rezső	—	Kriszta Gyula	34.—
Kelecsényi Ferenc	—	Krivanek Ferenc	—
Kelecsényi Mihály	48.08	Krizmanits Ferenc	—
Kelemen Jenő	48.12	Kronberger Mór és Fia	—
Kelemen Tivadar	—	ifj. Krüg Lajos	22.—
Kelle Arthur	—	Kubicza István	—
Kenéz Sándor dr.	—	Kuka József	45.—
Kerkápoly Géza	—	Kutassy Béla	—
Kerner Ede	—	Kutassy Viktor	—
Kertész István	20.—	Kovács Ernő	20.—
Király Lajos	—	Kiszly Zoltán	12.—
Kiricsi János	—	Kardos Ferenc	12.—
Kiss Zoltán	56.06	Lábos Elek	20.—
Kiss Zsigmond	—	Laczkó Béla	61.—
Klausberger József	—	Ladányi Frigyes	—
Klausberger Károly	—	Lahner Károly	50.24
Kmetonyi Emil	35.56	Lamm Antal dr.	61.12
		Lamp Béla	48.—

A hátralékokat kérjük mielőbb beküldeni!

	Hátralék		Hátralék
Lakatos E. Tibor	12.—	Metzli Camill	—
Láng Lajos	20.—	Mezey Rezső	36.67
Langfelder Károly	16.—	Mihalovich Sándor	—
Lányi Gyula	20.—	Mikes Armin gróf	97.25
Lányi András	48.—	Mildschutz Gyula	29.76
Lattyák Sándor	20.—	Milosevic Arthur	—
Léhn János	—	Milota Erich	23.36
Lehoczky György	—	Milota Jarosláv	—
Lehrmann Béla	—	Mohelinszky Rezső	61.25
Leicht Ottó	—	Molitoris Akos	—
Lengyel Sándor	—	Molnár Imre	39.24
Lengyel Viktor	—	Molnár József	—
Létay Gyula	—	Mózs Ferenc	—
Létz Lajos	—	Muck András	20.—
Lippóczy Béla	20.—	Müller János	—
Lotterhoff Márton	36.—	Müller József	—
Loványi Heribert	5.—	Muraközy Pál	—
Löv Jenő	—	Muraközy Kálmán	30.—
Lukács Károly	—	Muttnyánszky Jenő	20.—
Luncz Géza dr.	—	Maurer Antal	12.—
Lutter Árpád	—	Mikó György	12.—
Lux Zoltán	20.—	Martin József dr.	24.—
Lux Jenő	20.—	Mestjanek István	—
Machay Szilveszter	—	Nádaskay Richárd	56.—
Maczó István	20.—	Nagy Dezső	36.—
Magyar György	—	Nagy Ágost	—
Magyar János (vesz- prémi)	—	Nagy József	20.—
Magyar Pál	61.12	Nagy Károly	—
Majerszky István	—	vitész Nagy Lajos	20.—
Majtényi István	—	Nagy László	29.20
Mannert Ferenc	20.—	Nagy Mihály	4.—
Márk Pál	36.—	Nagypál István	20.—
Márkus János	20.—	Nagy Sándor	20.—
Maróthy Emil	—	Náther Aladár	36.—
Marsalkó Ferenc	36.—	Németh Pál	41.25
Marschall Ernő báró	—	Neumann István	20.—
Marsovszky Ede	—	Neumann József	36.—
Martinkovich Antal	20.—	Nyáry Gyula	48.—
Máté Ferenc	—	Ortoy Zsigmond	44.—
Máthis Gyula	48.—	Offner Pál	—
Matolcsy Andor	28.—	Oláh Rezső	48.—
Mattanovich Károly	48.—	Olasz János	—
Mattyasovszky Emil	48.—	Olsovsky Árpád	60.56
Maurer Ágoston	36.—	Orbán László	20.—
May Ervin	36.—	Orosz Antal	—
Mayer László	—	Orth Pál	—
Mayer Gyula	—	Ortutay Pál	17.—
Mayer Zoltán	—	Ostadál Jenő	—
Melczer Lilla	—	Oszterlamm Ernő	20.16
Mérei Andor	—	Osztroluczky Miklós dr.	—
Mester János	—		

A hátralékokat kérjük mielőbb beküldeni!

	Hátralék		Hátralék
Osztróluetzky Tibor	36.—	Rada Antal	—
Ozsváth Mihály	—	Radó Gábor	48.—
Padstuber Antal	36.—	Radóczky Mihály	8.—
Pájer István	—	Ráduly János	—
Pál Miklós	—	Rainiss Béla	12.—
Pálffy Antal	22.40	Rappensberger Andor	—
Palla Zoltán	—	Rauch Károly	—
Pammer Dezső	61.24	Rédl Rezső dr.	—
Papp Béla	—	Kegenhardt Pál	39.25
Papp Sándor	27.25	Répászky István	—
Papp-Szász Tamás dr.	—	Répásy Karoly	—
Papp Zoltán	—	Reviczky József	—
ifj. Párnay Attila	30.—	Réz Endre	21.—
Parthy József	—	Rhédey László	—
Pászthy Ferenc	—	Richter Gyula	52.—
ifj. Pászthy Ferenc	—	Richter Lajos	23.36
Pauer Jenő	—	Richter György	—
Peiserle Pál	36.70	Riedl Gyula	—
Petényi Keresztély	—	Riedl László	—
Péter Ignác	—	Rimler Pál	—
Péterfay József	—	Ringelsen Lajos	—
Pethő Andor	—	Ritter Károly	—
Pethő István	40.16	Rohoska Soma	—
Petricsek István	—	Rócsey Géza	42.16
Petrzilka Károly	—	Röhrich Márton	—
Pfeiffer Gyula	—	Rónai Antal	12.—
Pintér Lajos	48.—	Ronchetti Gáspár	—
Pintér Sándor	—	Róth Gyula	—
Pinthoffer Károly	48.—	ifj. Rózim József	22.—
Piret de Bihain Viktor báró	48.—	Rusz Dénes	—
Pirity Árpád	12.—	Rusznják Győző	—
Platthy Béla	—	Ruthényi Károly	—
Plauder Lajos	38.16	Ryll Viktor	—
Plauder Nándor	—	Saad Andor dr.	—
Pogácsás István	48.—	Sallai József	—
Pokorny Károly	61.25	Samú István	22.—
Polákovics György	20.—	Sándor Béla	—
Polnisch Árpád	36.64	Sárady István	35.36
Pölöskey Kornél	—	Sarlay József	36.—
Polyik Árpád	—	Sarvajcz Ferenc	—
Porga Andor	—	Sável Sándor	28.—
Pöschl Ferenc	—	Schaab Bálint	—
Prónay Gábor báró	48.—	Schanzer Ignác	16.—
Prybil Ferenc	—	Schenkengel László	—
Puskás Károly	—	Scherg Károly	—
Plotényi Jenő	—	Scherg Lőrinc	—
Porst József	12.—	Schleicher Ferenc	—
Raab Gyula	—	Schlosser István	31.20
Rab János	—	Schmid László	—
RácZ József	—	Schmidt Ferenc	—
		Schmidt Gusztáv	—
		Schmied Ernő	48.08

A hátralékokat kérjük mielőbb beküldeni!

	Hátralék		Hátralék
Schmotzer Gyula	20.—	Szénássy Béla	48.—
Schneider Ernő	—	Szepessy Arthur	56.—
Schneider Jenő	—	Szepessy Elek	56.—
Scholz Hugó	—	Szigeti Rezső	—
Schwob István	—	Szjgyártó József dr.	20.—
Schulhof és Hecht	48.80	Szilágyi Ernő	—
Schumacher Károly	6.—	Szisz Ferenc	12.—
Sébor János	—	Szoják Károly	—
Seemann György	—	Szojka Ödön	48.—
Seifert Béla	—	Szojka Gyula	—
Seregély Lajos	30.—	Szojka Kornél	39.20
Seress Miklós	48.—	Szokol András	20.—
Shmilliár Károly	—	Szokoly Károly	—
Simon Gusztáv	14.—	Szöke Győző	—
Sipos Antal	—	Szontagh Ferenc	48.—
Sklenszky Ferenc	—	Szorkovszky Libor	—
Soldos Béla dr.	—	Szpiska Mihály	—
Sommer János	58.40	Szporny Gyula	—
Somogyi Ferenc	61.07	Szporni Károly	—
Somogyi István (Né- metlád)	—	Sztankovics Géza	28.—
Somogyi Sándor	—	Szücs Kálmán	61.22
Somogyi Zoltán	—	Szügyi Gyula	—
Soós J. Jenő	35.36	Szukics János	30.—
Soós Károly	—	Szuppek József	—
Sóska Gyula	—	Szy Dénes	20.—
Spanyol Géza	—	Szy Géza	20.—
Speer Lipót	—	Szabó Ferenc	—
Spettmann János	—	Széchenyi Emil gróf	—
Stegmeier Ödön	—	Széchenyi Andor Pál gr.	—
Stubna János	—	Takács Ferenc	—
Surjánzsky Kálmán	—	Takács János	—
Svehla István	30.—	Takács Jenő	22.—
Szabó Benedek	—	Takács Zsigmond	—
Szabó Géza	20.—	Tamás János	20.—
Szabó István	20.—	vitéz Tamás József	10.—
Szabó János	—	Tamásy József	—
Szabó Kálmán	—	Tanka Sándor	—
Szabó Sándor dr.	20.—	Tárczy Pál	—
Szabó Mihály	28.—	Tarsoly Árpád	—
Szádeczky Miklós	—	Teleky József gróf	—
Szalay Rezső	—	Térfi Béla	—
Szántó István	—	Tettamanti Jenő	—
Szarkásy László	—	Thaisz Lajos	—
Széchenyi Frigyes gróf	—	Thiringer János	20.—
Szecskaý Dezső	—	Tilesch Leó	—
Szecskaý László	—	Tirts Rezső	—
Szecsődy József	36.—	Tober Samu	—
Szegedy Oszkár	—	Tokaji Károly	—
Székács Vince	41.12	Tomasovszky Imre	—
Székely Lajos	—	Tomka Jenő	—
Székely Tivadar	—	Tomka Kálmán	—
Szeles István	60.16	Toperczer Árpád	—

A hátralékokat kérjük mielőbb beküldeni!

	Hátulalék	Hátralék	
vitéz Török Béla	48.—	Werner Adolf dr.	—
Török Miklós	48.—	Wilhelmb Gyula	26.64
Tóth Bódog	—	Wimpfen Ferenc gróf	—
Tóth János	—	Witt Lajos	57.24
Tóth Jenő	—	Wittenberger Géza	—
Tóth József	12.—	Wittinger Ede	61.24
Trauer Ervin	20.—	Zachár Mihály	36.—
Traum János	20.—	Zala Dezső	—
Trsztyánszky Dezső	36.—	Zalay László	36.48
Trsztyánszky László	—	Zámbó Miklós	—
Tükör Gyula	—	Zankó Emil	22.—
Turi Elemér	30.—	Zavitsa József dr.	—
Tuzson János dr.	—	Zbinyovszky Lajos	—
Teleki Tiborné grófnő	—	Zemanek György	41.16
Uher József	35.28	Zemplén Géza dr.	56.70
Ujfalussy Mihály	2.—	Zólomy Imre	—
vitéz Ujváry Géza	—	Zoltán István	35.28
Ulreich Gyula	—	Zoltán János Ervin	48.08
Urbánszky István	12.—	Zsák Lajos	—
Urbantsek István	—	Zsemlye Imre	—
Urbantsek Jenő	—	Zsendovics József	32.—
Vadász József	56.—	Zsombory Ignác	25.—
Vági István	56.11	Zügn Nándor	—
Vághó Lajos	—	Városok, hatóságok, tes- tületek, egyletek stb.	
Vaitzik Emil	—	Esterházy Ferenc gróf hitbizományi erdőhiv.	—
Vajda Gyula	—	Esztergom város	—
Vallach Gyula	19.—	Faragó Béla-cég	—
Vallent Emil	—	Ferenc bajor kir. her- ceg erdőhivatala	—
Varga János	—	Hódmezővásárhelyi gaz- dasági egyesület	—
Várjon Géza	—	Hódmezővásárhely város	—
Várnai Géza	—	Köszegi magpergető	—
Vass József	56.44	Királyréti uradalom és ipartelep részv.-társ.	—
Vassányi Mihály István	—	Magyar Mezőgazdák Szö- vetkezete	—
vitéz Vasváry Hugó	20.—	Magyaróvári Bellyei-ura- dalom	—
Vaszary Antal	—	M. kir. bánya- és erdő- mérnöki főiskola	—
Velics Gyula	—	gróf Merán Jánosné erdő- hivatala	70.08
Velics János	—	Metternich Sándor Kle- mentina hercegnő ura- dalmi felügyelősége	—
Velics Rezső	36.—	Nyiregyháza város	8.—
Vermes Viktor	—		
Véssei Ferenc	—		
Vető Gyula	36.—		
Vidos Miklós	—		
Vigh József	—		
Vitézy László	4.—		
Vlaszaty Ödön	—		
Vollnhofer Pál	—		
Vona István	59.24		
Wehofer Mihály	21.—		
Weinert Tivadar	—		
Weisz Miklós	36.—		

A hátralékokat kérjük mielőbb beküldeni!

	Hátralék
örgróf Pallavicini Alfonz	
Károly urad. erdő-	
hivatala	—
Pannonhalmi főapátság	
pápakovácsi erdőgond-	
noksága	—
Polgár Testvérek	72.—
Ráckevei családalapít-	
ványi urad.	97.20
Szentdomonkosi volt úr-	
béres gazdaközönség .	48.—
Tiszajobbparti várme-	
gyék erdészeti egyes.	—
Váci székeskáptalan .	—
Zagyvai erdészeti hiv.	—
gróf Zelenski Róbert	
encsencsi urad. int. .	—
gróf Széchenyi Péter er-	
dészete	—

	Hátralék
Felső Erdőuradalom,	
Telkibánya	—
Batthyány—Strattmann	
hercegi erdőhivatal .	—
gróf Széchenyi Péter er-	
dőgazdasága	—
Pécsi püspöki urad. . .	—
Pécsi székesegyházi ura-	
dalom erdőgazdasága	24.—
Batthyány—Strattmann	
herceg nagykanizsai	
erdőhivatala	—
Pécsi székeskáptalani	
uradaiom	24.—
Kisszállási uradalom r.-t.	24.—
Pécsi papnevelde erdő-	
gazdasága	—

Budapest, 1928 december hó 31.

Vallent Emil
pénztáros.

A hátralékokat kérjük mielőbb beküldeni!

